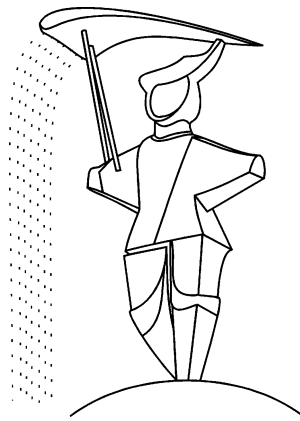

MEERJARIG BELEIDSPLAN 2014-2019

MERKSPLAS

INHOUDSTAFEL

	Blz.
<u>1. INLEIDING.</u>	5
<u>2. MISSIE</u>	6
<u>3. OMGEVINGSANALYSE</u>	7
3.1. ALGEMEEN	7
3.2. HUISVESTING	11
3.2.1. Algemeen	11
3.2.2. Actoren	15
3.2.2.1. Bouwmaatschappij ‘De Noorderkempen’	15
3.2.2.2. Sociaal Verhuurkantoor	15
3.2.2.3. Kleine Landeigendom	16
3.2.2.4. KINA	16
3.2.2.5. OCMW	16
3.2.2.6 Wooncomfort te Merksplas	17
3.3. TEWERKSTELLING	18
3.3.1. Algemeen	18
3.3.2. Actoren	19
3.3.2.1. PWA	19
3.3.2.2. VDAB	19
3.3.2.3. Kinderopvang	20
3.3.2.3.1. Inleiding	21
3.3.2.3.2. Deelnemers aan het lokale overleg	22
3.3.2.3.3. Basisaanbod dagopvang en buitenschoolse opvang	23
3.3.2.3.4. Verruimd aanbod	26
3.3.2.4. IBO	28
3.4. SOCIO-CULTURELE ONTPLOOIING	30
3.4.1. Het culturele kader	30
3.4.1.1. Het socio-culturele verenigingsleven	30
3.4.1.2. Gemeentelijk initiatief	30
3.4.1.3. Gevangenismuseum vzw	32
3.4.2. Personeel	32
3.4.3. Infrastructuur	33
3.4.3.1. Het gemeenschapscentrum	33
3.4.3.2. Lokalen gebruikt door verenigingen	33
3.4.3.3. Particuliere infrastructuur	34
3.4.4. Samenwerkingsverbanden en communicatiekanalen	34
3.4.4.1. Internationaal	34
3.4.4.2. Culturele communicatiekanalen	34
3.4.4.3. Culturele samenwerkingsverbanden	35
3.4.5. Inspraak en overleg	35
3.4.6. Budget en gemeentelijke ondersteuning	35
3.4.6.1. Cultuurbudget in een gemeentelijke context	35
3.4.6.2. Gemeentelijke financiële ondersteuning	36

3.4.6.3. Gemeentelijke materiele ondersteuning	36
3.4.7. Onderwijsinstellingen te Merksplas	36
3.4.7.1. De gemeentelijke basisschool Qworzó	36
3.4.7.2. De vrije basisschool	37
3.4.7.3. De Mast	37
3.5. GEZONDHEID – WELZIJN	38
3.5.1. Definitie	38
3.5.2. Medische en paramedische diensten	38
3.5.3. Ziekenhuisvoorzieningen	39
3.5.4. Preventieve gezondheidszorg	40
3.5.5. Dienstverlening in het kader van zorg – thuiszorgdiensten	42
3.5.6. Bijzondere instellingen	46
3.5.7. Centrum Algemeen Welzijnswerk	49
3.5.7.1. Centrum Voor Levens- en Gezinsvragen (C.L.G.)	51
3.5.7.2. Vorming aan volwassenen	52
3.5.7.3. JAC: Jongeren Advies Centrum	53
3.5.7.4. Begeleidingen bijzondere jeugdbijstand	54
3.5.7.5. Drughulp	55
3.5.7.6. Slachtofferhulp	56
3.5.7.7. HSD: Hulp aan seksueel delinquenten	58
3.5.7.8. Bezoekruimte	59
3.5.7.9. B.Z.W.: Begeleid Zelfstandig Wonen	60
3.5.7.10. Residentiële opvang en begeleid wonen	60
3.5.7.11. Inloopcentrum ‘De lange gaank’	63
3.5.7.12. De opvoedingswinkel	63
3.5.7.13. Justitieel Welzijnswerk	63
3.5.8. Centrum voor Leerlingenbegeleiding CLB	64
3.5.9. Rode Kruis	64
3.6. SOCIALE ZEKERHEID	67
3.6.1. Algemene gegevens over inkomen	67
3.6.2. Welvaartsindex	69
3.6.3. Leefloners	70
3.6.4. Dienstverlening over sociale zaken	70
3.6.5. Centrale voor kredieten	70
3.7. JURIDISCHE BIJSTAND – VEILIGHEID	71
3.7.1. Juridische bijstand	71
3.7.2. Veiligheid	72
3.7.2.1. Lokale politie Noorderkempen	72
3.7.2.2. Strafinrichting	75
3.7.2.3. Centrum voor Illegalen	77
3.8. COMMUNICATIE EN INFORMATIE	78
3.8.1. Interne communicatiekanalen	78
3.8.2. Externe communicatiekanalen (naar de bevolking toe)	79
3.9. DOELGROEPEN	81
3.9.1. Bevolking: Algemene gegevens	81
3.9.1.1. Totale bevolking	81
3.9.1.2. Natuurlijke aangroei	82
3.9.1.3. Huishoudens	82
3.9.1.4. Demografische ratio's per 01/01/2005.	83
3.9.2. Bevolking: leeftijd 0-12 jaar	84

3.9.2.1. Natuurlijke aangroei	84
3.9.2.2. Aantal kinderen 0 t/m 12 jaar	84
3.9.2.3. Kinderen geboren in kansarme gezinnen	84
3.9.2.4. Kinderen en gezondheid	85
3.9.3. Bevolking: leeftijd 13-21 jaar	87
3.9.4. Alleenstaanden	87
3.9.5. Senioren (vanaf 55 jaar)	90
3.9.6. Personen met een handicap	96
3.9.6.1. Algemene gegevens	96
3.9.6.2. Tegemoetkomingen voor personen met een handicap	96
3.9.7. Werkzoekenden	97
3.9.8. Permanente bewoners campings en weekendverblijven	100
3.9.8.1. Campings	101
3.9.8.2. Weekendverblijven	102
3.9.9. Anderen nationaliteiten: EU, niet EU, illegalen	102
3.9.10. Gevangenen (strafinrichting grondgebied Merksplas)	103
<u>4. SWOT-ANALYSE BESTAAND AANBOD</u>	105
4.1. SWOT m.b.t. HUISVESTING	105
4.2. SWOT m.b.t. TEWERKSTELLING	107
4.3. SWOT m.b.t. GEZONDHEID, WELZIJN & JUSTITIE	112
<u>5. MEERJARENPLAN</u>	114
5.1. HUISVESTING	115
5.2. TEWERKSTELLING	117
5.3. GEZONDHEID EN WELZIJN	121
<u>6. TAAKVERDELING EN WERKAFSPRAKEN TUSSEN GEMEENTE EN OCMW</u>	123
6.1. PROTOCOL VAN SAMENWERKING TUSSEN GEMEENTE EN OCMW	123
6.2. TAAKVERDELING EN WERKAFSPRAKEN	124
6.2.1. Takenpakket van het OCMW	124
6.2.2. Takenpakket van de gemeente	125
6.2.3. Diensten die door derden worden aangeboden	126
6.2.4. Samenwerkingsverbanden	126
6.3. OPVOLGING VAN TAAKAFSPRAKEN	127
<u>7. BETROKKENHEID</u>	128

1. INLEIDING

2. MISSIE

3. OMGEVINGSANALYSE

3.1. ALGEMEEN

Geografische schets.

Merksplas is een kleine (ca. 8.500 inwoners) landelijke grensgemeente in de Noorderkempen (provincie Antwerpen), gelegen tussen de steden Turnhout en Hoogstraten en omringd door de gemeenten Rijkevorsel, Beerse en Baarle – Hertog. Een heel beperkt gedeelte van de gemeentegrens is tevens de landsgrens met Nederland. Merksplas behoort tot het arrondissement Turnhout en het kieskanton Hoogstraten.

Merksplas heeft een oppervlakte 4.455 ha 97 are 9 ca. Ongeveer 65% hiervan wordt ingevuld als agrarisch gebied, 13% als natuurgebied en 7,5% als woongebied. Minder dan één procent van de totale oppervlakte is voorzien als industriegebied.

In het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen wordt Merksplas gecategoriseerd als buitengebied, dit betekent dat de beschikbare open ruimte bewaard moet blijven. Inbreidingsprojecten in de kern worden gestimuleerd. Op het gewestplan is het dorpscentrum ingekleurd als woongebied. Merksplas bestaat uit één kern die echter doorkruist wordt door gewestwegen (N 124 Turnhout – Hoogstraten, N 132 Beerse – Weelde en de N 131 Merksplas – Rijkevorsel). Buiten de dorpskern is er hoofdzakelijk agrarisch en natuurgebied terug te vinden.

Het domein Merksplas-Kolonie is een domein van ongeveer 600 ha rond de Strafinrichting en het Centrum voor Illegalen, dat vroeger fungeerde als landloperskolonie. Het domein bevindt zich aan de grens met Rijkevorsel. Dit domein heeft zeker de potenties om uit te groeien tot de toeristisch culturele trekpleister van Merksplas. Vijf gebouwen zijn beschermd als monument, net zoals het landschap.

Demografische gegevens

Het bevolkingsaantal is sinds begin jaren negentig gestegen van 7.219 tot 8.171 op 1 januari 2006. Het aantal Belgen bedroeg 7.739 en het aantal vreemdelingen 432. Over een periode van 10 jaar bekeken is er bij het aantal vreemdelingen een stijging terug te vinden van 3,1 naar 4,2%. De grootste groep Spetsers met een vreemde nationaliteit zijn de Nederlanders. Het aantal huishoudens schommelt rond de 2.750.

Wat de demografische tendens betreft verliezen we voor Merksplas volgende zaken niet uit het oog. Op dit moment heeft Merksplas een bijzonder laag aandeel 60-plussers, ver onder het Vlaamse gemiddelde. Dit is trouwens het geval voor heel het arrondissement Turnhout. Daarnaast is er in Merksplas een bijzonder hoog aantal -20 jarigen terug te vinden, dat ver boven het Vlaamse gemiddelde uitstijgt. Gevolg hiervan is dat Merksplas een gemeente is met een bijzonder lage grijze druk (oude bevolking ten opzichte bevolking van middelbare leeftijd): in 1999 stonden er ongeveer vier actieven tegenover iedere bejaarde.

Voor de bevolkingsprognoses in Merksplas betekent dit wel dat het aantal 60-plussers (spectaculair) zal stijgen. Zo zal Merksplas in 2030 2,3 keer meer 60 plussers tellen dan vandaag en zal het aandeel 80-plussers binnen dertig jaar verviervoudigen.

Evolutie bevolking van Merksplas over de voorbije twee legislaturen (1995-2006)

1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
7.755	7.856	7.852	7.872	7.965	8.055	8.058	8.084	8.044	8.027	8.114	8.173

Bron: www.lokaalstatistieken.be

Aandelen leeftijdscategorieën in procent in het jaar 2006

	Merksplas	Vlaams Gewest
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 0 – 4 jaar	5,2%	5,2%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 5 – 9 jaar	5,9%	5,4%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 10 – 14 jaar	7,2%	5,8%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 15 – 19 jaar	7,4%	5,8%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 20 – 24 jaar	6,7%	6,0%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 25 – 29 jaar	6,6%	6,2%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 30 – 34 jaar	6,3%	6,4%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 35 – 39 jaar	7,1%	7,3%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 40 – 44 jaar	9,3%	8,0%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 45 – 49 jaar	8,8%	7,6%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 50 – 54 jaar	7,3%	6,9%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 55 – 59 jaar	6,6%	6,4%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 60 – 64 jaar	4,4%	5,2%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 65 – 69 jaar	3,6%	5,0%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 70 – 74 jaar	3,1%	4,7%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 75 – 79 jaar	2,3%	3,8%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 80 – 84 jaar	1,6%	2,7%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 85 – 89 jaar	0,6%	1,1%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 90 – 94 jaar	0,1%	0,5%
Aantal mannen en vrouwen – leeftijdsklasse 95+	0,0%	0,1%

Bron: www.lokaalstatistieken.be

Bevolkingssamenstelling van 1998 tot 2005

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
huishoudens	2.630	2.678	2.718	2.734	2.759	2.779	2.814	2.878	2.909
alleenstaande mannen	221	229	245	255	243	246	250	270	268
alleenstaande vrouwen	212	213	216	233	242	246	260	267	277
alleenstaande vaders + kinderen	28	28	29	29	39	45	45	44	40
alleenstaande moeders + kinderen	111	131	135	134	143	144	139	137	144
Aantal vreemdelingen	278	292	313	295	345	352	379	404	434

Bron: www.lokaalstatistieken.be

sociaal-economisch

In Merksplas werden in 2000 de meeste werknemers tewerkgesteld bij de overheid en in het onderwijs (42,6% van het totaal aantal werknemers). De hoge specialisatie van deze sectoren heeft zeker te maken met de aanwezigheid van een centrum voor illegalen en een strafinrichting op het grondgebied. Er zijn drie basisscholen in Merksplas. Niets wijst erop dat deze cijfers sindsdien grondig veranderd zijn.

Verder heeft Merksplas een werkgelegenheidsgraad, de verhouding van het aantal werknemers naar de werkplaats tot het aantal werknemers naar de woonplaats, van 80%. Het

totaal aantal tewerkgestelden in Merksplas bedraagt 2.078, het totale aantal werknemers ongeveer 20% meer (2.592).

In 2004 bedroeg de werkloosheidsgraad in Merksplas 6,5 %. Het aantal niet werkende werkzoekenden is bijzonder laag in vergelijking met het Vlaams Gewest.

De inwoners in Merksplas gaven gemiddeld aan als inkomen voor het aanslagjaar 2002 27.009 euro, terwijl dit voor het platteland 25.174 euro en voor het Vlaams Gewest 25.620 euro uitmaakt.

Op 31 december 2000 waren er 731 zelfstandigen in Merksplas actief. Vermeldenswaard is het feit dat Merksplas een opmerkelijk hoog aantal zelfstandigen in de land- en tuinbouw heeft (215). Enkel in de handel zijn er nog er nog 40-tal zelfstandigen meer.

De gemeente is niet rijk aan industrie en de horeca beperkt zich tot een klein aantal cafés en enkele tavernes.

Eigen aan Merksplas is ook de aanwezigheid van een aantal **instellingen voor personen met een handicap**. De grootste is het dienstverleningscentrum 't Zwart Goor behorende tot de Emmaüsgroep waar ca. 220 personen met een handicap opgevangen worden. Verder is er ook nog dorpsgemeenschap Widar, een bezigheidstehuis voor in hun ontwikkeling gestoorde volwassenen (ca. 40 residenten) en dagverblijf Markdal met een erkenning voor 20 volwassenen en een erkenning voor een semi-internaat van 8 zwaar zorgbehoevende kinderen.

Gemiddeld inkomen per aangifte en per inwoners + mediaaninkomen

	Merksplas			Vlaams Gewest		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Gemiddeld inkomen per aangifte	25.050	26.700	27.009	24.639	25.565	25.620
Gemiddeld inkomen per inwoner	10.251	11.218	11.569	11.788	12.542	13.002
Mediaaninkomen	20.674	21.680	22.236	19.132	19.667	19.764
Groeicijfers (t.o.v. 2000)						
Gemiddeld inkomen per aangifte	100,0	106,6	107,8	100,0	103,8	104,0
Gemiddeld inkomen per inwoner	100,0	109,4	112,9	100,0	106,4	110,3
Mediaaninkomen	100,0	104,9	107,6	100,0	102,8	103,3

Bron: www.lokaalstatistieken.be

Evolutie percentage kinderen geboren in kansarme gezinnen t.o.v. aantal geboorten (1999-2004)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Merksplas	0,0	1,2	2,4	0,0	1,1	1,3	0
Vlaams Gewest	4,8	4,7	5,8	5,7	5,7	5,9	5,9
platteland	2,6	2,4	2,8	2,5	2,3	2,5	

Bron: www.lokaalstatistieken.be

Criminaliteitsgraad – gemeente vergeleken met het Vlaams Gewest en gelijkaardige gemeente (2003)

Criminaliteitsgraad	Merksplas	Vlaams Gewest	platteland
Bron: www.lokalestatistieken.be	5,4	6,7	3,9

Evolutie verkeersongevallen (excl. Autosnelwegen)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2002
Aantal ongevallen op gewestwegen	24	25	28	34	33	23	22
Aantal ongevallen op gemeentewegen	13	8	6	6	6	3	7

Bron: www.lokalestatistieken.be

Bestuurlijke tabel

2003	Merksplas	Vlaams Gewest	Platteland
Ontvangsten per inwoner in euro (rekening eigen DJ)	912	1.193	884
Uitgaven per inwoner in euro (rekening eigen DJ)	790	1.099	761
Schuld per inwoner in euro (rekening eigen DJ)	304	1.385	1.047
Aantal personeelsleden (VTE) per 1000 inwoners	9,9	8,0	6,2

Bron: www.lokalestatistieken.be

3.2. HUISVESTING

3.2.1. algemeen

Binnen de gemeente zijn twee sociale huisvestingsmaatschappijen actief:

De bouwmaatschappij **De Noorderkempen** bouwt sociale huurwoningen. Ze is al sinds de jaren '50 actief in Merksplas. Een aantal van de sociale huurwoningen zijn bestemd voor bejaarden. Een groot aantal woningen van het huurbestand werden verkocht of werden in erfpacht gegeven. Voor de toekomst staan er onder meer nog projecten op stapel in de wijk Schuivenoord en in de Pastorijstraat.

Sociale koopwoningen worden in Merksplas gebouwd door de **Kleine Landeigendom Turnhout**. Vanaf 1983 werden deze eveneens in de wijk Schuivenoord gebouwd.

Tabel 23 geeft een overzicht van het huidig aanbod sociale huisvesting binnen de gemeente Merksplas.

Sociale huisvesting in Merksplas, 31/12/2002

	Aantal sociale huurwoningen	Aantal sociale koopwoningen	Totaal aantal sociale woningen
NK	130	211	341
KLE	0	79	79
Totaal	130	290	420
% in de woningvoorraad (1991)	5,8 %	13,1 %	18,9 %

Bron: De Noorderkempen (NK) en Kleine Landeigendom Turnhout (KLE), toestand op 31/12/2002

De sociale huisvesting is zeer goed vertegenwoordigd in de gemeente Merksplas.

Met een percentage van 18,9 % in de totale woningvoorraad, wordt het Vlaamse gemiddelde ruimschoot overschreden (10 %). De verdeling tussen koop- en huurwoningen is niet evenwichtig verdeeld: er is een duidelijk overwicht aan koopwoningen.

Dit zijn vaak huurwoningen die verkocht werden of in erfpacht werden gegeven (211 van de 290 woningen).

Een deel van de totale woningbehoefte dient in de vorm van sociale huisvesting te worden opgevangen. Een mogelijke berekeningsmethode voor deze behoefte werd door de provincie uitgewerkt in het provinciaal ruimtelijk structuurplan. Dit is echter een theoretisch cijfer en zal onder impuls van de gemeentelijke huisvestingsactoren moeten verfijnd worden.

De volgende methode werd indicatief uitgewerkt. Het actuele aantal sociale huisvesting (zie Tabel 23) moet uitgedrukt worden als percentage van het aantal woningen in 1991 (2.220). Voor de gemeente Merksplas is dit 18,9 %. Dit percentage wordt vergeleken met het Vlaams gemiddelde (10 %). Indien een gemeente in het buitengebied meer dan 15 % sociale woningen in haar woningbestand heeft, kan maximaal 15 % van het totale aantal bijkomende woningen uit sociale woningen bestaan voor zover het aandeel sociale woningen in de voorraad beneden de 25 % blijft. Voor Merksplas zullen er dan maximaal 96 ($=0,15 \cdot 640$) sociale woningen nodig zijn tussen 1992 en 2007. Het totale aandeel sociale huisvesting blijft daardoor beneden de 25 % (namelijk 23,2 %). Het behoeftecijfer wordt getoetst aan de realisaties van de huisvestingsmaatschappijen vanaf 1992.

Gerealiseerde sociale projecten vanaf 1992

Gerealiseerd 1992-2002

Huur	26 woningen
Koop	71 woningen
Totaal	97 woningen
Behoefte 1992-2007	96 woningen
Overschot	1 woning

Bron: Bouwmaatschappij de Noorderkempen, Kleine Landeigendom Noorderkempen

Een deel van de totale woningbehoefte kan ook in de vorm van koopwoningen en sociale kavels voor middengroepen voorzien worden. Een mogelijke berekeningsmethode voor deze behoefte werd door de provincie uitgewerkt in het provinciaal ruimtelijk structuurplan. Dit is echter een theoretisch cijfer en zal onder impuls van de gemeentelijke huisvestingsactoren moeten ingevuld worden.

De volgende methode werd indicatief uitgewerkt. Het aandeel woningen voor middengroepen dient beperkt te blijven tot de helft van het totale aantal bijkomende sociale woningen. Enkel voor gemeenten waar de markt van de bouwgronden onder sterke druk staat, kan dit aandeel worden opgetrokken tot hetzelfde aantal bijkomende sociale woningen. Onder 'sterke druk' staan wordt eveneens gedefinieerd door het provinciaal ruimtelijk structuurplan:

- Het gemiddelde van de prijzen per m² bouwgrond in 1992 en 1997 ligt hoger dan het provinciaal gemiddelde.
- Ook de toename van de prijs per m² bouwgrond tussen 1992 en 1997 ligt hoger dan het provinciaal gemiddelde.

Evolutie van de verkoopprijzen voor bouwgronden

Gemiddelde verkoopprijzen bouwgrond per m² (in €) van 1995 tot 2005

bron : Stadim, bewerking SVR

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Merksplas	35	29	30	28	36	41	70	122	118	110	102
Platteland	26	27	30	33	39	46	53	64	75	77	98
Vlaanderen	32	34	38	42	48	55	62	77	86	94	106

Groei (1995=100)

	1995	2005
Merksplas	100,0	291,8
Platteland	100,0	376,3
Vlaams Gewest	100,0	331,1

Confrontatie van de woningbehoefte en het te verwachten woningaanbod

Te verwachten aanbod tot 2007

	Aantal
Aanbod langs uitgeruste weg	283
Aanbod van niet uitgeruste woongebieden	5
Aanbod door ontwikkeling woonuitbreidingsgebied	39
Aanbod door renovatie leegstaande panden	0
Totaal te verwachten aanbod	327
Resterende behoefte tot 2007	210
Aanbodoverschot	117

De confrontatie geeft aan dat er tot 2007 voldoende bouwmogelijkheden zullen vrijkomen om de eigen behoefte op te vangen.

Overzicht van de verschillende clusters van weekendverblijven

Gebied	Aantal weekendverblijven
Mierenweg	10
Turfkot	8
Stwg op Weelde – Lipseinde	24
Elzenberg – Oude Baan	11
Strikkeweg – Strikkevenweg	17
Eindepoel	4
Diepte	8
Geheulsedijk	10
Hoogmoerheyde	5
Koekhovense Heide	5
Kastanjelaar – Steenweg op Weelde – Kromvenweg	13
Heibleuken – Pampaweg	34
Wortelbaan	10
Wortelbaan – Scarphoutdreef – Eendenpad – Zwartwaterweg	66

Bron: gemeentelijke diensten Merksplas

Verblijfsrecreatieve voorzieningen (campings) in Merksplas

Naam	Voorzieningen	Adres
Molenzijdse Heide	camping	Veldenbergstraat 97
Breebos	camping	Merksplassesteenweg 104 – Rijkevorsel

Bron: inventarisatie IOK plangroep

Camping Molenzijdse Heide beschikt over 818 vaste standplaatsen, over 21 toeristische plaatsen en over een viertal trekkershutten. Ze vormt daarmee het zwaartepunt binnen Merksplas. De camping is gelegen in het westen van de gemeente, ten noorden van het domein van de kolonie.

Camping en verblijfpark Breebos is gelegen op de grens van een drietal gemeenten, namelijk Rijkevorsel, Beerse en Merksplas. Over het hele domein is er plaats voor 409 vaste standplaatsen en 16 toeristische plaatsen. Het gebied sluit aan bij het zuidelijk gedeelte van de kolonie.

Infrastructuur voor jeugdwerking in Merksplas

Jeugdwerking	Infrastructuur	Adres	Gewestplanzonering
Jeugdhuis Zigzag	Jeugdhuis Zigzag	Kloosterstraat 7	Woongebied
Chiromeisjes	Jeugdcentrum Spelewei	Schutterhofstraat 29	Woongebied
Chirojongens	Jeugdcentrum Spelewei	Schutterhofstraat 29	Woongebied
KLJ Jeugdcentrum	Spelewei	Schutterhofstraat 29	Woongebied
Plus 13	Jeugdcentrum Spelewei	Schutterhofstraat 29	Woongebied
Zangkoor Cantabile	Zaal gemeenteschool	Markt 17	Woongebied

Bron: gemeentelijke diensten Merksplas

Overzicht van de openbare speelpleinen

Naam	Gewestplanzonering
Driezen Blazoen	Woonuitbreidingsgebied
Driezen Binnenplein	Woonuitbreidingsgebied
Driezen Zitplein	Woonuitbreidingsgebied
Hoek Boogstraat – Sebastiaanstraat	Woonuitbreidingsgebied
Ploeg / Visser	Woongebied
Stoop	Woongebied
Den Heerd Binnenplein	Woonuitbreidingsgebied
Den Heerd Groot	Woonuitbreidingsgebied
Schuivenoord Hoek	Woonuitbreidingsgebied
Schuivenoord Binnenplein	Woonuitbreidingsgebied
Spelewei	Woongebied
Tenierswijk	Woonuitbreidingsgebied

Bron: Gemeentelijke inventarisatie

Overzicht van de voornaamste sportinfrastructuur

Naam	Locatie	Functie
Gemeentelijk sportcomplex	Hofeinde 9	Sportcentrum: voetbal, atletiek, tennis, gevechtssporten, skatepark, touwtrekkers,...
Gildenlokaal	Hofeinde 9	Schutterslokaal
Gemeentelijke sportvelden	Hoevestraat	Voetbalvelden
Polyvalente zaal gemeenteschool	Markt 17	Sportlokaal
Ruiterijhal	Oude Baan 15	Manege, hondenclub
De Kunstvrienden	Molenzijde 143	Schutterslokaal
Kapel Kolonie	Kapelstraat	Sportlokaal (tafeltennis)
Voetbal Kolonie	Kapelstraat	Voetbalvelden
Vrije Basisschool	Kloosterstraat 4	Sportlokaal
Petanquevelden	Kern Lindendijk	Petanquevelden

Bron: Inventarisatie op basis van de enquête (zomer 2002), Gemeentelijke Diensten Merksplas

Overzicht van de voornaamste socio-culturele voorzieningen

Naam	Adres
Gemeenschapscentrum	Markt 1
Parochiehuis	Leopoldstraat 12
Caron's Hofke	Hofeinde
Gildenlokaal	Hofeinde 9
Zaal De Kunstvrienden	Molenzijde 143
Lindegalm	Kern Lindendijk 42
Oude Melkerij	Stwg op Hoogstraten
Gemeenteschool	Markt 17
Vrije Basisschool	Kloosterstraat 4
Toerisme Merksplas	Kerkstraat
Ter Marcke	Markt 10
Kapel Merksplaskolonie	Kapelstraat

Bron: Inventarisatie op basis van de enquête, Gemeentelijke Diensten Merksplas

3.2.2. actoren

3.2.2.1. Bouwmaatschappij 'De Noorderkempen'

Huurders en kandidaat-huurders vinden bij de Bouwmaatschappij 'De Noorderkempen' informatie over de huur van een woning of appartement volgens de regelgeving van het sociaal huurbesluit.

De Sociale Huisvestingsmaatschappij 'De Noorderkempen' is actief in 6 gemeenten: Arendonk, Beerse, Hoogstraten, Merksplas, Ravels en Rijkevorsel.

De verschillende sociale huisvestingsmaatschappijen bieden huizen, appartementen, ... aan die mensen kunnen huren of kopen. Deze maatschappijen bouwen ook nieuwe woningen, kopen woningen aan en renoveren oude woningen.

De mensen die een sociale woning willen huren of kopen, moeten aan enkele voorwaarden voldoen. Niet iedereen kan bij een sociaal huisvestingsmaatschappij terecht. Het gaat vooral om personen met een lager inkomen.

Het aantal personen op de wachtlijst voor een sociale woning bij bouwmaatschappij 'De Noorderkempen' bedraagt 874 op datum van 03/04/2007.

3.2.2.2. Sociaal Verhuurkantoor

SVK's zijn opgericht met een drievoudig doel: het verhogen van het aanbod van kwaliteitsvolle en betaalbare woningen voor kansarme woningzoekers, het bestrijden van verkrotting en leegstand en het bieden van woonbegeleiding.

De laatste jaren wordt namelijk vastgesteld dat meer en meer mensen het moeilijk hebben een betaalbare en kwaliteitsvolle woning te huren. Vooral kansarmen vinden op de particuliere woningmarkt geen oplossing.

Het SVK huurt woningen op de private markt en verhuurt ze verder aan mensen met een laag inkomen. De woonbegeleiding die aan de huurders wordt aangeboden, is een specifieke opdracht voor de OCMW's omdat zij vanuit hun vertrouwdheid met het doelpubliek op dit terrein een fundamentele bijdrage leveren. Kansarme huurders worden namelijk niet alleen gekenmerkt door een beperkt inkomen. Ze dienen vaak te worden ondersteund en begeleid in het nakomen van hun verplichtingen en het opkomen voor hun rechten. Zij worden geholpen in het ontwikkelen van een grotere maatschappelijke weerbaarheid.

Het aantal personen op de wachtlijst voor een sociale woning bij SVK bedraagt 550 op datum van 03/04/2007.

3.2.2.3. Kleine Landeigendom

De Kleine Landeigendom Turnhout bouwt jaarlijks een 30-tal woongelegenheden (woningen of appartementen) en verkoopt deze binnen het kader van de Vlaamse Wooncode aan sociale prijzen en verstrekt hierbij leningen aan uitzonderlijke tarieven.

Het werkgebied van de KLE in de Noorderkempen omvat volgende gemeenten: Turnhout, Oud-Turnhout, Vosselaar, Beerse, Merksplas, Rijkevorsel, Hoogstraten, Lille, Kasterlee, Retie, Dessel, Mol, Balen, Arendonk, Weelde en Baarle-Hertog.

3.2.2.4. KINA

KINA (Krisis Info Netwerk Antwerpen) is een overkoepelende organisatie die een samenwerkingsverband tot stand brengt tussen 24 OCMW's in het arrondissement Antwerpen.

Het actieterrein strekt zich uit over 400 000 inwoners.

KINA stelt zich tot doel oplossingen te bieden voor problemen die een grensoverschrijdende aanpak vergen.

Als sociale 100 is KINA een vangnet voor hulpverleners –OCMW, politie, ziekenhuis, dokter en pastoor – geconfronteerd met acute psychosociale crisissituaties:

- huisuitdrijving
- (chronische) dakloosheid
- huisbrand
- relationele problemen
- geweld dreiging
- mishandeling
- ex-geïntimeerde
- verslavingsproblematiek
- vluchteling, illegaal, repatriëring
- psychiatrie
- gestrande toerist

3.2.2.5. OCMW

OCMW Merksplas beschikt over een patrimonium van:

- 26 bejaardenwoningen op de Kern Lindendijk
- 10 bejaardenflats op de Kern Lindendijk
- 23 bejaardenflats te Driesplein 2
- 2 transitwoningen (worden gehuurd van de gemeente Merksplas)
- 2 LOI-woningen

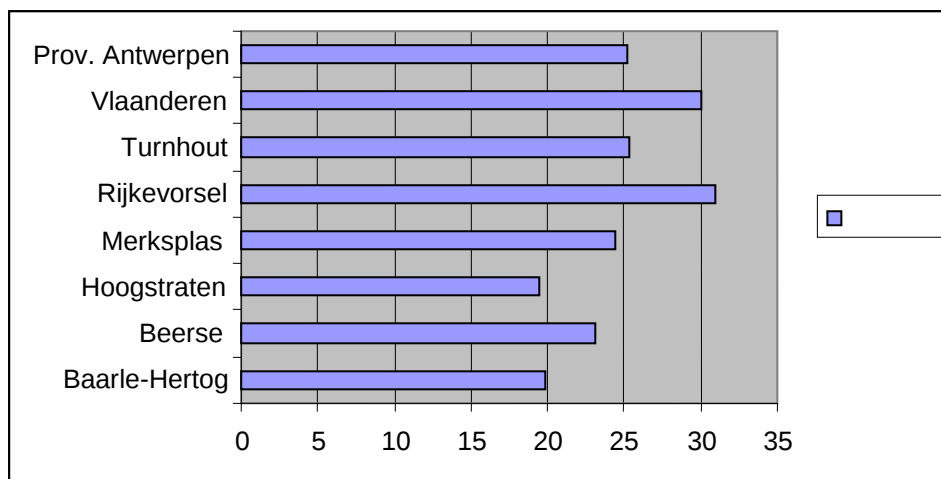
Daarnaast worden door OCMW Merksplas nog diverse toelagen verstrekt die met huisvesting te maken heeft.

Voor het jaar 2006 gaat het om volgende toelagen:

- huurtoelagen	34
- huurwaarborgen	8
- energietoelagen	29
- toewijzing transitwoning	1
- installatiepremie	1
- andere (bijv. huisbrandolie)	27

3.2.2.6 Wooncomfort te Merksplas

Percentage woning met hoogstens klein comfort te Merksplas en omliggende gemeenten (cijfers 2001)

Bron: www.provant.be,

Met klein comfort wordt bedoeld: badkamer + WC

3.3. TEWERKSTELLING

3.3.1. algemeen

In relatie tot het aantal inwoners heeft de gemeente Merksplas 288 jobs per 1.000 inwoners. Dit blijft enigszins achter op het arrondissementale en gewestelijke gemiddelde van ongeveer 330 jobs per 1.000 inwoners. Op basis van deze cijfers, zal de gemeente voor wat betreft de tewerkstelling een eerder gematigde invloed op de omgeving hebben.

De voorbije twee decennia is het aantal arbeidsplaatsen in Merksplas met 110 % toegenomen. Met uitzondering van de industrie kennen alle sectoren een belangrijke groei. Meer dan de helft van het aantal nieuwe jobs kwam tot stand in de non-profit sector. Deze sector vertegenwoordigde anno 2002 dan ook nog steeds de meerderheid (55 %) van het aantal arbeidsplaatsen.

Het aantal zelfstandigen is in dezelfde periode eveneens sterk toegenomen (70 %). De groei is in belangrijke mate terug te vinden in de tertiaire sector. In Merksplas bedraagt de verhouding tussen het aantal zelfstandigen en het aantal loon- en weddetrekkenden 31 %, wat hoger ligt ten opzichte van de referentieregio's. Relatief gezien zijn er in de gemeente minder werklozen dan in het arrondissement Turnhout. Het aantal vrouwelijke werklozen is verhoudingsgewijs merkkelijk lager, terwijl de mannelijke werklozen talrijker zijn. De werkgelegenheidsindex ligt net onder deze van het arrondissement Turnhout. Een index van 57 % voor Merksplas toont aan dat iets minder dan de helft van de actieve bevolking elders op zoek moet gaan naar een job.

Merksplas heeft, anno 1991 een vrij grote uitgaande pendel van de beroepsbevolking: 57 % van de in Merksplas wonende beroepsbevolking is werkzaam buiten de gemeentegrenzen.

De inkomende pendel daarentegen is beperkter: 42 % van de in Merksplas werkende beroepsbevolking is afkomstig uit andere gemeenten. De belangrijkste uitgaande pendel gaat naar Turnhout, gevolgd door Beerse en Hoogstraten. De inkomende pendel is hoofdzakelijk afkomstig van de omliggende gemeenten. Recentere cijfers inzake bruto-pendel (2002) wijzen nog steeds op een, zij het beperktere, bruto uitgaande pendel.

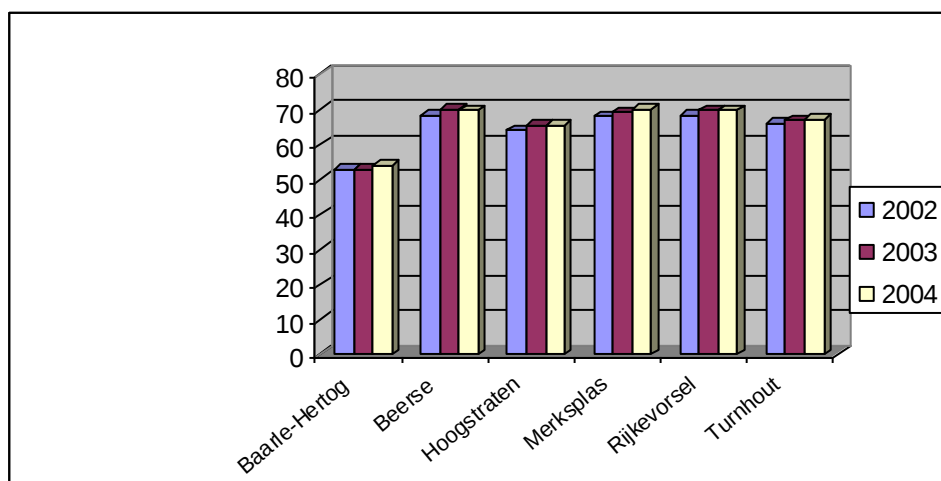
De beperkte werkgelegenheidsindex en de pendelgegevens vormen een indicatie voor het gegeven dat de gemeente een eerder beperkte invloed heeft op de omgeving voor wat betreft de tewerkstelling. Merksplas kan dan ook niet beschouwd worden als een zelfstandige tewerkstellingspool.

Werkloosheidsgraad (1999-2004)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Merksplas	5,7%	4,8%	4,6%	5,4%	6,6%	6,5%
Vlaams Gewest	7,3%	6,4%	6,4%	7,0%	7,7%	8,3%

Bron: www.lokaalstatistieken.be

Werkzaamheidsgraad periode 2002-2004 voor Merksplas en omliggende gemeenten

Bron: www.lokalestatistieken.be

Tewerkstelling bij OCMW Merksplas

OCMW Merksplas heeft momenteel 2 projecten, met name:

- project dienstencheques: d.i. huishulp via dienstencheques
- project strijkatelier: d.i. strijken + klein verstelwerk in een OCMW-lokatie met betaling via dienstencheques

Beide zijn comfortdiensten – er wordt wel een tegemoetkoming voorzien bij dienstverlening aan mensen met een lager inkomen (bijv. bejaarden).

Via deze projecten stelt OCMW Merksplas 22 mensen tewerk (17 in het project dienstencheques – 4 + 1 coördinator in het project strijkatelier). De meesten werken halftijds.

Daarnaast kan OCMW Merksplas ook nog tewerkstelling realiseren via art. 60 § 7 van de organieke wet betreffende de OCMW's. In 2005 is er 1 tewerkstelling geweest via art. 60 § 7 Via terbeschikkingstelling. In 2006 is er geen tewerkstelling art. 60 § 7 geweest. Op zich is dit niet abnormaal gezien het beperkt aantal leeflooncliënten te Merksplas.

3.3.2. actoren

3.3.2.1. PWA

Het Plaatselijk Werkgelegenheidsagentschap, afgekort PWA, is een vzw. Het laat langdurig werklozen toe om activiteiten uit te oefenen die door hun aard of hun occasioneel karakter niet uitgevoerd worden in het gewone arbeidscircuit.

De PWA's hebben eveneens de opdracht om de activeringsmaatregelen te promoten, zowel naar werklozen als naar werkgevers. Er bestaan verschillende Activa-maatregelen.

Taken van de PWA-beambten in de Lokale Werkwinkel:

- Inschrijven van werkzoekenden via het cliëntvolgsysteem
- Matchen van PWA-opdrachten aan werkzoekenden
- Inschrijven en matchen van werkzoekenden en gebruikers voor PWA-activiteiten
- Doorverwijzen van werkzoekenden voor begeleiding, opleiding en tewerkstelling
- Meewerken aan de uitbouw van de lokale dienstenwerkgelegenheid
- Afleveren van RVA-attesten voor een tewerkstelling
- Informeren van werkzoekenden over de RVA-reglementering omtrent de federale tewerkstellingsmaatregelen, PWA-regeling en dienstencheques
- Informeren van werkgevers in verband met activeringsmaatregelen en het systeem van de dienstencheques.
- Organiseren van opleidings- en of inschakelingsacties voor de PWA-werknemers

profiel pwa – werknemer

Actieve PWA-werknemers

(pwa enkel mogelijk voor -45 jarigen na 2 jaar volledige werkloosheid; voor+45 jarigen na 6 maand volledige werkloosheid)

	2003		2004		2005		sep/06	
	M	V	M	V	M	V	M	V
Leeftijd								
< 25 jaar		1						
25 – 30 jaar		2		2		2		1
30 – 40 jaar		8		10		7		1
40 – 50 jaar	2	16	3	13	6	13	6	6
> 50 jaar	5	15	8	16	14	17	10	17
totaal	7	42	11	41	20	39	16	25
aantal jaren actief in pwa								
< 1 jaar							1	1
1 – 2 jaar							4	2
2 – 5 jaar							5	6
5 – 10 jaar							6	13
10 – 15 jaar								3

3.3.2.2. VDAB

De **Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding** bestaat sinds 1989.

VDAB staat onder toezicht van de Vlaamse minister die werkgelegenheid in zijn bevoegdheid heeft.

VDAB heeft een sociale en economische opdracht:

Als sociale taak is het zijn eerste bekommernis werkgever en werkzoekende met elkaar in contact te brengen. VDAB engageert zich om elke werkzoekende optimaal bij te staan bij het vinden van een passende job. Van inschrijving, tot de eerste werkdag.

Op economisch vlak wil VDAB een betrouwbare partner zijn voor alles wat met personeelsbeleid te maken heeft.

Om die opdracht zo efficiënt mogelijk uit te voeren, biedt VDAB een uitgebreid en doeltreffend dienstenpakket aan:

- arbeidsbemiddeling
- training & opleiding
- loopbaanbegeleiding

3.3.2.3. KINDEROPVANG

3.3.2.3.1. Inleiding

Voorwoord

Het lokaal overleg bespreekt de kinderopvangsituatie in de gemeente: de buitenschoolse opvang, de dagopvang, de opvang buiten de normale werkuren, de dringende opvang, de opvang van zieke kinderen, de opvang van kinderen met een handicap. Ook andere thema's kunnen aan bod komen, bijvoorbeeld kinder- en ouderparticipatie, een toegankelijke en betaalbare kinderopvang.

Het lokaal overleg brengt het aanbod aan kinderopvang in de gemeente in kaart, zoekt oplossingen voor eventuele kinderopvangtekorten en signaleert die aan de bevoegde overheden. Het lokaal overleg stimuleert de kwaliteit van de opvang in de gemeente en informeert ouders over het kinderopvangaanbod.

Het lokaal overleg brengt iedereen samen die bezig is met jonge kinderen. De voornaamste partners zijn alle (zelfstandige en gesubsidieerde) kinderopvangvoorzieningen, scholen, ouders, het jeugdwerk, het gemeentebestuur, het OCMW-bestuur,...

De vergaderingen spreken zich bijgevolg uit over het volledige kinderopvangaanbod in de gemeente. De basisoptie daarbij is het voeren van een meersporenbeleid (elke actor die de functie kinderopvang opneemt wordt betrokken) en dat met permanente aandacht voor de kwaliteit van de opvang.

Timing

In 2007 is het beleidsplan kinderopvang aan vernieuwing toe. Het besluit van de Vlaamse Regering van 1997 omschrijft immers dat het beleidsplan geldig is voor een periode van 3 jaar. Aangezien het beleidsplan in de toekomst mee opgenomen wordt in het lokaal sociaal beleidsplan, wordt het vorige beleidsplan 2004-2007 geactualiseerd.

Demografische gegevens

De gemeente Merksplas is gelegen in het noorden van het arrondissement Turnhout en telt een oppervlakte van 4400 ha. Merksplas telde op 31/12/06 8044 inwoners, waarvan 1238 kinderen in de leeftijdscategorie van 0 tot en met 12 jaar. Deze leeftijdscategorie bestaat uit 589 meisjes en 649 jongens.

De werkeloosheidsgraad in Merksplas bedraagt in 2005 6,9%. Dit is het percentage niet-werkende werkzoekenden, jonger dan 65 jaar, ten aanzien van de totale beroepsbevolking, beneden de 65 jaar.

Scholengemeenschap
(cijfergegevens februari 2007)

Merksplas telt 3 scholen:

Vrije Basisschool
Kloosterstraat 4
2330 Merksplas

Aantal kleuters: 185
Aantal lagere schoolkinderen: 279

Gemeentelijke Basisschool Qworzó
Markt 17
2330 Merksplas

Aantal kleuters: 117
Aantal lagere schoolkinderen: 258

De Mast BUZO
Kleinrijt 5
2330 Merksplas

53 leerlingen (zie pag. 37)

Eind juni 2007 sluit Freinetschool Merlijn haar deuren omwille van een leerlingentekort.

3.3.2.3.2. Deelnemers aan het lokaal overleg

Lijst van vertegenwoordigde instanties

Voorzitter Lokaal Overleg

Frank Ceulemans
Stwg Op Turnhout 158
2330 Merksplas

Gemeentebestuur
(Schepen van kinderopvang)

Monique Quirynen
Stwg Op Rijkevorsel 28
2330 Merksplas

Landelijke Kinderopvang
(Dienstverantwoordelijke)

Lut Kennis
Leopoldstraat 24 bus 2
2300 Turnhout

DOG Reddie Teddy,
(dienstverantwoordelijke)

Anick Cremers
De Merodelei 19
2300 Turnhout

dagcentrum 't vonderke en
vakantiewerking Boemerang

Annick Stevens/Johanna Ossenblok
Kloosterstraat 5
2330 Merksplas

OCMW (raadslid)

Frank Ceulemans
Stwg Op Turnhout 158
2330 Merksplas

Jeugddienst (jeugdconsulent)

Ief Van Gompel
Markt 1
2330 Merksplas

Initiatief voor Buitenschoolse Opvang
(Coördinator)

Isabel Van der Eycken
Pastorijstraat 7
2330 Merksplas

Basisscholen:

Vrije Basisschool (Directie)

Ronny Das
Kloosterstraat 4
2330 Merksplas

Gemeentelijke Basisschool Qworzó (Directie)

Conny Geenen
Markt 17
2330 Merksplas

Ouders:

Ouderraad Vrije Basisschool

Mik Doms
Kleirijt 62
2330 Merksplas

Ouderraad gemeentelijke Basisschool Qworzó

Esther Dictus
Conciencestraat 23
2330 Merksplas

Ouders

Caroline Van Mirlo
Stwg op Beerse 76A
2330 Merksplas

Jan Govaerts
Stwg op Hoogstraten 49
2330 Merksplas

Gezinsbond (Afgevaardigde)

Annemie Croes
Esdoornstraat 5
2330 Merksplas

Kind en Gezin (Provinciaal Ambtenaar)

Els Wijnendaele
Copernicuslaan 1/10
2018 Antwerpen

Secretaris Lokaal Overleg

Isabel Van der Eycken
Pastorijstraat 7
2330 Merksplas

Voorzitters- en secretarisfunctie

Voorzittersfunctie

De voorzittersfunctie van het lokaal overleg wordt vanaf 1 oktober 2007 waargenomen door Frank Ceulemans, ocmw raadslid.

Secretarisfunctie

De secretarisfunctie van het lokaal overleg wordt vanaf 1 januari 2007 waargenomen door Isabel Van der Eycken, coördinator kinderclub de spetter.

3.3.2.3.3. basisaanbod dagopvang en buitenschoolse opvang

Aanbodzijde

Aanbod dagopvang (0-3 jaar)

Opvangvoorziening	Opvangmomenten en –uren	Capaciteit	Ouderbijdragen	Aantal opgevangen kinderen
Landelijke Kinderopvang Lut Kennis (dienst verantwoordelijke) Leopoldstraat 24 bus2 2300 Turnhout tel. 014/43 99 27 fax 014/43 53 46 lkobeerse@kvlv.be	Afhankelijk van de onthaalouder	13 onthaalouders (max. 4 voltijdse kinderen per onthaalouder)	Afhankelijk van het gezinsinkomen, volgens ministeriële bijdrageschaal Kortingen voor gezinnen met meerdere kinderen en sociaal tarief mogelijk.	Maximum 4 voltijdse kinderen per onthaalouder.
DOG Reddie Teddy Annik Cremers De Merodelei 19 2300 Turnhout tel. 014/40 92 74 fax 014/42 71 87 annik.cremers@socmut.be	Afhankelijk van onthaalouder	5 onthaalouder (max. 4 voltijdse kinderen per onthaalouder)	Afhankelijk van het gezinsinkomen, volgens ministeriële bijdrageschaal Kortingen voor gezinnen met meerdere kinderen en sociaal tarief mogelijk.	Maximum 4 voltijdse kinderen per onthaalouder.

Aanbod buitenschoolse kinderopvang buiten de scholen

Opvangvoorziening	Opvangmomenten en –uren	Capaciteit	Ouderbijdragen	Aantal opgevangen kinderen
Kinderclub “De Spetter” Isabel Van der Eycken (coördinator IBO) Pastorijstraat 7 2330 Merksplas tel. 014/43 58 93 fax 014/63 94 01 isabel.vandereycken@skynet.be www.merksplas.be	<u>Voorschools:</u> 7.00 uur tot 8.45 uur <u>Naschools:</u> 15.15uur tot 18.30uur <u>Woensdagnam.</u> 11.15uur tot 18.30uur <u>Vakantiedagen:</u> 7.00uur tot 18.30uur <u>Vrijdagnamiddag:</u> Vanaf 15.00uur tot 18.30 uur	62 kindplaatsen goedgekeurd door K&G (53 gesubsidieerd)	0,68 euro per halfuur <3 uur: 3,5 euro 3-6 uur: 5,5 euro > 6uur: 9 euro 25 % korting voor gelijktijdige plaatsing van kinderen uit één-zelfde gezin sociaal tarief mogelijk	<u>Voorschools:</u> ca. 20 <u>Naschools:</u> ca. 70 <u>Woensdagnam.:</u> ca 40 <u>Snipperdagen:</u> ca 70 <u>Korte vakanties:</u> ca. 60 <u>Grote vakantie:</u> ca. 60
Landelijke Kinderopvang Lut Kennis (dienst verantwoordelijke) Leopoldstraat 24 bus 2 2300 Turnhout tel. 014/43 99 27 fax 014/43 53 46 lkobeerse@kvlv.be	<u>Voornamelijk tijdens vakantieperiodes en snipperdagen</u>		Afhankelijk van het gezinsinkomen, volgens ministeriële bijdrageschaal Kortingen voor gezinnen met meerdere kinderen en sociaal tarief mogelijk.	Ca. 10 kinderen
DOG Reddie Teddy Annik Cremers De Merodelei 19 2300 Turnhout tel. 014/40 92 74 fax 014/42 71 87 annik.cremers@socmut.be	<u>Voornamelijk tijdens vakantieperiodes en snipperdagen</u>		Afhankelijk van het gezinsinkomen, volgens ministeriële bijdrageschaal Kortingen voor gezinnen met meerdere kinderen en sociaal tarief mogelijk.	

Aanbod buitenschoolse kinderopvang binnen de scholen

Opvangvoorziening	Opvangmomenten en –uren	Capaciteit	Ouderbijdragen	Aantal opgevangen kinderen
Vrije Basisschool Ronny Das (directie) Kloosterstraat 4 2330 Merksplas tel. 014/63 30 00 directie@vbsmerksplas.be	<u>Voorschools:</u> 7.45 uur tot aanvang lessen <u>Naschools:</u> Einde schooltijd tot 16.35 uur (vrijdag tot 15.45uur) <u>Woensdagmiddag:</u> einde schooltijd tot 13.05 uur		0,25 euro per half uur	<u>Voorschools:</u> Ca. 40 kinderen <u>Naschools:</u> Ca. 50 kinderen <u>Woensdagmiddag:</u> Ca. 20 kinderen
Gemeentelijke Basisschool Qworz6 Conny Geenen (directie) Markt 17 2330 Merksplas	<u>Voorschools:</u> 7.45 uur tot 8.15 uur <u>Naschools:</u> 15.40 tot 16.25 uur <u>Woensdagmiddag:</u>		0,12 euro per kwartier	Ca.20 Kinderen

tel. 014/63 34 93 info@quorzo.be	11.15 tot 12.30 uur Vrijdagnamiddag: Einde schooltijd tot 15.45 uur			
---	---	--	--	--

Aanbod vakantie-initiatieven

Opvangvoorziening	Opvangmomenten en – uren	Capaciteit	Ouderbijdragen	Aantal opgevangen kinderen
Vakantiewerking Merksplas Voor 6 tot 14 jarige Isabel Van der Eycken (coördinator IBO) Pastorijstraat 7 2330 Merksplas tel. 014/43 58 93 fax 014/63 94 01 isabel.vandereycken@skynet.be www.merksplas.be	Vakantiedagen: 7.00uur tot 18.30 uur	60 kinderen	<3 uur: 3,5 euro 3-6 uur: 5,5 euro > 6uur: 9 euro 25 % korting voor gelijktijdige plaatsing van kinderen uit één-zelfde gezin sociaal tarief mogelijk	Gemiddeld 40 kinderen per dag
Sport-en spelweek voor 4-12 jarigen Ief Van Gompel (jeugdconsulent) Markt 1 2330 Merksplas tel. 014/63 94 43 ief.vangompel@erksplas.be	1 ^{ste} week van juli (9-16 uur) 3 ^{de} week van augustus (9-16 uur)	60 à 70 kinderen	63,00 euro per week	70 kinderen

Vraagzijde inzake basisaanbod

Aantal kinderen in Merksplas (op 1/01/2007)

<i>Leeftijd</i>	<i>Jongens</i>	<i>Meisies</i>	<i>Totaal</i>
2006	52	46	98
2005	56	40	96
2004	47	36	83
2003	52	35	87
2002	48	33	81
2001	35	51	86
2000	37	46	83
1999	52	48	100
1998	59	51	110
1997	56	40	96
1996	43	49	92
1995	56	53	109
1994	56	61	117
Totaal	666	589	1238

Aantal schoolgaande kinderen in Merksplas

In de drie basisscholen zijn 847 kinderen ingeschreven: 306 kleuters en 541 lagere schoolkinderen (cijfers februari 2007).

Behoefte aan opvang van 0-3 jarigen

De gemeente Merksplas kent momenteel een acuut gebrek aan opvangplaatsen voor de 0-3 jarigen. Er zijn op dit ogenblik onvoldoende onthaalouders beschikbaar.

Behoeftte aan buitenschoolse kinderopvang

Tevredenheidsonderzoek

In de loop van januari 2007 werden de ouders die gebruik maken van de buitenschoolse kinderopvang in Merksplas bevraagd in een tevredenheidsonderzoek.

230 enquêteformulieren werden verspreid waarvan er 75 ingevuld werden. Dit leverde een respons op van 33%.

Samenvatting resultaten tevredenheidsonderzoek:

Enkele grote lijnen:

72 % vindt de globaal aangeboden kwaliteit zeer goed, 27 % goed, 1.33% gemiddeld (voor +6j) en 1.33% minder goed (voor-6j)

Openingsuren :

12 % vindt de openingsuren tot 18 u 's avonds onvoldoende

4 % vindt de openingsuren vanaf 7 uur 's morgens onvoldoende

pedagogische werking:

77 % van de kinderen komt graag.

21 % komt soms graag.

7% komt niet graag.

Op basis van de resultaten van dit tevredenheidsonderzoek besloot het gemeentebestuur van Merksplas op advies van het lokaal overleg om de openingsuren van de buitenschoolse kinderopvang te verruimen tot 18.30 uur vanaf september 2007. Hiervoor werden eveneens extra subsidies aangevraagd bij Kind en Gezin. Deze zijn echter nog niet toegekend.

3.3.2.3.4. verruimd aanbod

Aanbodzijde

Opvang zieke kinderen

<i>Opvangvoorziening</i>	<i>Opvangmomenten en –uren</i>	<i>Ouderbijdragen</i>
Reddy Teddy Oppas zieke kinderen Griet Boeckx(dienstverantwoordelijke) Socialistische mutualiteit De Merodelei 19 2300 Turnhout Tel. 014/47 29 47 Fax. 014/42 71 87 Kod.Turnhout@reddie-teddy.be Annik.cremers@socmut.be	• Van Maandag tot zaterdag van 6.00 uur tot 19.00 uur • Maximum 9 uur/dag	• 1,24 euro/uur voor leden • 2,48 euro/uur voor niet-leden • >9uur: 4,96 euro/uur zonder tussenkomst
Skoebidoe Oppas zieke kinderen Ann Snijers (Coördinator thuisoppas) Christelijke Mutualiteit Korte Begijnenstraat 22 2300 Turnhout Tel. 014/40 34 88 Fax. 014/40 34 85	• Van maandag tot zaterdag van 7.00 uur tot 20.00 uur • Maximum 9 uur/dag	• 1,74 euro/uur voor leden • minimumprijs 7,00 euro • Enkel voor leden
Liberaal Ziekenfonds in samenwerking met Sowel-thuiszorg vzw Kipdorp 41 2000 Antwerpen 03/231 37 34	• Van maandag tot vrijdag van 7.00 uur tot 20.00 uur • Maximum 9 uur/dag	• Gratis voor leden • Voor niet leden: <3u. = 6,00 euro per dag >3u. = 11,16 euro per dag <u>opm.</u> Max. 3 dagen na elkaar. Verplicht doktersattest.
Onafhankelijke Ziekenfondsen (bijstandscentrale)	• Van maandag tot zaterdag (zaterdag	• Gratis voor leden

Paepedelle 87 1160 Brussel	is uitzondering) • Maximum 10 uur/dag • Maximum 12 dagen/jaar • Opvang van zieke kinderen tot 14 jaar	
-------------------------------	---	--

Flexibele opvang, urgentieopvang en occasionele opvang

Kinderoppasdienst Gezinsbond-afdeling Merksplas Inge Gevers (coördinator) Opstal 9 B 2330 Merksplas 014/63 51 68 guy.lauwerysen@belgacom.net	• Woensdagnamiddag • Snipperdagen • Korte vakanties • Grote vakanties • Dagopvang • Avonden • Nachten	• Van 8.00u.-19.00u.: 3,00 euro per uur • Van 19.00u.-24.00u.: 2,50 euro per uur • Van 00.00u.-8.00u.: 3,00 euro per uur • Overnachting tot na ontbijt: 7,50 euro • Minimumprestatie: 7,50 euro
--	---	---

Vakantieopvang voor kinderen met een handicap (0-21 jaar)

<i>Opvangvoorziening</i>	<i>Opvangmomenten en –uren</i>	<i>Ouderbijdragen</i>
Markdal vzw (boemerang) Johanna Ossenblok (verantwoordelijke) Kloosterstraat 5 2330 Merksplas tel. 014/63 47 12 vzw.markdal@skynet.be	Gedurende 3 weken tijdens de grote vakantie (laatste week van juli en de 2 eerste weken van augustus) van maandag tot vrijdag, van 8.30u. – 16.30u.	Dagprijs: 6,50 euro

Semi-internaat voor niet-schoolgaande kinderen/jongeren (0-21 jaar)

<i>Opvangvoorziening</i>	<i>Opvangmomenten en –uren</i>	<i>Ouderbijdragen</i>
Markdal vzw ('t Vonderke) Annick Stevens (verantwoordelijke) Kloosterstraat 5 2330 Merksplas tel. 014/63 47 12 vonderke@skynet.be	Elke weekdag (uitgez. Feestdagen en 3 weken collectieve sluiting) van 8.00 uur tot 16.00 uur. (capaciteit voor 8 kinderen)	Bedragen Vlaams Fonds: Dagprijs: 8,29 euro zonder vervoer 10,38 euro met vervoer

Vraagzijde inzake het verruimde aanbod

Enkele ouders geven aan een behoefte te hebben aan atypische opvangvormen. Deze behoefte is op weekdays uiteraard het grootst, gevolgd door opvang bij ziekte van hun kinderen en urgentieopvang.

Omwille van overbezetting kunnen op dit moment mensen die plots opvang nodig hebben dikwijls niet terecht in de kinderclub. Zeker tijdens vakantieperiodes is dit een probleem. Aan kind en gezin wordt een aanvraag ingediend om 6 plaatsen te voorzien voor deze opvang. Dit is voor ouders die kortstondig opvang nodig hebben omwille van:

1. ouder vindt plots werk
2. de ouder start met een opleiding
3. de ouder moet gaan solliciteren
4. gezin heeft nood aan draaglastvermindering
5. het kind heeft nood aan opvang buiten het gezin.

De aanvraag is voorlopig nog niet goedgekeurd.

Zowel in het IBO als bij vzw Markdal stelt men een verhoogde vraag naar opvang voor kinderen met een handicap vast.

Inclusieve opvang is dan ook een item dat in de toekomst nog verder vorm zal krijgen. Voor één kind wordt er in de kinderclub reeds een bijkomende subsidie verkregen.

3.3.2.4. IBO

Het initiatief buitenschoolse kinderopvang laat ouders van jonge kinderen toe om toch aan de slag te kunnen blijven en creëert op zich toch ook een bijkomende tewerkstelling voor laag opgeleide mensen, die via het statuut van weer-werk-gesco een job in de kinderopvang krijgen.

Kinderclub de spetter biedt kinderen uit het basisonderwijs die buiten de schooluren opvang nodig hebben, een bijkomende thuis aan. Kinderen van alle schoolnetten, scholen, culturen en overtuigingen van Merksplas en Zondereigen zijn meer dan welkom voor en na school, op woensdagmiddagen en op snipper- en vakantiedagen.

Deze buitenschoolse opvang behoort tot de vrije tijd van de kinderen. Eigen initiatief moedigen we aan. Zo kiezen de kinderen zelf met wie en met wat ze spelen. De begeleiders vertrouwen de kinderen geleidelijk meer verantwoordelijkheid en vrijheid toe, net zoals thuis. Zelfstandigheid en zelfredzaamheid zijn dan ook belangrijke sleutelwoorden voor een pedagogisch verantwoorde kinderopvang.

Cijfergegevens

In 2005 maakte in totaal 406 kinderen gebruik van de kinderclub.

Per opvangmoment:	voorschools 103
	naschools : 241
	woensdagmiddag : 143
	schoolvakanties : 318

99 kinderen maakte in 2005 voor de eerste keer gebruik van de kinderclub.

Op verschillende dagen was de capaciteit van 53 kinderen ontoereikend. Enkele dagen in de paasvakantie en sommige dagen van de zomervakantie waren overbezet. Er werd daarom een capaciteitsuitbreiding aangevraagd. Vanaf september 2005 werden er 9 plaatsen (zonder subsidies) extra goedgekeurd, zodat de totale capaciteit op 62 komt.

De prefab-container werd dan ook in gebruik genomen en omgedoopt tot “het clubke” Tijdens het schooljaar kunnen de kinderen hier rustig hun huiswerk maken. Tijdens de vakantie is het een leuke stek voor de tieners

Sinds januari 2005 wordt er gewerkt met een apart team voor de kids en kadeekes. Zo hopen we nog beter in te kunnen spelen op de kinderen. Nieuwe kinderen raken zo ook sneller vertrouwd met de begeleiders.

Om meer in te spelen op leeftijdsgerichte behoefte richtten we tijdens de vakantieperiode verschillende tienerdagen in.

Een maal per maand wordt er door KIKO ook pedagogische ondersteuning voorzien. Er wordt een thema uitgediept.

Personeelsbezetting

In 2005 waren er 10 kinderbegeleidsters in dienst (7 halftijds , 2 werken 23.5 uren per week en 1 werkt 29 uren per week) en 1 voltijdse coördinator.

Tijdens de vakantie werd het team versterkt door 6 jobstudenten (2 per periode)

Verschillende stagiaires deden ook ervaring op in de kinderclub: 7° jaars kinderopvang van het HIVSET, cursisten van het volwassenonderwijs van het HIVSET, cursisten van de opleiding “begeleider buitenschoolse kinderopvang” georganiseerd door de VDAB.

Verschillende jongeren uit het bijzondere en gewone onderwijs werkte enkele dagen of weken mee als vrijwilliger.

3.4. SOCIO-CULTURELE ONTPLOOIING

3.4.1. Het culturele kader

3.4.1.1. het socio-culturele verenigingsleven

Merksplas heeft een sterk (socio-cultureel) verenigingsleven. Daarnaast zijn er ook verschillende levendige wijkverenigingen actief. Het is aan de gemeente om initiatieven te ontwikkelen ter ondersteuning van deze breedmaatschappelijke culturele basis.

3.4.1.2. gemeentelijk initiatief

De plaatselijke openbare bibliotheek

De Merksplasse openbare bibliotheek is ondergebracht in het gemeenschapscentrum en heeft 12 openingsuren per week. De bibliotheek beschikt over een collectie van 22.400 volumes, ongeveer evenredig verspreid over de volwassenen- als jeugdafdeling. Ongeveer 33% van de totale Merksplasse bevolking beschikt over een lidkaart. Bezoekers kunnen gratis van internet gebruik maken. Merksplas beschikt over één voltijdse bibliothecaris, aangevuld met 60,5 uren verdeeld over vier medewerkers.

De bibliotheek heeft een intense samenwerking met de Merksplasse lagere scholen via een leesbevorderingsproject en verschillende auteursbezoeken.

De Merksplasse bibliotheek maakt deel uit van 'Noord - Zuid', een samenwerkingsovereenkomst tussen vier Belgische gemeenten (Hoogstraten, Merksplas, Ravels en Rijkevorsel), één Nederlandse (Chaam) en een internationale en intergemeentelijke (Baarle-Hertog / Baarle Nassau).

Voor meer informatie over de bibliotheek raadpleegt u best het bibliotheekbeleidsplan en het actieplan.

De gemeentelijke cultuurdienst

Vanuit de Merksplasse cultuurdienst worden er tal van activiteiten georganiseerd als aanvulling op het reeds bestaande aanbod in de gemeente. Het vormingsaanbod in zeer brede zin wordt samen uitgewerkt met en bekendgemaakt door de cultuurdiensten van Beerse, Ravels, Oud-Turnhout en vormingscentrum Elcker-Ik Turnhout. Deze samenwerking werpt haar vruchten af en biedt zeker mogelijkheden voor de toekomst, ook met het oog op de oprichting van de volkshogeschool Kempen.

Vanuit de cultuurdienst worden ook de activiteiten van 'Merksplas Feest!' gecoördineerd. Wat begon als een aangenaam en zomers bevel groeit stap voor stap verder uit. De aangeboden initiatieven trachten echter steeds mensen samen te brengen: geheel vrijblijvend en zo goedkoop mogelijk.

Cultuurraad

CURAM, de Merksplasse cultuurraad, werd naar aanleiding van het cultuurdecreet hervormd. De cultuurraad blijft echter een 'verenigingenraad'. De cultuurraad dient een nieuwe impuls te krijgen en er dient een evenwicht gezocht te worden tussen de adviesbevoegdheid en de wil om activiteiten te organiseren en bindende factor te zijn tussen het verenigingsleven.

Erfgoed

De gemeente Merksplas streeft ernaar om de waardevolle elementen uit het cultureel erfgoed (zowel roerend als onroerend) voor de toekomst te behouden. Dit heeft betrekking op materies van heemkunde, volkscultuur en musea. Speciale aandacht gaat uit naar het domein van Merksplas-Kolonie: ongeveer 600 ha groot, ca. 25 km dreven (twee hoofddreven van 3 km en vele zijdreven (dambordpatroon)), 6,5 km ringgracht, 120 woningen. Sinds 1999 is het domein beschermd als landschap net zoals vijf gebouwen: de strafinrichting, centrum voor illegalen, het voormalig schooltje, de kapel, de oude boerderij. Het domein was tot het midden van vorige eeuw een dorp op zich (met eigen voorzieningen, school, sportmogelijkheden, tandarts,...). Het schooltje (in verval) en de oude boerderij worden momenteel niet gebruikt, de kapel daarentegen wel.

Verder is hier een gigantisch roerend en immaterieel cultureel historisch erfgoed aanwezig met als centrale thema het spanningsveld tussen vrijheid - gevangenschap / vrijheid en vrijheidsberoving.

Een onteigeningsprocedure voor de kapel (2 * 900m²), de hoeve (grondoppervlakte 3000m²) en aanpalende (land)bouwgronden (40 ha) is afgerond. Er wordt gezocht naar een definitieve bestemming voor de kapel en de grote boerderij. Daartoe werd een (door de hogere overheid gesubsidiëerde) studieopdracht gegeven aan studiebureau "Monument in ontwikkeling" die de verschillende mogelijkheden tot bestemming heeft afgewogen.

Verschillende initiatieven, waaronder de jaarlijkse deelname aan de Open Monumentendag, zetten het domein voor zowel niet-Merksplassenaren als Merksplassenaren in de kijker. Ook de deelname aan het door Canvas ontwikkelde programma 'Monumentenstrijd' heeft het domein gepromoot bij het grote publiek.

Kunstonderwijs

Het Merksplasse gemeentebestuur organiseert mee als inrichtende macht het grensoverschrijdend openbaar lichaam 'Academie voor Muziek en Woord, de Noorderkempem' gegroeid uit de Muziekacademie Noorderkempem vzw omwille van een aanpassing aan het decreet op intergemeentelijke samenwerking. Het initiatief is een intergemeentelijk en internationaal initiatief van in totaal vijf Belgische en één Nederlandse gemeente. De lessen zijn toegankelijk voor kinderen (vanaf 8 jaar) en volwassenen.

Zowel op het gebied van accommodatie (gemeenteschool Qworzó / gemeenschapscentrum) als op dat van het ter beschikking stellen van infrastructuur en werkingsmiddelen doet het gemeentebestuur zeker de nodige inspanningen. Meer dan 25 % op een totaal van ca. 1550 leerlingen zijn van Merksplas, wat bijzonder veel is. Verder zijn er zijn de nodige doorstromingen naar de amateur-kunstensector.

Merksplas Feest! (gemeentelijke animatie)

Merksplas Feest! is een bijzonder aangenaam bevel dat sinds de zomer van 2001 massaal opgevolgd wordt. De kernactiviteiten vinden plaats in augustus: twee optredens op de Markt en een midzomerfeest in het gemeentepark. Het gaat om bijzonder laagdrempelige en gratis activiteiten die mensen samenbrengen en elkaar laten ontmoeten op die plaatsen die daarvoor het meest geschikt zijn. Af en toe en waar mogelijk maken we ook al eens een zijsprongetje: de jaarlijkse seniorendag, een nachtelijke wandeling naar Scherpenheuvel, de cadeaus voor de nieuwjaar-zangertjes, een optreden in het kader van de 11 juli vieringen, een dag voor personen met een handicap en Merksplas Feest wikt af.

De coördinatie gebeurt door de cultuurbeleidscoördinator, die kan rekenen op een team van enthousiaste vrijwilligers. Opbrengsten die gegenereerd worden vloeien integraal terug naar het Merksplasse (socio-culturele verenigings)leven en een aantal specifieke doelgroepen: personen met een handicap, nieuwjaar-zangertjes... Omwille van de uitstraling hoort Merksplas Feest! zeker thuis in de situatieschets.

3.4.1.3. gevangenismuseum vzw

Een belangrijke speler die we niet uit het oog mogen verliezen is het gevangenismuseum vzw.

Deze vereniging neemt een belangrijke plaats in met betrekking tot het Merksplasse erfgoed, meer bepaald Merksplas-Kolonie. Gevangenismuseum vzw streeft ernaar om op termijn een Bezoekerscentrum met museum over vrijheidsberoving onder te brengen in de kelders van de voormalige gevangenskapel. Voorlopig wordt er gewerkt met tijdelijke tentoonstellingen en activiteiten. Een denkoefening over de toekomst van gevangenismuseum vzw en de wil om een Bezoekerscentrum met museum over vrijheidsberoving op te richten dat voldoet aan de vooropgestelde eisen is lopende.

Het gemeentebestuur schat de inspanningen van de vzw naar waarde. Er is dan ook sprake van een nauwe samenwerking met het gemeentebestuur. De nodige ondersteuning bij de organisatie van hun activiteiten wordt geboden.

3.4.2 personeel

Het Merksplasse personeelskader, wat betreft de culturele sector, is eerder beperkt en op maat van een kleine gemeente. Dankzij de mogelijkheden van het cultuurdecreet werd overgegaan tot de ontkoppeling van de bestaande voltijdse functie deskundige informatie en cultuur. Deze functie werd omgevormd naar respectievelijk communicatieambtenaar en cultuurbeleidscoördinator, beiden voltijds. Dit ondanks het feit dat Merksplas slechts voor een halftijdse aanstelling subsidie kan bekomen. Het gemeentebestuur opteert ervoor om de cultuurbeleidscoördinator, als spilfiguur van het lokale cultuurleven, aanvullend het beheer van het gemeenschapscentrum toe te wijzen en de activiteiten van de cultuurdienst te coördineren. De cultuurbeleidscoördinator is horizontaal ingeschaald op B4 – B5 niveau, naast de bibliothecaris (B1-B3). Ook de functie van bibliothecaris is geëvolueerd van een halftijdse naar een voltijdse betrekking.

3.4.3. infrastructuur

3.4.3.1. het gemeenschapscentrum

Het Merksplasse gemeentebestuur beschikt over een toegankelijk gemeenschapscentrum met als kerntaken cultuurspreiding, cultuurparticipatie en gemeenschapsvorming. Hiermee wordt ruimschoots voldaan aan volgende voorwaarden terug te vinden in art. 4 van het uitvoeringsbesluit:

- een polyvalente zaal van ten minste 200 m²
OF een schouwburg met ten minste 250 vaste of verankerbare zitplaatsen én bovendien een polyvalente zaal van ten minste 100 m², waarin de andere activiteiten dan de schouwburgactiviteiten kunnen plaatsvinden;
- één of twee tentoonstellingsruimten met een totale oppervlakte van ten minste 100 m²;
- drie lokalen voor cultureel gebruik.

Het gemeentebestuur heeft reeds lange tijd 'Ter Marcke' (tentoonstellingsruimte en drie lokalen voor cultureel gebruik) in eigendom. Sinds 1 januari 2003 wordt het parochiehuis (polyvalente zaal en twee lokalen voor cultureel gebruik) beheerd (ondertussen ook eigendom). Een onteigeningsprocedure voor de verwerving van de kapel van Merksplas-Kolonie, de oude boerderij en de omliggende gronden is afgerond. Het gemeentebestuur beschikt aldus over de kapel (polyvalente zaal) en verzorgt het beheer.

Het gemeentebestuur heeft een multifunctioneel gemeenschapscentrum gebouwd op de markt. De bestaande gemeentelijke infrastructuur (zowel Ter Marcke als het parochiehuis) is immers verouderd en voldoet niet meer aan de kwaliteitseisen die zowel bestuur als verenigingen stellen. Het nieuwe gemeenschapscentrum zal een laagdrempelig, bruisend en open karakter hebben en ontmoeting zal de rode draad zijn in de werking. In het gemeenschapscentrum vinden bibliotheek, educatief computerlokaal en VVV hun onderdak, aangevuld met de nodige infrastructuur ter beschikking van het (socio-culturele) verenigingsleven.

De beleidsoptie om verenigingen eerder materieel dan financieel te stimuleren, is terug te vinden in het algemeen gemeentelijk beleidsplan. Niet alleen krijgen de verenigingen een logistiek duwtje in de rug, het gemeentebestuur stelt ook ruimte en infrastructuur ter beschikking, zodat de lokale socio-culturele initiatieven zich ten volle kunnen ontplooiën.

3.4.3.2. lokalen gebruikt door verenigingen

Recentelijk kon het VVV beschikken over een lokaal in de Kerkstraat 1 tot zij haar definitieve stek kreeg in het nieuw gemeenschapscentrum.

De Schuttersgilde beschikt over een eigen lokaal. Zij betalen jaarlijks aan het gemeentebestuur een recht van opstal. In dit lokaal heeft de plaatselijke fanfare ook haar onderkomen gevonden na de sluiting van zaal Van Dyck.

KBG en de jeugdverenigingen hebben eigen lokalen. Deze zijn eigendom van de gemeente, maar worden permanent gebruikt. De lokalen kunnen, mits de nodige afspraken, wel gebruikt worden voor gemeentelijke initiatieven zoals bv. Vormingsmomenten.

Heemkring Marckblas zit in dezelfde situatie. Het ‘Heemhuis’ in het gemeentepark Carons Hofke is eigendom van de gemeente, maar wordt permanent gebruikt door de Heemkring.

Ook de polyvalente zaal van Qworzó, de gemeentelijke basisschool wordt gebruikt voor socio-culturele activiteiten zoals bijvoorbeeld vormingsinitiatieven of danslessen. Verschillende klaslokalen worden na de schooluren gebruikt door de muziekacademie.

3.4.3.3. particuliere infrastructuur

De particuliere infrastructuur die in Merksplas gebruikt kan worden voor socio-culturele activiteiten is beperkt. Zaal de Kunstvrienden is eigendom van en wordt beheerd door de Koninklijke Harmonie de Kunstvrienden die dit tevens als repetitielokaal gebruikt.

3.4.4. Samenwerkingsverbanden en communicatiekanalen

3.4.4.1. internationaal

In 2000 sloten Merksplas en Grodzisk Wielkopolski (Polen) een verbroedering af. Dit gebeurde na jarenlange contacten tussen “Spetsershulp Polen” en Poolse verenigingen en organisaties en later ook tussen de gemeentebesturen.

De Merksplasse wereldraad is een gemeentelijk adviesorgaan, werkzaam rond ontwikkelingssamenwerking en noord-zuidrelaties. Het adviseert het gemeentebestuur inzake de toekenning van subsidies aan projecten in ontwikkelingslanden.

3.4.4.2. culturele communicatiekanalen

Gemeenteberichten

Tot eind 2003 werden de Merksplasse gemeenteberichten wekelijks gepubliceerd in een plaatselijk reclameblad en maandelijks in “De Nieuwe Spetser”. In deze berichten werd enkel gemeentelijke dienstverlening opgenomen. Er werd voldoende ruimte vrij gehouden voor culturele berichtgeving.

Vanaf 2004 geeft het gemeentebestuur een eigen gemeentelijk informatieblad uit. Dit wordt driemaandelijks huis aan huis verdeeld. Tweewekelijks verschijnt er een tussentijdse nieuwsbrief. In beide uitgaven is er redactionele ruimte voorzien voor culturele informatie.

Vormingsbrochure

Halfjaarlijks wordt in samenwerking met de gemeenten Beerse, Oud-Turnhout en Ravels en vormingscentrum Elcker-Ik een brochure opgemaakt waarin de (vormings)activiteiten van de verschillende partners zijn opgenomen.

De gemeentelijke website

Op de gemeentelijke website staat uitgebreide informatie over de werking, projecten en dienstverlening van de cultuurdienst, de cultuurraad en het brede culturele leven in de gemeente. Verenigingen hebben de kans om hun activiteiten bekend te maken op de evenementenkalender.

Merksplas Feest! Infobord

Erkende Merksplasse verenigingen maken bijzonder veel gebruik van de mogelijkheid om hun activiteiten gratis bekend te maken via een digitaal infobord.

“De Nieuwe Spetser”

“De Nieuwe Spetser” is een informatief maandblad dat opgemaakt wordt door vrijwilligers. Merksplasse personen, verenigingen, organisaties en het gemeentebestuur krijgen hier de kans om hun activiteiten en werking – gratis – bekend te maken.

In het septembernummer wordt een uitgebreide katern opgenomen met alle mogelijke contactgegevens van Merksplasse verenigingen en organisaties. Dit nummer wordt huis aan huis bedeed en deels gefinancierd door het gemeentebestuur. De andere nummers worden verspreid naar de abonnees.

3.4.4.3. culturele samenwerkingsverbanden

De Merksplasse cultuurdienst werkt samen met de diensten van de gemeenten Beerse, Oud-Turnhout en Ravels en vormingscentrum Elcker-Ik. Het vormingsaanbod wordt op elkaar afgestemd en samen bekend gemaakt. Deze samenwerking is stap voor stap gegroeid uit de realiteit dat het aanbieden van een vormingspakket in kleinere gemeenten niet vanzelfsprekend is. Door de bundeling van de krachten kunnen zaken aangeboden worden die op zelfstandige basis niet mogelijk waren (uitstappenreeksen, gespecialiseerde cursussen,...).

3.4.5. inspraak en overleg

Het aangewezen overleg orgaan voor culturele materies is CURAM, de Merksplasse cultuurraad. Deze werd naar aanleiding van het cultuurdecreet hervormd. De cultuurraad blijft echter een 'verenigingsraad'. De cultuurraad dient een nieuwe impuls te krijgen en er dient een evenwicht gezocht te worden tussen de adviesbevoegdheid en de wil om activiteiten te organiseren en bindende factor te zijn tussen het verenigingsleven.

3.4.6. budget en gemeentelijke ondersteuning

3.4.6.1. cultuurbudget in een gemeentelijke context

De gemeentelijke budgetten voor ‘cultuur’ vindt men terug in de verschillende jaarlijkse begrotingen ondergebracht in verschillende categorieën zoals bibliotheek, cultuurdienst, cultuurraad, erfgoed, gemeenschapscentrum, kunstonderwijs en toerisme en onderverdeeld in

gewone of buitengewone dienst. U merkt dat een belangrijk deel van de financiële middelen gereserveerd worden om het cultuurbeleid in Merksplas gestalte te geven.

Een flinke hap uit het budget van de gemeente vormt de aankoop en herbestemming van de kapel, de grote boerderij en bijhorende landbouwgronden van Merksplas Kolonie en de bouw van een multifunctioneel gemeenschapscentrum.

3.4.6.2. gemeentelijke financiële ondersteuning

Er bestaat nog geen gemeentelijk subsidiereglement voor de ondersteuning van socio-culturele verenigingen. Wel zijn er in de begroting subsidies op naam vermeld.

Als verenigingen een jubileum te vieren hebben (25, 50, 75, 100, 125, ... jaar) is er een éénmalige verdubbeling van de subsidies op naam.

Daarnaast heeft Merksplas een reglement op de toekenning van een prefinanciering of een waarborg voor socio-culturele evenementen. Dit reglement stelt verenigingen in staat om met beperkte financiële risico's socio-culturele evenementen en activiteiten te organiseren. Concreet betekent dit dat als een vereniging van deze mogelijkheden opgenomen in het reglement gebruik maakt en een financieel verlies zou lijden bij de organisatie van hun socio-cultureel evenement of socio-culturele activiteit, de toegekende prefinanciering als verliessubsidie kan gebruiken.

Erkende Merksplasse verenigingen kunnen tegen goedkope prijzen lokalen van het gemeenschapscentrum gebruiken.

3.4.6.3. gemeentelijke materiele ondersteuning

Een belangrijke dienstverlening aan het Merksplasse (socio-culturele) verenigingsleven is het aanbieden van infrastructuur tegen zeer schappelijke prijzen. Buiten de infrastructuur van het gemeenschapscentrum beschikt het gemeentebestuur nog over een aantal andere gemeentelijke lokalen die door het verenigingsleven gebruikt kunnen worden zoals de infrastructuur van de gemeenteschool.

Daarnaast kan men tegen borg het bekende gamma van materialen ontlene (nadar, tentoonstellingspanelen, verlichting, podium, ornamenten, vlaggen, vlaggenmasten,...), is er voor de jeugdverenigingen kampvervoer voorzien, wordt er op vraag materialen opgehaald en weggebracht, kan er gratis gebruikt gemaakt worden van een digitaal gemeentelijk infobord,...

3.4.7. onderwijsinstellingen te Merksplas

3.4.7.1. de gemeentelijke basisschool Qworzó

directeur: Conny Geenen
Markt 17, 2330 Merksplas, 014/ 63 34 93
e-mail: info@qworzo.be

3.4.7.2. de vrije basisschool

directie: Koen Thoné en Ronny Das

Kloosterstraat 4, Kerkplein 4, 2330 Merksplas, 014/ 63 30 00

e-mail: info@vbsmerksplas.be

3.4.7.3. de Mast

Afdeling van de Mast te Kasterlee, BUZO, 53 lln

Directie: Willy Dewinter

Kleiryte 5, 2330 Merksplas, 014/63.10.65

3.5. GEZONDHEID – WELZIJN

3.5.1. Definitie

In de Belgische grondwet art. 23 staat:

Art. 23. Ieder heeft het recht een menswaardig leven te leiden. Daartoe waarborgen de wet, het decreet of de in art. 134 bedoelde regel, rekening houdend met de overeenkomstige plichten, de economische, sociale en culturele rechten, waarvan ze de voorwaarden voor de uitoefening bepalen.

Die rechten omvatten inzonderheid:

1° het recht op arbeid en op de vrije keuze van beroepsarbeid in het raam van een algemeen werkgelegenheidsbeleid dat onder meer gericht is op het waarborgen van een zo hoog en stabiel mogelijk werkgelegenheidspeil, het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en een billijke beloning, alsmede het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen;

2° het recht op sociale zekerheid, bescherming van de gezondheid en sociale, geneeskundige en juridische bijstand;

3° het recht op een behoorlijke huisvesting;

4° het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu;

5° het recht op culturele en maatschappelijke ontplooiing;

In deze analyse definiëren we gezondheid als het lichamelijk, psychisch en sociaal welvoelen en de hieraan gekoppelde elementen, diensten,

3.5.2. Medische en paramedische diensten

Dichtheid van de huisartsen (erkend en niet-erkende)

Het arrondissement Turnhout heeft een huisartsendichtheid van 13,3 per 10.000 inwoners (31/12/2002). Het arrondissement Turnhout scoort hiermee lager dan de dichtheid voor Vlaanderen 15,3 per 10.000 inwoners en voor provincie Antwerpen 15,6 per 10.000 inwoners.

Het arrondissement Turnhout scoort niet alleen lager op de dichtheid van huisartsen maar ook bijzonder laag wat betreft dichtheid van geneesheren in het algemeen. De dichtheid voor het arrondissement Turnhout, provincie Antwerpen en Vlaanderen bedragen respectievelijk 25,7; 34,6 en 36,7. Dit lage cijfer is vooral toe te schrijven aan het geringere aandeel aan geneesheer-specialisten in het arrondissement. Met een dichtheid van 10,6 geneesheer-specialisten scoort het arrondissement ook onder het Vlaamse gemiddelde van 17,4 en 16,2 in provincie Antwerpen.

Bron: Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu, Directoraat-generaal Basisgezondheidszorg, planningcel, data op 01/01/2003.

Voor Merksplas berekenen we met 5 huisartsen voor 8173 inwoners (01/09/2006) een dichtheid van 6 huisartsen per 10.000 inwoners.

Houden we rekening met de huisartsenpraktijk welke zich gedeeltelijk in Merksplas, gedeeltelijk in Rijkervorsel bevindt, berekenen we met 7 huisartsen voor 8173 inwoners (01/09/2006) een dichtheid van 8 huisartsen per 10.000 inwoners.

Bron: website HVRT

Apothekers

In Merksplas tellen we 2 apothekers. Volgens het basisprincipe in de wetgeving over spreiding van apothekers (KB 25/09/1974) kunnen in Merksplas 3 apothekers actief zijn.

Kinesistherapeuten

Merksplas telt 8 kinesistherapeuten

Bron: De Nieuwe Spetser 2005

Tandartsen

Merksplas telt 4 tandartsen

Bron: De Nieuwe Spetser 2005

Ziekenfondsen

Volgende ziekenfondsen hebben een eigen lokatie te Merksplas:

- CM
- De voorzorg socialistische mutualiteit

Daarnaast zijn er uiteraard nog andere ziekenfondsen, maar deze hebben geen eigen consultatiebureau op grondgebied Merksplas (onafhankelijke ziekenfondsen, liberale mutualiteit)

3.5.3. Ziekenhuisvoorzieningen

Merksplas wordt ondergebracht bij ziekenhuisregio Turnhout met het Sint-Jozef Ziekenhuis en het Sint-Elisabethziekenhuis.

Uit de regionale analyses kwam naar voren dat de invulling van het aantal ziekenhuisbedden voor de regio Turnhout 91 % bedraagt t.o.v. de programmatie (2003).

Tabel 1: Invulling van aantal ziekenhuisbedden naar categorie en regio

Indeling bedden	Regio Turnhout Progr.	Aanbod	Invulling
CD	722	510	71 %
E	87	46	53 %
G	185	87	47 %
M	75	58	77 %
SP-LoCo		30	
SP-pall			
Totaal	1069	701	66 %

Bron: FOD Volksgezondheid, veiligheid van de voedselketen en milieu

CD: Dienst voor diagnose en heelkundige © – geneeskundige (D) behandeling;
 E: Dienst voor kindergeneeskunde
 G: Exclusief geriatrie dienst
 M: Materniteit
 SP-LoCo: gespecialiseerde dienst voor locomotorische aandoeningen
 SP-pall: Gespecialiseerde dienst voor palliatieve zorgen

Van de 1169 personen uit Merksplas die opgenomen werden in het ziekenhuis in 2004, verbleven 5,82 % in het Universitair Ziekenhuis Leuven; 7,96 % in het Universitair Ziekenhuis Edegem; 58,17 % in het Sint-Jozef Ziekenhuis in Turnhout en 19,16 % in het Sint-Elisabeth Ziekenhuis in Turnhout

Als we de gegevens van 2004 per leeftijdsgroep bekijken, stellen we vast dat het Sint-Jozef Ziekenhuis in Turnhout het grootste aandeel patiënten afkomstig uit Merksplas verzorgen, nl. 58 % van alle opgenomen kinderen, 55 % van alle opgenomen actieven en 64 % van alle opgenomen bejaarden. Naast Sint-Jozef verzorgt het Sint-Elisabeth Ziekenhuis het tweede grootste aandeel van deze 3 groepen afkomstig uit Merksplas. De Universitaire Ziekenhuizen Leuven en Edegem verzorgen slechts een klein aandeel van de patiënten.

3.5.4. Preventieve gezondheidszorg

LOGO

Merksplas behoort tot Lokaal Gezondheidsoverleg Noorderkempen.

Kind en Gezin

Merksplas telt 1 consultatiebureau. Kind en Gezin registreerde in 2004 68 zittingen, waarvan 25 's avonds en 43 in de voormiddag. Het aantal kindcontacten bedroeg 922, wat een bezettingsgemiddelde geeft van 13,56 per zitting. In 2005 registreerde Kind en Gezin 74 zittingen te Merksplas, waarvan 30 's avonds en 44 in de voormiddag. Het aantal kindcontacten bedroeg 975, wat een bezettingsgemiddelde geeft van 13,18 per zitting.

Basisvaccinaties aanbevolen door de Hoge Gezondheidsraad (2005-2006)

In België is enkel de poliovacinatie¹ verplicht. Desondanks dit feit raadt Kind en Gezin aan om het volledige vaccinatieschema toe te passen, voorgesteld door de Hoge Gezondheidsraad van België. Het toepassen van dit schema moet toelaten kinderen optimaal te beschermen. Voor de toediening van vaccinaties hebben ouders de vrije keuze tussen het consultatiebureau van Kind en Gezin, de huisarts of de kinderarts.

Tabel: Aandeel kinderen in Merksplas van het geboortjaar 2005, die tegen polio gevaccineerd zijn bij Kind en Gezin.

	1 ^e prik: 2mnd	2 ^e prik: 3mnd	3 ^e prik: 4 mnd
Merksplas	89,20%	86,00%	86,00%
Arrondissement Turnhout	88,00%	86,80%	84,80%
Vlaanderen	82,70%	81,70%	79,40%

Bron: kindengezin.be

¹ Poliomyelitis is kinderverlamming en kan leiden tot spierverslaving, spierverslaving, beenmisvorming en hersenvliesontsteking

Figuur: Basisvaccinatieschema aanbevolen door de Hoge Gezondheidsraad (2005-2006)

vaccinatie tegen	2 mnd	3 mnd	4 mnd	12 mnd	15 ² mnd	5-7 jaar	10-13 jaar	14-16 jaar
<i>Poliomyelitis</i>	x	x	x		x	x		
<i>Difterie (kroep)</i>	x	x	x		x	x		x
<i>Tetanus (klem)</i>	x	x	x		x	x		x
<i>Pertussis (kinkhoest)</i>	x	x	x		x	x		
<i>Haemophilus Influenzae B</i>	x	x	x		x			
<i>Hepatitis B (geelzucht)</i>	x	x	x		x		x	
<i>Pneumokokken 7-serotypes</i>	x		x	x				
<i>Rotavirus</i>	x	x	x					
<i>Mazelen</i>				x			x	
<i>Bof (dikoer)</i>				x			x	
<i>Rodehond (rubella)</i>				x			x	
<i>Meningokokken type C</i>					x			

Bron: kindengezin.be

Worden in één prik gegeven:

Initiatieven Lokaal Overleg

Het lokaal overleg te Merksplas organiseert diverse initiatieven in het kader van preventieve gezondheidszorg, bijv. in het kader van opvoeding van kinderen.

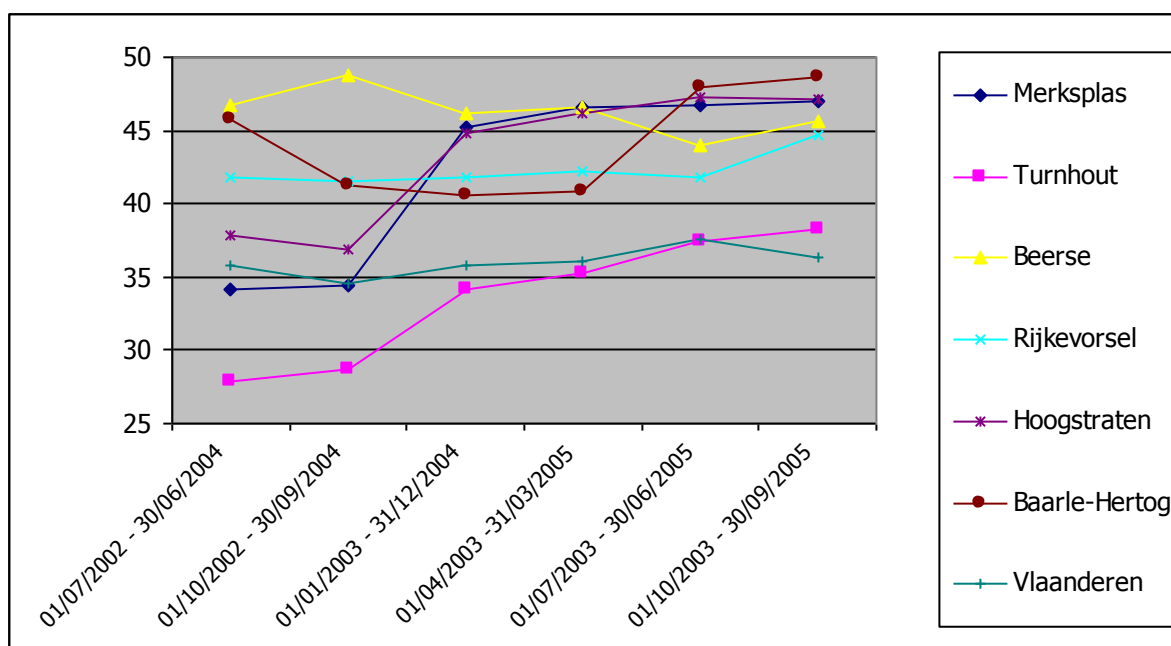
Vanuit de gemeente worden er tevens ook initiatieven gesteund m.b.t. borstkankerscreening, preventie baarmoederhalskanker.

Borstkankerscreening

In onderstaande figuur wordt de participatiegraad van de borstkankerscreening weergegeven. Merksplas scoort vanaf de 3^e periode beter dan het Vlaamse gemiddelde en haalt met een participatiegraad van meer dan 45% een behoorlijk resultaat.

Figuur: Trend van de participatiegraad van de borstkankerscreening in Merksplas en omliggende gemeenten

² Poliovaccinatie 15 mnd: percentage kan nog niet berekend worden omdat nog niet alle kinderen de aanbevolen leeftijd voor toediening van dit vaccin bereikt hebben.

Bron: Vlaamse overheid, Administratie gezondheidszorg

AED (Automatische Externe Defibrillator)

Een AED kan een hartritmestoornis met een elektrische schok corrigeren. Als er onmiddellijk na een hartstilstand gedefibrilleerd wordt, zal het normale hartritme zich vaak herstellen. Gemeente en OCMW Merksplas zijn heden bezig, in samenwerking met het Rode Kruis, met het uitwerken van een voorstel om in 2008 centraal een AED-toestel te plaatsen in de omgeving van het gemeenschapscentrum.

3.5.5. Dienstverlening in het kader van zorg – thuiszorgdiensten

Gezinszorg

Tabel: Gezinszorg in Merksplas

Gezinszorg: aantal gepresteerde uren (2004)	23.917
Gezinszorg: programma (2004)	14.363
Gezinszorg: gepresteerde uren in procent van programma (2004)	166,52%

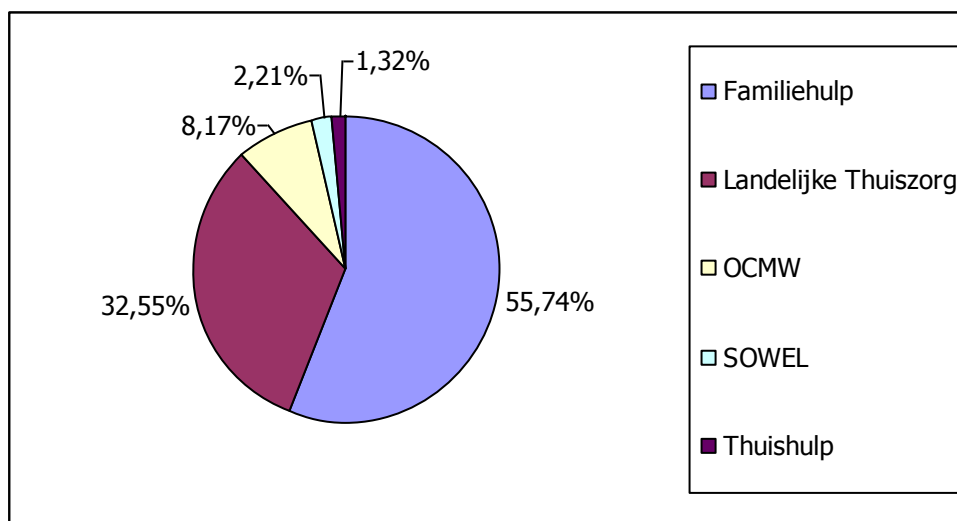
Bron: provant.be

In 2004 werd in Merksplas 23.917 u gepresteerd in de gezinszorg door zowel openbare als private diensten. Het programmacijfer voor gezinszorg in Merksplas bedroeg in 2004 14.363 uur. In Merksplas werd 66,52% boven het programmacijfer voor gezinszorg gepresteerd. Ten opzichte van 2002 werden er in 2004 al 2.751 uur meer gepresteerd.

Het grootse aandeel van die uren gezinszorg werden gepresteerd door Familiehulp en Landelijke Thuiszorg. Zij namen respectievelijk 55,75% en 32,55% van de gepresteerde uren

voor hun rekening. Het OCMW van Merksplas nam 8,17% voor haar rekening. SOWEL vzw nam 2,21% voor zijn rekening.

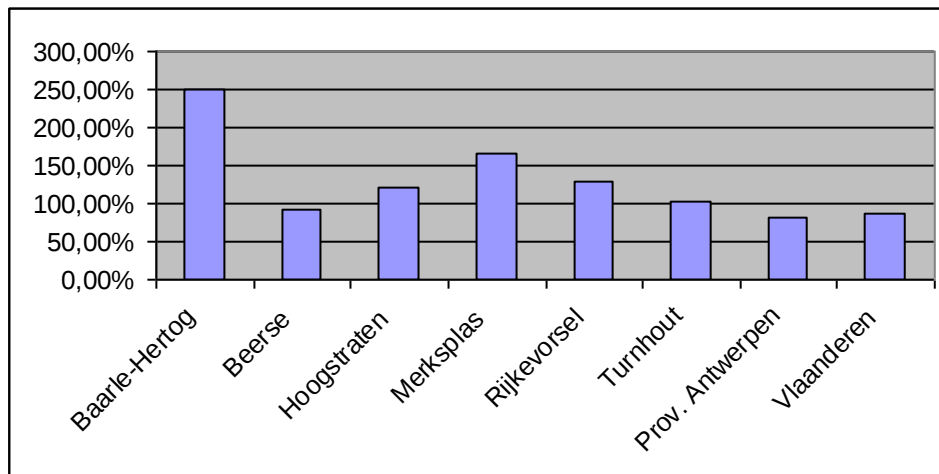
Figuur: Gepresteerde uren door diensten gezinszorg in Merksplas (in%) (2004)

Bron: zorg-en-gezondheid.be

In vergelijking met de ons omliggende gemeenten geeft dit volgend resultaat:

Gepresteerde uren gezinszorg (uitgedrukt in %) versus de programmatiecijfers (2004)

Bron: www.provant.be , Ministerie Vlaamse Gemeenschap

Poetshulp

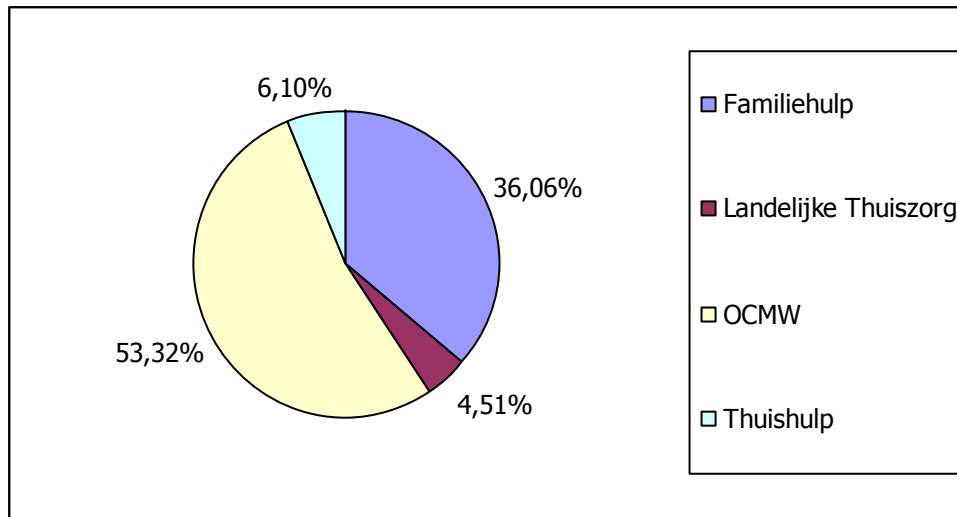
Tabel: Poetshulp in Merksplas

Poetsdiensten: aantal gepresteerde uren (2004)	7.866
>65 jarigen: aantal (1 jan 2004)	866
Poetsdiensten: gemiddeld aantal gepresteerde uren per >=65 jarige (2004)	9,08

Bron: provant.be

7.866 u poetshulp werden in 2004 gepresteerd in Merksplas, waarvan 866 u bij 65-plussers. Dit zijn 536 u minder dan in 2002. 53,33% van de uren poetshulp in 2004 werden gepresteerd door het OCMW van Merksplas.

Figuur: Gepresteerde uren door diensten poetshulp in Merksplas (in%) (2004)

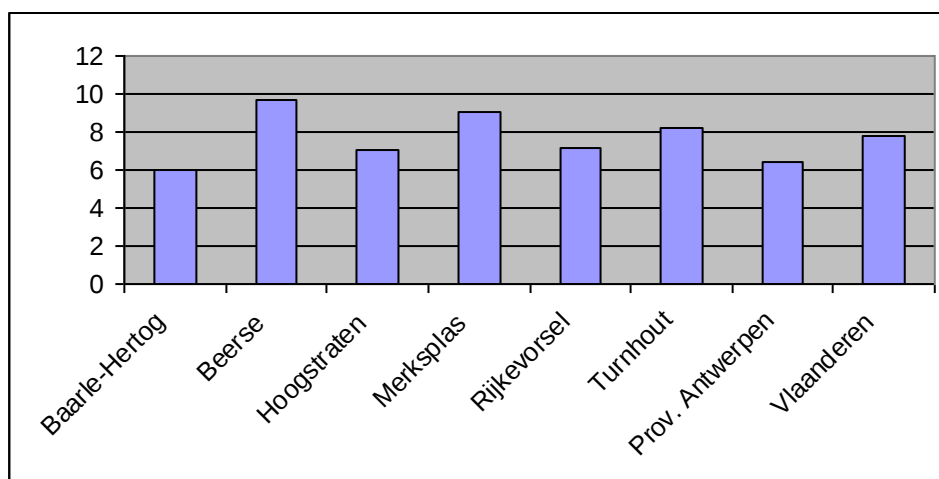

Bron: zorg-en-gezondheid.be

Het gemiddeld aantal gepresteerde uren per ≥ 65 jarige in 2004 bedraagt 9,08

In vergelijking met de ons omliggende gemeenten geeft dit volgend resultaat:

Gepresteerde uren poetsdienst per ≥ 65 jarige (2004)

Bron: www.provant.be, Ministerie Vlaamse Gemeenschap

Thuisverpleging

Op grondgebied Merksplas zijn diverse organisaties in het kader van de thuisverpleging actief:

- Wit Geel Kruis van Antwerpen

- Thuiszorg De Voorzorg
- Verpleegkundigen op zelfstandige basis

OCMW Merksplas

Naast een aantal van bovenvermelde diensten (poetsdienst, gezinszorg,...) biedt OCMW Merksplas nog volgende thuiszorgdiensten aan:

- mindermobielen centrale

De Mindermobielen centrale van OCMW Merksplas biedt vervoer aan mensen met verplaatsingsproblemen (zoals bejaarden, mensen met een handicap). De Mindermobielen centrale werkt met vrijwillige chauffeurs, die met hun eigen wagen en in hun vrije tijd mensen vervoeren.

De gebruiker betaalt een jaarlijks lidgeld van € 7. Aan de chauffeur betaalt de gebruiker € 0,25 per afgelegde kilometer (€0,27 per 01/04/2008).

Het aantal ritten over 2006 van de MMC te Merksplas: 1040

Dit betekent: 58.864 afgelegde km.

- Personenalarmsystemen

In eerste instantie biedt de mutualiteit waarbij men aangesloten is, personenalarmsystemen aan. Via een personenalarmsysteem is 24 op 24 uur een meldcentrale beschikbaar, die familieleden, burens of andere hulpverleners kan contacteren. Het alarmtoestel wordt toegekend op basis van een onderzoek naar de hulpbehoefte van de betrokkene. OCMW Merksplas biedt deze toestellen enkel aan als tijdelijke noodoplossing, bijv. als de toestellen bij de mutualiteit uitgeput zijn.

Aantal uitleningen in 2006: 0

- Bedeling warme maaltijden

De warme maaltijden worden geleverd door een externe firma en bezorgd door het OCMW. Men heeft de keuze uit een warme maaltijd bestaande uit soep, een hoofdschotel en een dessert of een koude schotel. De maaltijden worden warm geleverd van maandag tot en met vrijdag. Men kan ook voor het weekend een maaltijd bestellen, maar deze wordt gekoeld geleverd en dient men zelf op te warmen.

De bijdrage voor de warme maaltijden is afhankelijk van het inkomen en eventuele eigenschappen. De minimumbijdrage bedraagt € 2,73 en de maximumprijs per maaltijd bedraagt € 4,96.

Het aantal maaltijden verdeeld over 2006 bedraagt: 4.662

Verdeeld over de 5dagenweek, betekent dit 18 maaltijden/dag.

3.5.6. bijzondere instellingen

Algemeen: Zorgplanning instellingen voor personen met een handicap

Als we de cijfers van de zorgplanning voor de 2004 en de volgende jaren bekijken dan kunnen we het volgende vast stellen: Het prevalentiecijfer voor de subregio bedraagt 153 personen met een matige tot ernstige handicap. Dit cijfer is een inschatting volgens statistisch materiaal.

Dagcentrum en begeleid werken:

Uit onderzoek blijkt dat de subregio Beerse, Vosselaar en Merksplas 21 plaatsen dagcentrum - begeleid werken nodig heeft om tegemoet te komen aan de vraag. In de praktijk ziet men dat de subregio Oud-Turnhout, Ravels en Arendonk tussen 31/12/2003 en 31/05/2008 37 plaatsen ter beschikking heeft en zal hebben.

Tehuis:

Uit onderzoek blijkt dat de subregio Beerse, Vosselaar en Merksplas 46 plaatsen in een tehuis nodig heeft om tegemoet te komen aan de vraag. Als men naar de reële situatie kijkt dan kan men vaststellen dat er tussen 31/12/2003 en 31/12/2006 79 plaatsen waren en dat er op 31/05/2008 nog steeds 79 plaatsen zullen zijn.

Beschermd wonen:

In de subregio Beerse, Vosselaar en Merksplas zijn 15 plaatsen beschermd wonen nodig om aan de vraag te voldoen. Als men naar de reële situatie kijkt dan kan men vaststellen dat er op 31/12/2003 19 plaatsen waren, op 31/12/2004 14 plaatsen, vanaf 31/12/2005 15 plaatsen waren en dat er op 31/05/2008 nog steeds 15 plaatsen zullen zijn.

(Bron: regionaal overleg turnhout)

1. 't Zwart Goor

Doelgroep:

In het dienstverleningscentrum 't Zwart Goor worden personen met een diep tot licht verstandelijke beperking en/of een autismespectrumstoornis begeleid en opgevangen. In het opnamebeleid worden geen uitsluitingscriteria gehanteerd. Dit brengt met zich mee dat een groot aantal bewoners door de bijkomende handicaps een specifieke zorg nodig hebben. Binnen de brede doelgroep zijn er verschillende deelgroepen waarin 't Zwart Goor zich doorheen de jaren gespecialiseerd heeft en waarvoor er in de regio/provincie niet altijd geschikte alternatieve oplossingen bestaan:

- De mensen met een verstandelijke beperking en/of een autismespectrumstoornis met bijkomende psychische en/of gedragsproblemen.
- De groep ouder wordende en/of verzorgingsbehoeftige mensen met een verstandelijke beperking

Dienstverleningsvormen:

Het dienstverleningscentrum 't Zwart Goor is erkend voor de begeleiding en opvang van 270 personen in verschillende dienstverleningsvormen:

⇒ dagcentrum: dagopvang voor 33 volwassenen met een handicap, waarvan 16 geïnterneerde personen die ambulante begeleid worden in de strafinrichtingen in Merksplas en Turnhout.

⇒ tehuis niet-werkenden: dag- en nachtopvang voor 232 personen met een verstandelijke handicap of een autismespectrumstoornis, waarvan maximaal 105 in het stelsel nursingtehuis en maximum 30 personen met een licht verstandelijke stoornis en bijkomend ernstig probleemgedrag en/of met gedrags- of emotionele stoornissen. 10 plaatsen zijn voorbehouden voor de opname van geïnterneerde personen. De dienstverlening wordt aangeboden op verschillende locaties: het domein 't Zwart Goor in Merksplas en de dorpskernen van Merksplas, Turnhout en Malle/Zoersel.

⇒ dienst beschermd wonen: ambulante begeleiding voor 5 personen met een verstandelijke handicap of een autismespectrumstoornis. De begeleiding richt zich op het wonen en, indien nodig, ook de dagbesteding.

In het dienstverleningscentrum 't Zwart Goor is er naast voltijdse, ook deeltijdse of tijdelijke opvang en begeleiding mogelijk. Bij tijdelijke opvang is de periode van de opvang beperkt, gaande van 1 dag tot 1 jaar. De periode van 1 jaar kan overschreden worden mits deze vanuit de behandelingsnood aangewezen is. Verder maken we hierin nog het volgende onderscheid :

- logeeropvang : van 1 tot 30 dagen
- kortopvang : van 30 dagen tot 3 maanden
- crisisopvang : de duur is afhankelijk van de situatie en de behandeling die we voorzien. Het gaat hier om een opvang die noodzakelijk is omdat de oorspronkelijke leefsituatie (thuis, andere voorziening, ..) onmogelijk is geworden, bvb. Door overlijden, ernstige gedragsproblemen, enz.

Medewerkers:

In het dienstverleningscentrum 't Zwart Goor werken een 300-tal medewerkers. In de directe zorg werken we interdisciplinair in teams bestaande uit: leefgroepbegeleiders, begeleiders dagbesteding, orthopedagogen, psychologen, groepschefs, maatschappelijk werkers, ergotherapeuten, verpleegkundigen, kinesisten, logopedisten, arts en psychiater.

2. Widar

VZW WIDAR is erkend door het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap als Tehuis voor Niet Werkende volwassenen, stelsel Bezigheidstehuis.

- erkend (2006) voor 40 plaatsen dag- en nachtopvang;
- 26 mannen en 14 vrouwen
- Matig tot zwaar mentale stoornis.
- 30 % autismespectrumstoornissen.
- Gemiddelde leeftijd bewoners: 41 jaar. Jongste 19 jaar, oudste 72 jaar.

Algemene werking:

- 5 gezinshuizen: een groep van 7 of 8 bewoners, een familie, een extra medewerker vormen een wooneenheid.
- Werkplaatsen: biologische bakkerij, biologisch-dynamische land en tuinbouw (25 ha), biologische kaasmakerij, weverij, houtbewerking, winkel.
- Cultureel leven: Cursussen en opleidingen in muziek, dans, schilderen, boetseren, toneel... Voorbereiden en vieren van de courante jaarfeesten. Sportieve activiteiten.
- Geen centrale keuken, geen centrale wasserij: huiselijke cultuur staat voorop.

Orthopedagogisch project:

- Werkend vanuit de sociaaltherapie, geïnspireerd door de antroposofie (Rudolf Steiner)
- Wonen, werken en cultureel leven tot een voor de persoon met een handicap overzichtelijke eenheid vormen.
- Omgekeerde integratie: de maatschappij binnen halen in het instituut. De maatschappij past zich aan aan de noden van de persoon met een handicap.

Medisch-therapeutisch:

- Vertrekkende vanuit de antroposofische geneeskunde (aanvullende specialisatie bij reguliere geneeskunde, niet een alternatieve geneeswijze).
- Alle noodzakelijke therapieën kunnen aangeboden worden, intern of indien nodig extern.

Medewerkers:

- Ongeveer 34 FT equivalenten.
- Tussen 45 en 50 medewerkers.
- Eigen interne opleiding.
- Onderscheid werkplaatsbegeleider en medewerker in een huis.

Toekomst:

- Nieuwe vestigingsplaats voor drie huizen in Wortel Kolonie rondom het Casino.

3. Markdal

Dagcentrum Markdal richt zich tot volgende personen:

- * Volwassenen met een matig tot ernstig mentale of meervoudige handicap
- * Opnameleeftijd: 21 – 65 jaar
- * Bij voorkeur wonend in de gemeentes Merksplas, Hoogstraten, Beerse, Rijkevorsel.

Algemene doelstellingen

1. Recht op bestaan als persoon met een handicap.
2. Recht op medezeggenschap.
3. Recht op deskundige en hoogkwalitatieve zorg.
4. Recht op volwaardig burgerschap.

Hoe?

Dagcentrum Markdal is een kleinschalige voorziening voor 20 personen met een handicap in Merksplas.

Door emancipatorisch te werken en met respect voor ieders persoonlijkheid, leeftijd en vraagstelling, ondersteunen we de cliënt in de uitbouw van zijn dagbesteding.

Door samenwerking en overleg met de cliënt en zijn familie, garanderen we de inspraak van de persoon met een handicap en ondersteunen we zijn leefomgeving.

* Individueel:

- Cliënten kunnen zelf keuzes maken op allerlei vlak.
- Cliënten bepalen mee de daginvulling.
- Cliënten worden betrokken bij het handelingsplan.

* Collectief:

- Cliënten hebben inbreng via de leefgroepvergadering.
- De wettelijke vertegenwoordiger wordt via de gebruikersraad betrokken bij de werking van v.z.w. Markdal.

Afhankelijk van de individuele zorgvraag worden in het weekprogramma volgende activiteiten aangeboden:

* Arbeidsgerichte activiteiten:

- Semi-industrieel werk
- Atelierwerk; ambachtelijk en creatief (hout, crea, computer,...)
- Begeleid werken buitenshuis
- Huishoudelijk werk, winkelen, koken, poetsen,...

* Sport en bewegingsactiviteiten

* Belevingsactiviteiten

* Ontspanningsactiviteiten

* Socio-culturele activiteiten

3.5.7. Centrum Algemeen Welzijnswerk

Centrum Algemeen Welzijnswerk (afgekort C.A.W.) De Kempen vzw is een welzijnsorganisatie met als werkterrein het Arrondissement Turnhout. Ze heeft geen vestigingsplaats op het grondgebied Merksplas, maar toch bereikt ze heel wat inwoners in één van haar vele afdelingen. In de voorstelling van het CAW die hierna volgt, zullen eerst enkele algemene kenmerken beschreven worden. Daarna volgen de afdelingen met telkens de cijfergegevens met betrekking tot inwoners van Merksplas. De enige activiteit die effectief op het grondgebied van Merksplas uitgeoefend wordt, gebeurt door de afdeling Justitieel Welzijnswerk die een opdracht heeft naar gedetineerden en vanuit dat kader werkt in de Strafinrichting.

CAW De Kempen wil het welzijn van mensen bevorderen en hen ondersteunen om tot hun recht te komen in hun dagelijkse leefomgeving en in de ruimere samenleving. Het CAW De Kempen heeft daarbij bijzondere aandacht voor kwetsbare bevolkingsgroepen die geen of onvoldoende antwoorden vinden op hun welzijnsnoden.

CAW De Kempen is een jonge, pluralistische, autonome en geëngageerde organisatie, die het welzijn van mensen wil bevorderen, door psychosociale hulp (onthaal & begeleiding) te bieden, door signalen uit te sturen en te wijzen op gewenste veranderingen, door vooruitziend te handelen op probleemsituaties. Het CAW De Kempen speelt dynamisch in op zich

aandienende welzijnsnoden. Het CAW De Kempen realiseert een vraaggestuurd aanbod opgebouwd rond de kerntaken onthaal en vraagverduidelijking; psychosociale begeleiding; preventie en beleidssignalering.

CAW De Kempen vertrekt steeds van een dynamisch mensbeeld met nadruk op de groeikansen van mensen en het aanspreken van de eigen competenties om problemen op te lossen. Wij benadrukken het zelfbeschikkingsrecht, de zelfredzaamheid, de emancipatie van elke hulpvrager. Wij situeren de mens in zijn sociale omgeving en doen er actief beroep op. Wij garanderen openheid, discretie, veiligheid, vrijwilligheid en betrouwbaarheid aan onze cliënten. Wij zoeken actief naar de minst ingrijpende interventie in de leefwereld van onze cliënten.

CAW De Kempen speelt een actieve rol in de ontwikkeling van het welzijnswerk in het arrondissement Turnhout. Het CAW De Kempen heeft aandacht voor samenwerking en overleg met andere voorzieningen in de regio om te komen tot een coherent welzijnsbeleid in het arrondissement Turnhout. Als organisatie zijn wij pluralistisch en werken wij samen in plaats van concurrerend terrein te bezetten.

Uit de bevraging van bevoorrechte getuigen door de CAW's onthouden we de gesignaleerde noden en behoeften in onze huidige samenleving: het omgaan met onzekerheid, de toegenomen eenzaamheid, de vergrijzing, het wegvallen van het traditionele sociale netwerk, de veranderende visies op arbeid en werk, de uitdaging van de multiculturele samenleving, de duale samenleving (de restgroep die niet meekan). Ook in onze regio constateren we deze maatschappelijke evoluties. Cliënten zijn vaak onzeker en eenzaam, hebben geen sociaal netwerk, vinden moeilijk aansluiting en vallen makkelijk uit de boot. Om deze noden en behoeften in hun algemeenheid aan te pakken is een gerichtheid op de brede bevolking belangrijk.

Daarnaast is bijzondere aandacht voor jongeren zeker gepast: er zijn er verhoudingsgewijs veel in het arrondissement en zij worden het snelst geconfronteerd met de toegenomen complexiteit van onze samenleving en dienen er preventief tegen gewapend te worden. Bijzondere aandacht aan de restgroep – zij die maar moeilijk meekunnen, het alleen niet redden en hulp nodig hebben – is zeker ook noodzakelijk in een regio met 400.000 inwoners. Gezien de specifieke situatie zijn de gedetineerden in onze regio een bijzondere doelgroep. Slachtoffers van misdrijven en verkeer zijn een andere zinvolle doelgroep.

Bij onze voorstelling zullen de volgende afdelingen aan bod komen:

- Het Centrum voor Levens- en Gezinsvragen
- Vorming aan volwassenen
- Het Jongeren Advies Centrum
- Drughulp
- Slachtofferhulp
- Hulpverlening aan Seksueel Delinquenten
- Bezoekruimte
- Begeleid Zelfstandig Wonen
- Residentiële opvang en begeleid wonen
- Inloopcentrum 'De lange gaank'
- De opvoedingswinkel
- Justitieel Welzijnswerk

3.5.7.1. Centrum Voor Levens- en Gezinsvragen (C.L.G.)

De Centra voor Levens- en Gezinsvragen richten zich naar de algemene bevolking en speciaal naar die personen die nood ervaren op vlak van informatie, advies, preventie en psychosociale hulpverlening. We streven naar een brede toegankelijkheid waar in principe elke burger terecht kan met gelijk welke vraag.

De C.L.G.'s bereiken een breed publiek: de nood (lijdensdruk) en de hulpvraag staan centraal en niet zozeer tot welke doelgroep de cliënt behoort. De C.L.G's richten zich tot de ganse bevolking en geven voorrang aan personen die een verhoogd risico lopen op verminderde welzijnskansen.

Met die doelstelling verifiëren de onthaalmedewerkers of het aanbod “psychosociale begeleidingen” tegemoetkomt aan de hulpvraag van de cliënt en of minstens 3 van volgende criteria aanwezig zijn:

- cliënt heeft een beperkte financiële draagkracht
- cliënt heeft tijdelijk een beperkte draagkracht, huidig functioneren is bedreigd/verstoord
- cliënt heeft verminderde sociale vaardigheden/sociale netwerken die hun huidig functioneren (of van hun omgeving) bedreigen of verstoren
- cliënt ervaart een lijdensdruk die een weerslag heeft op meerdere terreinen van zijn/haar leven (mensen die hun individueel en/of relationeel functioneren als problematisch ervaren).

Het aanbod van het C.L.G. bestaat uit een onthaal en uit psychosociale begeleiding.

De centra zijn voor de opdracht ‘onthaal’ bereikbaar van maandag tot en met donderdag in de voormiddag (van 9.30 tot 12.00 uur). Elke locatie biedt wekelijks één avondpermanentie aan. De term ‘onthaal’ wordt hier gebruikt in de ruime betekenis van het woord. Bij de eerste opvang van de hulpvrager willen we komen tot een ontrafeling en/of verduidelijking van de hulpvraag. Bij de vraagverduidelijking wordt rekening gehouden met de meergelaagdheid van de problemen. Het doel is met de cliënt de aard en de herkomst van diens problemen systematisch te overlopen, om samen te bepalen welk hulpaanbod best aansluit bij zijn vragen, wensen en noden. Dit gebeurt onafhankelijk van het eigen hulpaanbod en het kan variëren van het geven van info en advies tot het voorstellen van een begeleiding (in eigen centrum of elders).

Het ambulant psychosociale begeleidingsaanbod wil het welzijn van mensen bevorderen en hen ondersteunen door mensen vaardiger te maken in het opnemen van hun sociale rollen in de samenleving en het functioneren in het dagelijks leven.

Uit de verwerking van de cijfers van 2005 kunnen wij opmaken dat 11 cliënten uit Merksplas voor ‘onthaal’ in 1 van de 4 CLG's terecht kwamen. ‘Onthaal’ moet in deze context begrepen worden als: een vorm van directe hulp (in 1 of enkele gesprekken) of een opstap naar verdere psychosociale begeleiding.

Uiteraard neemt CLG Turnhout hiervan het grootste aandeel op zich, maar cliënten uit deze regio kunnen ook terecht komen in de andere CLG's:

DOMICILIE	Totaal	Geel	Herentals	Mol	Turnhout
Merksplas	11		1		10

De cijfers zijn onvolledig, omdat van 32,5 % van de 2106 cliënten in onthaal het domicilie niet gekend is. Dit is niet verwonderlijk, gezien nogal wat cliënten anoniem geholpen worden. Mogelijk kunnen we er dus van uit gaan dat bovenstaande cijfers met 2/3de vermenigvuldigd kunnen worden.

We zien een gelijkaardige verdeling bij het aantal psychosociale begeleidingen:

DOMICILIE	Totaal	Geel	Herentals	Mol	Turnhout
Merksplas	7		1		6

Deze cijfers zijn een stuk vollediger: van 8,7 % van de 1241 cliënten in begeleiding is het domicilie niet gekend.

3.5.7.2. Vorming aan volwassenen

Het C.A.W. streeft er naar een preventie / vormingsaanbod te realiseren voor volwassenen met als doelstelling de kennis en sociale vaardigheden van cliënten te verhogen. Concreter:

- het voorkomen van problematisch ervaren factoren die welzijn- en ontplooiingskansen van individuen en groepen verminderen of bedreigen
- het bevorderen van factoren die het welzijn en een gunstige ontplooiing van individuen en groepen in de hand werken
- het signaleren naar het beleid toe van factoren die als welzijnbedreigend worden aanvoeld en van maatregelen die als welzijnsbevorderend worden ervaren.

Het aanbod bestaat concreet uit de volgende programma's:

- Assertiviteit voor volwassenen
- Relationale en seksuele vorming (dit richt zich tot intermediairen zoals leerkrachten die een basisopleiding krijgen om hier zelf vorming rond te geven)
- Programma's rond nieuw samengestelde gezinnen en éénoudergezinnen

3.5.7.3. JAC: Jongeren Advies Centrum

CAW De Kempen wil via onthaal, psychosociale begeleiding, preventie en beleidssignalering de welzijnskansen van jongeren bevorderen en hun zelfstandigheid en ontplooiingskansen vergroten.

De JAC's richten zich naar

- Jongeren (12-25 jaar) met specifieke aandacht voor de kwetsbare positie waarin minderjarigen zich omwille van hun statuut in bevinden. Indien de vraag het aanbod overschrijdt, wordt er voor deze partiële ambulante begeleiding voorrang gegeven aan minderjarigen en gebeurt er een verwijzing voor de jongvolwassenen.
- Maatschappelijk kwetsbare jongeren die verhoogde kansen hebben om in een situatie van onwelzijn te geraken (verarmd sociaal en economisch netwerk, kinderen van alleenstaande ouders, kinderen in echtscheidingssituaties en nieuw samengestelde gezinnen, alleenstaande jongeren, instellingsjongeren, leerlingen uit het deeltijds onderwijs, laaggeschoolde jongeren met bijzonder weinig kansen op de arbeidsmarkt....)

- Jongeren die zich in een kwetsbare situatie bevinden en niet kunnen terugvallen op de steun uit de vertrouwde omgeving van gezin, school, vrienden. Wanneer de jongere in zulke situatie verkeert of hij / zij de vaardigheden mist om zelfstandig zijn probleem op te lossen heeft hij /zij in de eerste plaats nood aan een gemakkelijk bereikbare ondersteunende begeleiding.
- Jongeren in de mutatieperiode die de stap zetten naar zelfstandigheid. Er vinden belangrijke veranderingen plaats in hun levenssituatie op vlak van arbeid, inkomen, huisvesting en relaties. Jongeren zijn in deze fase verhoogd kwetsbaar en hebben vaak te maken met een opeenstapeling van praktische en juridische problemen.
- Jongvolwassenen (+ 18 jarigen) die zelfstandig willen (gaan) wonen en niet over voldoende relationele persoonlijke, of sociale vaardigheden beschikken om deze stap alleen te zetten.

Uitgangspunt van de psychosociale begeleiding is de hulpvraag van de cliënt. Er wordt met de jongere nagegaan op welke levensdomeinen hij moeilijkheden ervaart. Deze vragen kunnen te maken hebben met:

- conflicten tussen jongeren en ouders
- problemen van jongeren op school
- problemen van jongeren in de omgang met leeftijdgenoten op school en in de vrije tijd
- sociale vaardigheden van jongeren
- problemen van jongeren in het huidige functioneren ten gevolge van traumatische gebeurtenissen in het verleden
- individuele problemen (laag zelfbeeld, verstoorde identiteitsontwikkeling, seksuele geaardheid)

De JAC's profileren zich sterk als een 'gratis en anoniem' aanbod. Dit heeft o.a. tot gevolg dat er erg weinig informatie is over de herkomst van de cliënten; enkel van de free clinic en van de cliënten in begeleiding is deze informatie beter gekend. De nu volgende cijfers i.v.m. het bereik van cliënten uit Merksplas moet zeker tegen dit licht bekeken worden.

De JAC's bereiken een grote groep jongeren dank zij de uitbouw van een zeer laagdrempelig onthaal; het winkelmodel, chatsessies, beschikbaarheid van internet, het gratis en anoniem aanbod, ...

DOMICILIE	Totaal	Geel	Herentals	Mol	Turnhout	Westerlo
Merksplas	23	1			22	

Van 64 % van de 3927 cliënten is het domicilie niet gekend. Bovenstaande cijfers zou men kunnen vermenigvuldigen met 3 om enigszins de werkelijke situatie te benaderen.

Daarnaast worden de JAC's geconfronteerd met 'consult'-vragen: het is niet de cliënt zelf, die zich aanbiedt in het centrum, maar een professionele werker uit de omgeving van die cliënt. In veel gevallen een leerkracht, die zich komt informeren over een van de thema's, waarover het JAC een aanbod heeft. In het totaal kwamen zo 194 vragen terecht in de JAC's, maar het domicilie van deze persoon wordt zelden geregistreerd; van 98,5 % van de 194 consultvragen is het domicilie niet gekend.

Er zijn voor de gemeente Merksplas geen consultvragen geregistreerd.

In Turnhout en Herentals organiseert het JAC een Free clinic, waar jongeren terecht kunnen voor medische consultatie.

DOMICILIE	Totaal	Herentals	Turnhout
Merksplas	2		2

Het domicilie van vrijwel alle 193 cliënten is hier geregistreerd.

Tenslotte dienen jongeren zich ook aan voor psychosociale **begeleiding**:

DOMICILIE	Totaal	Geel	Herentals	Mol	Turnhout
Merksplas	3				3

Van 12,5 % van de 88 cliënten is het domicilie niet gekend. Een minieme aanpassing om de werkelijke situatie te benaderen kan gebeuren door de cijfers te vermenigvuldigen met 8/7.

In het kader van haar preventieve opdracht boden de JAC's in het totaal 78 dagdelen vorming aan, waarvan 20 vormingen tijdens de jongerenbeurs. In het totaal werden er 1579 jongeren met deze vormingsactiviteiten bereikt. De vormingen gaan bijna uitsluitend over drugs. Dit heeft vooral te maken met de aanwezigheid van een drughulpverlener in JAC Turnhout, Herentals en Mol.

Een andere vaste waarde zijn de opleidingen jeugdadviseurs. In 2005 werden er drie opleidingen georganiseerd en 37 jongeren opgeleid.

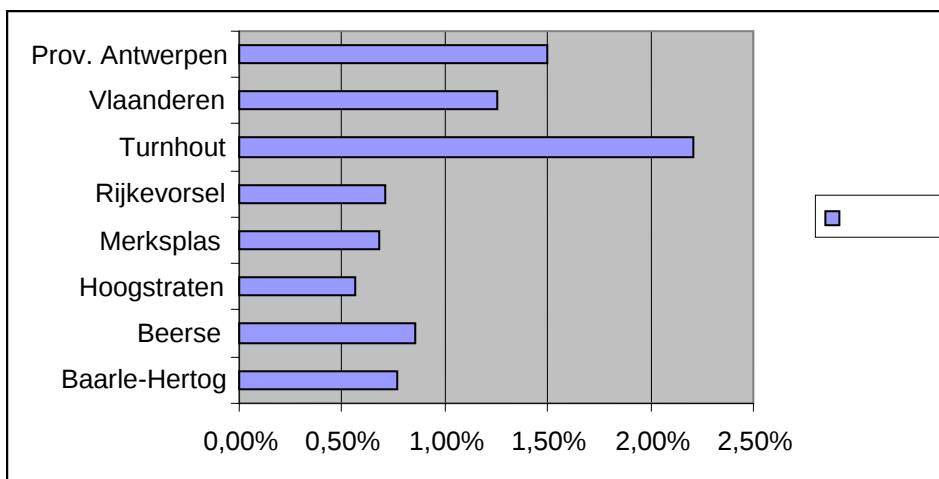
Via de opleiding Jeugdadviseurs willen we:

- de drempel van het JAC verlagen voor onze doelgroep door jongeren in te schakelen als 'schakelfiguur'.
- Jongeren vaardigheden bijbrengen opdat zij hun leeftijdgenoten kunnen ondersteunen door hen informatie te geven, naar hun verhaal te luisteren, hen feedback te geven en hen op een gerichte manier te verwijzen naar professionele hulp en dienstverlening.
- Voeling houden met wat bij jongeren leeft,. Via de jeugdadviseurs willen we signalen opvangen en waarnemen en deze vertalen naar concrete acties ter verbetering van de situatie van de doelgroep.

3.5.7.4. Begeleidingen bijzondere jeugdbijstand

Cijfers van 2004 geven volgend resultaat m.b.t. het aantal begeleiding bijzondere jeugdbijstand (proportionele verdeling van onbekend):

Percentage 0-19 jarigen begeleidingen bijzondere jeugdbijstand (met proportionele verdeling van onbekend) – periode 2003-2004.

Bron: www.provant.be, Ministerie Vlaamse Gemeenschap, afdeling bijzondere jeugdbijstand

Merksplas is vergelijkbaar met de omliggende plattelandsgemeenten. Het aantal begeleidingen bijzondere jeugdbijstand blijkt vooral een stedelijk fenomeen te zijn als we de cijfers van Turnhout zien. Merksplas ligt qua aantal begeleidingen duidelijk lager dan het gemiddelde van Vlaanderen en provincie Antwerpen.

3.5.7.5. Drughulp

Via individuele gesprekken wordt getracht samen met de cliënt en zijn omgeving tot oplossingen te komen voor problematische situaties ten gevolge van hun gebruik. De begeleiding wordt beschouwd als een hulpverleningsproces dat uit meerdere contacten bestaat en waarbij de hulpvrager een zelfgekozen oplossing realiseert voor zijn probleem met hulp, steun en stimulans van de hulpverlener.

De gebruiker is gemotiveerd om stil te staan bij zijn (problematisch) druggebruik. Volgende doelstellingen kunnen bereikt worden:

- de draagkracht van de cliënt is toegenomen
- de cliënt heeft een beter inzicht in de onderliggende problematische thematieken
- de cliënt kan bewuster eigen keuzes maken en daardoor ook bewuster omgaan met zijn druggebruik
- meer ingrijpende en gespecialiseerde drughulpverlening zijn voorkomen

Drughulpverlening richt zich naar volgende doelgroepen:

- Gebruikers die zich vragen stellen over hun gebruik en/of leefsituatie en aan een ambulante begeleiding voldoende hebben. De focus ligt hier op jonge, regelmatige en/of problematische gebruikers die nog een redelijk stabiele leefsituatie hebben (sociale en familiale contacten, voldoende mogelijkheden tot tijdsinvulling, ...).
- Gebruikers die behoefte hebben aan een opname in een therapeutische gemeenschap of psychiatrische instelling en die een vraag hebben naar actieve toeleiding
- Langdurig verslaafden die bij voorkeur geholpen worden op een tweede of derde lijn, maar op dit moment de stap niet meer kunnen, durven of willen nemen maar waar verdere schade beperkt wordt (harm reduction).
- Gebruikers die vanuit justitie naar Drughulp Kempen komen. In het kader van: alternatieve maatregelen, vrij onder voorwaarden, probatie, voorwaardelijke

invrijheidsstelling, diversiemaatregelen, jeugdrechtbank, Comité Bijzondere Jeugdzorg, interneringen.

In 2005 deden 779 cliënten beroep op het onthaal van de drughulpverlening. Aangezien dit gratis en anoniem gebeurt, is er weinig informatie over de exacte herkomst van de cliënten. In 2005 werden er 144 begeleidingen gestart.

De drughulpverlening registreerde geen cliënten uit Merksplas.

3.5.7.6.Slachtofferhulp

Slachtofferhulp streeft naar een geïntegreerde welzijnsbenadering van criminaliteit en onveiligheid, met bijzondere aandacht voor het slachtofferperspectief.

Slachtofferhulp Kempen heeft als opdracht:

- de personen die behoren tot de doelgroep (zie verder) te helpen bij de uitoefening van hun recht op hulp- en maatschappelijke dienstverlening. De hulp is erop gericht de opgelopen schade zo veel mogelijk te beperken en het verlies aan vertrouwen in de medemens en samenleving als geheel te herstellen. Op die manier draagt Slachtofferhulp bij tot het herstel van de levenskwaliteit van de getroffen personen.
- Voor deze personen de toegankelijkheid en aanspreekbaarheid van het algemeen welzijnswerk en van de bredere maatschappelijke dienstverlening te bevorderen en te bewaken en deze voorzieningen ook effectief in hun bereik te brengen.

Slachtofferhulp Kempen werkt met personen die recent slachtoffer zijn geworden van een schokkende gebeurtenis én in het gerechtelijk arrondissement Turnhout wonen. Slachtoffers zijn “personen en hun directe relaties, aan wie materiële en/of immateriële schade is toegebracht door een strafbaar feit en/of schokkende gebeurtenis”. Ook iedereen die vragen heeft rond slachtofferschap kan terecht, m.n. hulpverleners, politieagenten, personeelsverantwoordelijken, enz.

Concreet komt dit neer op de volgende doelgroep:

- Slachtoffers van misdrijven (alle categorieën bijv. verkrachting, woninginbraak, stalking, slagen en verwondingen, enz.), rampen (bijv. brand, vliegtuigcrash, enz.) of andere schokkende gebeurtenissen;
- Na(ast)bestaanden van slachtoffers van misdrijven, zelfdoding, dodelijke verkeersongevallen, rampen of andere schokkende gebeurtenissen;
- Getuigen en andere betrokkenen (bijv. politieagenten, scholen, directe familieleden, enz.) van deze feiten;
- Andere situaties op aanvraag en na teambespreking (bijv. een dodelijk arbeidsongeval, enz.);
- Groepsopvang of debriefing (bijv. brandweerlieden die een overleden kind uit een brand hebben gehaald, personeelsleden die een overval hebben meegemaakt, enz.).

Respect voor slachtoffers begint bij een goed uitgebouwd, laagdrempelig en vlot bereikbaar onthaal. Er is een permanentie gedurende 8 halve werkdagen per week. Buiten de kantooruren kunnen aanmeldingen ontvangen worden via antwoordapparaat en fax. Het centrum werkt principieel niet met wachtlijsten. Binnen de 3 werkdagen na de aanmelding neemt het centrum contact op met de cliënt en/of verwijzer. Binnen de 7 werkdagen wordt er een

gesprek gepland. Door de cliënt – waar mogelijk – op te zoeken in zijn thuissituatie verlaagt de drempel naar hulpverlening.

Slachtoffer worden van een misdrijf brengt mensen binnen in een onbekende wereld. Mensen hebben snel het gevoel greep op de situatie te verliezen omdat ze niet over de juiste informatie beschikken, omdat ze verloren lopen in een doolhof van procedures, regels, rechten en plichten, diensten en organisaties,... Het krijgen van de juiste informatie en advies op het juiste moment is van cruciaal belang.

Concreet krijgt dit als volgt vorm :

- Het centrum heeft een jurist in dienst, ter ondersteuning van cliënten, beroepskrachten en vrijwilligers. Eén namiddag per week is er een juridische permanentie waarop met terecht kan met juridische vragen.
- Het centrum beschikt over een uitgebreid aanbod aan folders, die nuttige informatie geven bij slachtofferschap.
- Beroepskrachten en vrijwilligers worden grondig opgeleid en bijgeschoold om accurate en correcte informatie te geven.

Psychosociale begeleiding richt zich op de eerste plaats op het begeleiden van het verwerkingsproces. Dit gebeurt onder andere via het realiseren en ondersteunen van een vrijwilligersnetwerk.

Slachtofferhulp begeleidt zowel kinderen, adolescenten als volwassenen. Voor kinderen en adolescenten is een aparte werking voorzien. Afhankelijk van de situatie en wens van het slachtoffer is individuele en/of gezinsbegeleiding mogelijk. Begeleiding vindt meestal plaats in de eigen omgeving van het slachtoffer. Waar dit niet mogelijk is, kan een gesprek op het centrum gepland worden. Begeleiding is ten allen tijde vrijwillig. Het gaat uitdrukkelijk om een eerstelijnsbenadering.

Daarnaast wordt ondersteuning en bemiddeling aangeboden. Het kan gaan om bemiddelingscontacten tussen slachtoffer en verschillende instanties, zoals de verzekeringssector, politieke en gerechtelijke instanties, de advocatuur, andere hulpverleningsdiensten, de medische sector en eventueel ook de directe omgeving van het slachtoffer. Slachtoffers kunnen ook begeleid worden tijdens de rechtszitting, bij een dossierinzage, naar de dokter, enz. Ten derde is er ondersteuning bij het bekomen van schadevergoeding, bijvoorbeeld bij het opstellen van een dossier voor de commissie voor hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden.

Soms gebeurt het dat verschillende personen samen slachtoffer worden van een zelfde schokkende gebeurtenis. Voorbeelden hiervan zijn: een dodelijk arbeidsongeval in een bedrijf, een bank waar het personeel een overval heeft meegemaakt, een school die geconfronteerd wordt met een jongere die bij een gezinsdrama om het leven is gekomen, enz. In deze situatie kan groepsdebriefing nuttig zijn voor de verwerking: feiten kunnen zo een duidelijkere vorm aannemen en er wordt ruimte gecreëerd voor de persoonlijke emoties die (h)erkend kunnen worden door de andere personen.

Preventie en beleidssignalering richt zich in eerste plaats op de sensibilisering van bepaalde groepen en instanties rond de ruime slachtofferproblematiek. Concreet krijgt dit vorm door:

- participatie in verschillende structurele overlegmomenten: intra-familiaal geweld, dader-slachtoffercommunicatie, herstelgericht denken, ...
- het opzetten van samenwerkingsverbanden, voornamelijk met slachtofferbejegenaars bij de politie, slachtofferonthaal parket, vertrouwensartensencentra, daderhulp, ambulante en residentiële hulpverlening, andere centra voor slachtofferhulp,...
- het organiseren van vormingsmomenten voor externe organisaties. Deze is dan vooral gericht op het verwerven van vaardigheden in het omgaan met slachtoffers.
- het opzetten, uitbouwen en ondersteunen van een vrijwilligersnetwerk: op die manier bemoedigt men solidariteit tussen burgers en wordt de sociale cohesie versterkt.

Op het onthaal van Slachtofferhulp hebben zich in 2005 in totaal 803 cliënten aangediend waarvan er 11 (1,5% op een totaal van 715 cliënten waarvan het domicilie gekend is) zeker in Merksplas wonen. Van 88 kon de herkomst niet vastgesteld worden.

DOMICILIE	
Merksplas	11

In 2005 hebben zich 354 cliënten aangemeld voor een begeleiding bij Slachtofferhulp, waarvan 4 met zekerheid uit Merksplas komen (1,2%). Van 18 cliënten is de herkomst niet bekend.

DOMICILIE	
Merksplas	4

3.5.7.7. HSD: Hulp aan Seksueel Delinquenten

De afdeling ‘Hulpverlening aan Seksuele Delinquenten’ (HSD) is een gespecialiseerde voorziening in het kader van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en de Vlaamse Gemeenschap inzake de begeleiding en behandeling van daders van seksueel grensoverschrijdend gedrag. HSD heeft als taak de individuele psychosociale begeleiding van daders van seksuele delicten en het bevorderen van de reïntegratie in de maatschappij met het voorkomen van recidive als beoogd effect.

De werking van CAW De Kempen met de opdracht HSD is erop gericht:

- Een effectieve bijdrage te leveren in het voorkomen van seksueel gewelddadig gedrag door tegemoet te komen aan de specifieke welzijnsnoden en –behoeften van daders;
- Voor deze cliënten de toegankelijkheid en de aanspreekbaarheid van het algemeen welzijnswerk en van de bredere maatschappelijke dienstverlening te bevorderen en te bewaken en deze voorzieningen zodoende effectief in hun bereik te brengen;
- Samen te werken en te overleggen met andere centra, binnen en buiten het algemeen welzijnswerk, die zich bezig houden met hulpverlening aan seksuele delinquenten teneinde een éénduidige, kwaliteitsvolle en rechtsgelijke hulp- en dienstverlening uit te bouwen;

- Mee gestalte te geven aan een geïntegreerde welzijnsbenadering van criminaliteit en onveiligheid, met bijzondere aandacht voor deze specifieke doelgroep.

Door therapeutische interventies werken wij aan o.a.:

- inzicht verwerven in de oorzaken van het seksueel grensoverschrijdend gedrag;
- bewust worden van de ernst van de feiten en de gevolgen voor de slachtoffers;
- opnemen van verantwoordelijkheid voor de gepleegde feiten;
- ontwikkelen van zelfcontrole om recidive te vermijden;
- inzicht in de problemen die samenhangen met het grensoverschrijdend gedrag: op deze wijze leert betrokkene controle te krijgen over zijn gevoelens en gedachten en kan hij komen tot een andere gedragskeuze.

De afdeling HSD had in 2005 in het onthaal 74 cliënten ontvangen. Begeleidingen waren er 46

Er werden geen cliënten uit Merksplas geregistreerd.

3.5.7.8. Bezoekruimte

De bezoekruimte komt op professionele wijze tussen in problematische situaties waar zich ernstige conflicten of belemmeringen voordoen inzake het bezoekrecht. Zij bieden de mogelijkheid om het bezoekrecht in een veilige en serene sfeer te laten plaats vinden en werken ten gronde aan het herstel van een normale omgangsregeling.

De Bezoekruimte heeft als doel en biedt een gespecialiseerde begeleiding en ondersteuning bij:

- het herstel en behoud van ouder-kind relaties in conflictueuze situaties (echscheiding),
- de verwezenlijking van het recht op een regelmatige omgangsregeling,
- het opbouwen van een betrouwbare relatie tussen ouder en kind,
- de zorg voor de mogelijk veranderde beleving van de ouder zodat hij makkelijker de bestaande realiteit kan hanteren.

De Bezoekruimte kan uitsluitend ingeschakeld worden op uitdrukkelijke schriftelijke vraag van beide ouders of een verwijzende instantie, al dan niet in juridische context. De verwijzer bij de gerechtelijke dossiers is degene die de verwijzing omschrijft in het vonnis. Bij de niet gerechtelijke dossiers kan de verwijzer een andere hulpverleningsinstantie zijn, de raadsman, het Comité Bijzondere Jeugdzorg, de Justitie-assistent of de betrokkene zelf.

Op het onthaal meldden zich geen cliënten uit Merksplas.

Voor de begeleidingen waren er 4 cliënten uit Merksplas.

DOMICILIE	Totaal
Merksplas	4

In 2005 organiseerde de Bezoekruimte 349 bezoekmomenten waarbij we 504 contacten tussen bezoekouder en kinderen hebben gerealiseerd.

3.5.7.9. BZW: Begeleid Zelfstandig Wonen

Woonbegeleiding richt zich op datgene wat de cliënt nodig heeft om (zelfstandig) te wonen. Het doel van de woonbegeleiding bestaat erin thuisloosheid en uithuiszetting te voorkomen. Daartoe is de afstemming van en toeleiding naar diensten in functie van de cliënt zeer belangrijk.

Op het onthaal van het BZW meldden zich 42 cliënten aan, waarvan er geen uit Merksplas afkomstig waren. Van 28 cliënten is echter de herkomst niet bekend.

Qua begeleidingen in het BZW waren in 2005 27 cliënten opgenomen, waarvan 1 uit Merksplas.

DOMICILIE	
Merksplas	1

3.5.7.10. Residentiële Opvang en Begeleid Wonen

De residentiële opvang wil 'thuisloosheid' aanpakken:

- het ontbreken van een behoorlijke materiële infrastructuur (een dak boven het hoofd)
- een duurzaam relatienetwerk dat de nodige steun biedt om een menswaardig leven te leiden

Ervaringen leren dat aan de basis van die thuisloosheid een proces van ontankering ligt. Een proces van verregaand verlies van houvast, van steunfiguren. Dit proces wordt ook gekenmerkt door verlies aan mogelijkheden en groeiende onmacht. In vele gevallen is thuisloosheid een vicieus proces: naarmate de mogelijkheden verminderen, groeit de onmacht; naarmate de onmacht groeit, verminderen de mogelijkheden. Een negatieve spiraal waar ze op eigen kracht moeilijk uit geraken.

Vanuit de omschreven problematiek kunnen we bij de thuislozen drie gradaties van ontankering vaststellen: pure dakloosheid (bv. Na brand), tijdelijke en chronische thuisloosheid.

In de loop der jaren heeft de opvang voor thuislozen zich ontwikkeld tot een sterk gedifferentieerd aanbod. De differentiatie gebeurde op basis van een specifiek segment van het doelpubliek (mannen, vrouwen, jongeren,...) of op basis van een methodologisch verschil (vluchthuis, crisisopvang, opvanghuis).

- Crisisopvangcentrum : Hier kan men in acute noodsituaties terecht voor een directe, zeer korte (3 weken), opvang. Van hieruit wordt gezocht naar een geschikte oplossing van de hulpvraag (opname in een ander onthaal (begeleidings-)centrum, ambulante begeleiding, zelfstandig wonen,...)
- Algemeen opvangcentrum: De AOC richten zich naar thuislozen mannen vanaf 18 jaar. Tijdens het verblijf (tot plusminus 1 jaar) streeft men ernaar de thuisloze opnieuw voldoende zelfstandigheid bij te brengen om op eigen benen te kunnen staan.
- Opvangcentrum voor vrouwen (met of zonder kinderen): De doelgroep zijn vrouwen al dan niet vergezeld van kinderen. Hoewel doel en methodiek te vergelijken zijn met de AOC legt de problematiek van het partnergeweld en de aanwezigheid van kinderen(= een verruimd cliëntensysteem) toch wel een heel eigen accent in de werking.
- Opvangcentrum voor vluchtvrouwen (met of zonder kinderen): Het adres van het vluchthuis is anoniem. Gezien de acute noodsituaties, ontstaan vanuit partnergeweld en vrouwenmishandeling, ligt hier het accent op veiligheid en geborgenheid. De verblijfsduur is beperkt tot 3 maanden.

- Opvangcentrum voor jongvolwassenen: De doelgroep zijn jongvolwassenen van 18 tot 25 jaar. Ook hier primeert het streven om, via een geëigende methodische aanpak, de jongere op korte termijn voldoende zelfstandigheid bij te brengen zodat ze hun leven zelfstandiger kunnen richting geven. De methodiek kenmerkt zich door structuratie in het leefgroepsysteem, bewustwordingsprocessen en gedragsverandering.

In het arrondissement Turnhout bestaat het aanbod aan residentiële voorzieningen uit de volgende opvangcentra en opvangcapaciteit:

Werkvorm/afdeling residentieel	Adres	Opvang-capaciteit
AOC (met groepsbegeleiding)	't Poortje (014/42 58 33) De Merodelei 124 Turnhout	10 cliënten
AOC (zonder groepsbegeleiding)	Huis Zevendonk (014/43 77 91) Kapelweg 83 Turnhout	11 cliënten
Vrouwen Opvang	Tussenhuis (014/58 40 02) Lebonstraat 100 Geel	13 cliënten
Vluchthuis voor vrouwen	Geheim adres (014/42 02 44)	15 cliënten
Crisisopvangcentrum	Zandstraat 209 Turnhout (014/42 84 18)	15 cliënten
Jongerenopvang	Zammelseweg 197 Geel (014/54079032)	8 cliënten

Ieder residentiële opvangcentrum heeft specifieke kenmerken op het vlak van onthaal, begeleiding en preventie. Deze worden hieronder per centrum ontleed.

Tussenhuis en De Veder, de 2 vrouwen opvangcentra van het CAW, bieden aan vrouwen en hun kinderen professionele hulp in de vorm van onderdak én materiële hulp én /of psychosociale begeleiding. De Veder profileert zich tevens als vluchthuis voor vrouwen en hun kinderen die het slachtoffer zijn van intrafamiliaal geweld en die nood hebben aan een onderduikadres.

'De Goede Plek' verzorgt de opvang en begeleiding van jongvolwassenen tussen de 18 en de 25 jaar met psychosociale moeilijkheden: jonge mannen en vrouwen wier ontwikkeling gekenmerkt wordt door persoonlijke, relationele en /of maatschappelijke kwetsbaarheid of voor wie het onmogelijk is nog langer in hun oorspronkelijk milieu te blijven, maar die nog niet in staat zijn volledig zelfstandig te wonen, kunnen er terecht voor een gemiddelde periode van 6 maanden. Voor deze jongvolwassenen biedt 'De Goede Plek' een leer- en leefgemeenschap waarbinnen ze zich kunnen ontplooiën naar eigen mogelijkheden, en dit te midden van leeftijdgenoten. Het uiteindelijke doel is dat de opgenomen jongeren op halflange termijn een grotere mate van zelfstandigheid verwerven. De begeleiding is gericht op het verhogen van hun persoonlijke weerbaarheid, op het herstellen of opbouwen van een relatienetwerk, en op het verhogen van hun maatschappelijke zelfredzaamheid en participatie. Er is permanent (24u/24u) begeleiding aanwezig.

't Poortje en Huis Zevendonk, de mannenopvangcentra van het CAW, bieden aan mannen boven de 18 jaar professionele hulp in de vorm van onderdak én materiële hulp én /of psychosociale begeleiding.

Het crisisopvangcentrum (CRC) biedt aan meerderjarige mannen /vrouwen en eventueel hun kinderen, professionele hulp in de vorm van onderdak en materiele- en /of psychologische

begeleiding. Het CRC is centraal gelegen en vlot te bereiken met het openbaar vervoer. Het vervult een zogenaamde ‘bed, bad, brood’ functie. Het centrum is zeven dagen op zeven 24 uur bereikbaar. Het crisisopvangcentrum is laagdrempelig. De mogelijkheid om zich terug te trekken uit het systeem waarin men leeft, is een wezenlijk bestanddeel van de crisisopvang. Deze mogelijkheid is nog eens extra van belang in gevallen van mishandeling, bedreiging. De opname mag het karakter hebben van een bezinningsperiode, een vluchtheuvel of een plek waar men tot rust kan komen en individuele aandacht kan krijgen. Men kan zich onttrekken aan de eigen situatie, er afstand van nemen en heroverwegen hoe men in de toekomst met het eigen systeem wil omgaan. De opname geschiedt voor een beperkte periode van drie weken.

De verschillende residentiële opvangcentra begeleidden in 2005 zeker 5 cliënten uit Merksplas. Vooral in het CRC (Crisisopvangcentrum) zijn er 78 cliënten met onbekend domicilie.

DOMICILIE	Totaal	CRC	De G. Plek	De Veder	‘t Poortje	Tsshuis	7donk
Merksplas	5			5			

Begeleid Wonen biedt woonbegeleiding aan voor thuislozen. Het richt zich uitsluitend op datgene wat de cliënt nodig heeft om (zelfstandig) te wonen. Het doel van de woonbegeleiding bestaat erin thuisloosheid en uithuiszetting te voorkomen. Het is een semi-residentieel aanbod in Geel en Turnhout met drie formules.

- Er zijn 19 *woonsten* (kamers of studio’s met een tijdelijk karakter *in eigen beheer*).
- Verder is er een *transitwoonst* (Geel en Turnhout) voor cliënten die in een acute situatie van dakloosheid terechtkomen en geen beroep kunnen of willen doen op de huidige opvangcentra en op cliënten die tijd nodig hebben om na te gaan welke richting ze willen geven aan hun leven. Zij worden opgevangen en binnen de 6 maanden georiënteerd naar een specifieke woon- en begeleidingsvorm. Het gaat over alleenstaande mannen of vrouwen zonder kinderen.
- Bij *Begeleid Studio Wonen* ligt de focus op de sociale integratie in al haar aspecten. Van de 5 studio’s zijn er twee voorbehouden voor volwassen mannen met bezoekrecht. De huurtermijn is 1 jaar en mits een positieve evaluatie één keer verlengbaar met drie maanden. Naast dit semi-residentiële aanbod is er *ambulante woonbegeleiding*, waarbij de cliënt huurt van verhuurdiensten of particuliere verhuurders. Vervolgens krijgt hij in zijn ‘eigen huis’ begeleiding. De hulpvragers moeten wel in de directe omgeving van Turnhout/Geel wonen of er gaan wonen, of vertrekken uit één van de residentiële settings.

In totaal zijn er 63 begeleidingsplaatsen, waarvan er 40 zijn voorbehouden voor cliënten die komen uit de opvangcentra en 23 die worden aangeboden aan het Sociaal Verhuurkantoor Kempen, Noorderkempen en Zuiderkempen, de Turnhoutse Huisvestingsmaatschappij en de Geelse Bouwmaatschappij en het OCMW van Turnhout en Geel.

Uit Merksplas zijn er geen cliënten.

3.5.7.11. Inloopcentrum ‘De lange gaank’

Een deel van de thuislozen vinden hun weg niet in de klassieke hulpverleningsvoorzieningen. De drempel is er te hoog omdat het aanbod vaak gekoppeld is aan voorwaarden die deze groep mensen niet kan dragen. Tegen deze achtergrond werd in september 2004 gestart met een inloopcentrum, dat wordt verzorgd door een ploeg vrijwillige medewerkers.

In het inloopcentrum willen we deze mensen bereiken en hen administratieve, materiële en informatieve hulp bieden. Maar in de eerste plaats willen we mensen een rustpunt aanbieden waar ze anoniem en ongedwongen hun verhaal kwijt kunnen.

Thuislozen van overal in het arrondissement kunnen hier terecht. In 2005 werden er 5.106 bezoeken geregistreerd. Gezien het anonieme karakter is het niet te achterhalen hoeveel inwoners uit Merksplas er bij waren.

3.5.7.12. De opvoedingswinkel

De opvoedingswinkel is een recent initiatief: de winkel opende haar deuren op 19/11/04.

De Opvoedingswinkel in Turnhout is een samenwerkingsverband van Kind en Gezin, het CLB, het Centrum Algemeen Welzijnswerk De Kempen, voorzieningen binnen de Bijzondere Jeugdzorg, het Centrum Integrale Jeugdzorg, het schoolopbouwwerk en de gemeentelijke jeugddienst Turnhout. Organisatorisch wordt de opvoedingswinkel ondergebracht bij CAW De Kempen (de jongerenwerking). Inhoudelijk volgt het samenwerkingsverband het project op en stuurt bij.

De Opvoedingswinkel Turnhout richt zich in de eerste plaats tot individuen, groepen en diensten uit de regio Turnhout (Turnhout, Oud-Turnhout, Vosselaar, Beerse, Merksplas, Kasterlee, Tielen, Gierle, Ravels, Baarle-Hertog, Retie en Arendonk). Via het winkelmodel willen we bereikbare en bruikbare opvoedingsondersteuning aanbieden en op die manier verder bouwen aan de opvoedingscompetentie bij 'opvoeders'.

Gezien het eerder anonieme karakter van de winkel, weten we niet van iedereen van welke gemeente hij afkomstig is. In 2005 weten we van 268 klanten de herkomst; 2 van hen kwamen uit Merksplas.

3.5.7.13. Justitieel Welzijnswerk

Justitieel Welzijnswerk richt zich specifiek op de grote groep gedetineerden en hun naastbestaanden in onze regio. In de gevangenissen van Hoogstraten, Wortel, Merksplas en Turnhout verblijft één derde van de Vlaamse gevangenispopulatie! Het team trajectbegeleiders zorgt ervoor dat het aanbod aan hulp- en dienstverlening aan de gedetineerden toegankelijk wordt voor de gedetineerden. Het team organisatieondersteuners is mede (samen met justitie en de vormingsorganisaties) verantwoordelijk voor het vlotte verloop van de verschillende activiteiten in de gevangenis. Het team hulpverleners springt in indien er de noodzaak is aan meer gespecialiseerde hulp op vlak van psychosociale en sociaal-juridische problemen.

Van de 665 cliënten, die door de dienst begeleid werden, zijn er 6 inwoners uit Merksplas:

totaal	Hoogstraten	Merksplas	Turnhout	Wortel
6		5	1	

3.5.8. Centrum voor Leerlingenbegeleiding CLB

- alle schoolgaande kinderen en jongeren worden op regelmatige basis preventief medisch onderzocht en opgevolgd
- Beide Merksplasse scholen worden begeleid door het Vrij Centrum voor Leerlingenbegeleiding Kempen, vestiging Hoogstraten. Alle Merksplasse scholieren die in Hoogstraten les volgen, worden ook door dit centrum opgevolgd en kunnen gratis beroep doen op de diensten van het CLB. Alle scholieren die in Turnhout les volgen worden eveneens gevolgd door het Vrij Centrum voor Leerlingenbegeleiding Kempen, vestiging Turnhout of door CLB Kempen van het Gemeenschapsonderwijs.
- De CLB's behoren eveneens tot de VACCINATOREN en nemen op dit vlak de gratis vaccinaties van Kind en Gezin over op het ogenblik dat de kinderen naar school gaan.
- De CLB's adviseren scholen en individuele leerlingen op het vlak van gezondheidsbevordering.
- De CLB's zijn mee opgenomen in het decreet integrale jeugdhulp en zijn hierin een belangrijke partner voor wat betreft gezondheidszorg en opvang en preventie van psychosociale problemen
- CLB's bereiken alle schoolgaande kinderen en jongeren. Door het feit dat er gratis dienstverlening is en de scholieren/kinderen de CLB's gemakkelijk via de school kunnen bereiken, zijn de CLB's erg laagdrempelig. Ze zijn hierdoor erg belangrijk in de vroegtijdige herkenning en erkenning van problemen op het vlak van gezondheid en welzijn bij kinderen en jongeren.

Vrij CLB-Kempen, Korte Begijnenstraat 18, 2300 Turnhout, 014/40 33 10, directie@clb-kempen.be of de vestiging Hoogstraten, Gravin Elisabethlaan 2, 2320 Hoogstraten, 03/ 314 39 70, hoogstraten@clb-kempen.be

3.5.9. Rode Kruis

Het Rode Kruis van Merksplas is gefusioneerd met het Rode Kruis van Beerse tot het Rode Kruis Beerse-Merksplas. Het Rode Kruis bestaat uit heel wat vrijwilligers.

Het Rode Kruis beschikt over enkele gemeentelijke lokalen:

- Industrieweg 3 in Merksplas
- Ijzerstraat 3 in Beerse
- Boudewijnstraat 18 in Beerse

Voorzitter:
Dr. Michel Mertens
Houtseweg 33
2340 Beerse
tel. 014 61 21 90
e-mail: mj.mertens@skynet.be

Secretaris:
Lea Wille
Den Abt 111
2340 Beerse
e-mail: lea.wille@telenet.be

Bloedinzameling

Aangezien bloed in de koelkast slechts 35 dagen kan bewaard worden is er steeds nood aan nieuw bloed.

Het Rode Kruis organiseert dan ook 4 maal per jaar een bloedinzameling.

Iedereen die 18 jaar of ouder en gezond is mag bloedgeven.

Eerstehulp cursus

Ongevallen kunnen altijd en overal gebeuren.

Het rode kruis organiseert cursussen over eerste hulp bij ongevallen.

Hulpdienst

Overal waar verhoogd risico op ongevallen is, zoals bij sportmanifestaties en culturele manifestaties, zet het Rode Kruis hulpposten.

Rode Kruisvrijwilligers staan klaar om eerste hulp te verlenen en brengen eventuele zorgbehoevenden zo nodig naar een ziekenhuis.

Het Rode Kruis wordt ook ingeschakeld bij rampen of grote ongelukken. Ze biedt dan medische en logistieke ondersteuning.

Het Rode Kruis heeft vrijwilligers die speciaal zijn opgeleid om hulp te verlenen bij rampen. Zij verlenen eerste hulp aan de gewonde slachtoffers en helpen bij het overbrengen van gewonden naar de ziekenhuizen.

Rode Kruisvrijwilligers maken ook tijd vrij om niet-gewonde slachtoffers en familieleden van slachtoffers op te vangen.

Bij een ernstig ongeval bel je de 100, maar er zijn ook situaties waarin je een ziekenwagen nodig hebt en waar het niet op seconden aankomt.

In dat geval kan je beroep doen op het ziekenvervoer van het Rode Kruis.

Een ziekenwagen van het Rode Kruis aanvragen kan via het nummer 105.

Internationale samenwerking

Internationale samenwerking is een nieuwe afdeling binnen de Rode Kruiswerking. Het Rode Kruis wil op gestructureerde wijze steun bieden aan Rode Kruisafdelingen elders in de wereld.

Verschillende Rode Kruisafdelingen in de regio Taxandria hebben gekozen voor Namibië. Namibië is een jonge staat op het Zuid-Afrikaanse continent. Het Rode Kruis staat er nog in kinderschoenen. Door de projectparticipatie wordt het Rode Kruis er mee uitgebouwd. Ook worden acties voor Aids-preventie en drinkwatervoorziening gesteund.

In een verder stadium worden uitwisselingsmomenten voorzien met de mensen van Namibië die reeds een verkenningsbezoek hebben gebracht.

In geval van rampen of ernstige gebeurtenissen overal in de wereld staat het Rode Kruis steeds klaar om de nodige materiële en financiële hulp te bieden.

Jeugd Rode Kruis

Het Jeugd Rode Kruis geeft cursussen aan jongeren, jeugdbewegingen en scholen.
Jeugdbewegingen die op kamp gaan, kunnen veiligheidssets uitlenen met eerstehulpmateriaal.

De jongeren van het Jeugd Rode Kruis kijken graag ver om zich heen en ijveren op een boeiende en prettige manier voor verdraagzaamheid, internationale verstandhouding en vrede.

Uitleendienst Rode Kruis

Heb je tijdelijk een kruk, rolstoel, looprek, ziekenhuisbed, ... nodig?
Voor medisch materiaal en voor een duidelijke uitleg kan je terecht bij de uitleendienst van het Rode Kruis.

3.6. SOCIALE ZEKERHEID

3.6.1. Algemene gegevens over inkomen

In totaal werden door de personen van Merksplas inkomensaangiften gedaan voor een totaal van 99.500.000 euro in 2004 (inkomsten 2003). De 4.140 aangiften worden als volgt verdeeld over de verschillende inkomensgroepen.

Spreiding van de aangiften 2004 – inkomsten 2003 van Merksplas, arrondissement Turnhout en Vlaanderen.

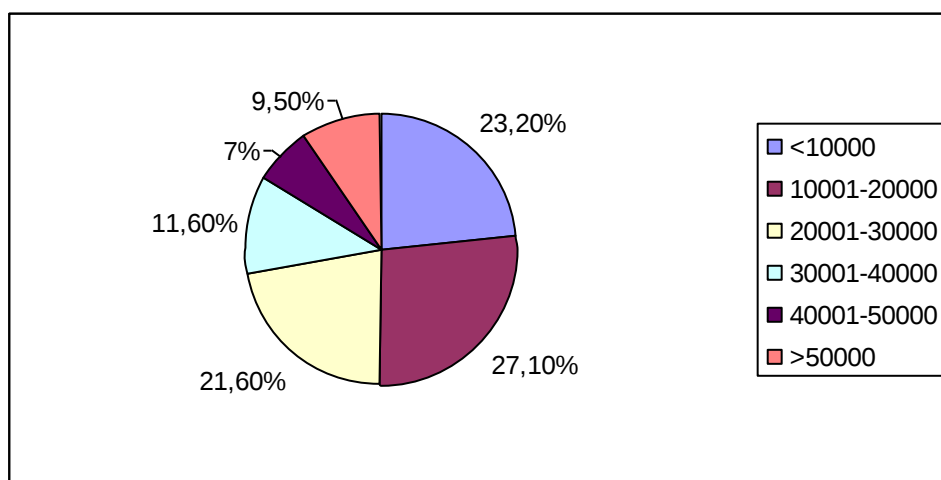
	Merksplas		Arrondissement		Vlaanderen
	Aantal	aandeel	Aantal	aandeel	
< 10000	959	23,2 %	42.146	18,6 %	17,8 %
10001-20000	1.121	27,1 %	76.556	33,7 %	34,1 %
20001-30000	896	21,6 %	50.170	22,1 %	21,3 %
30001-40000	481	11,6 %	24.058	10,6 %	10,6 %
40001-50000	290	7 %	14.860	6,5 %	6,5 %
> 50000	393	9,5 %	17.925	8,5 %	9,7 %
Totaal	4.140		227.185		

Bron: www.lokalestatistieken.be

De aangiften met een belastbaar inkomen tussen 10.001 en 20.000 komen het meeste voor in Merksplas.

De spreiding kunnen we als volgt voorstellen:

Spreiding van de aangiften 2004 – inkomsten 2003 van Merksplas (in %)

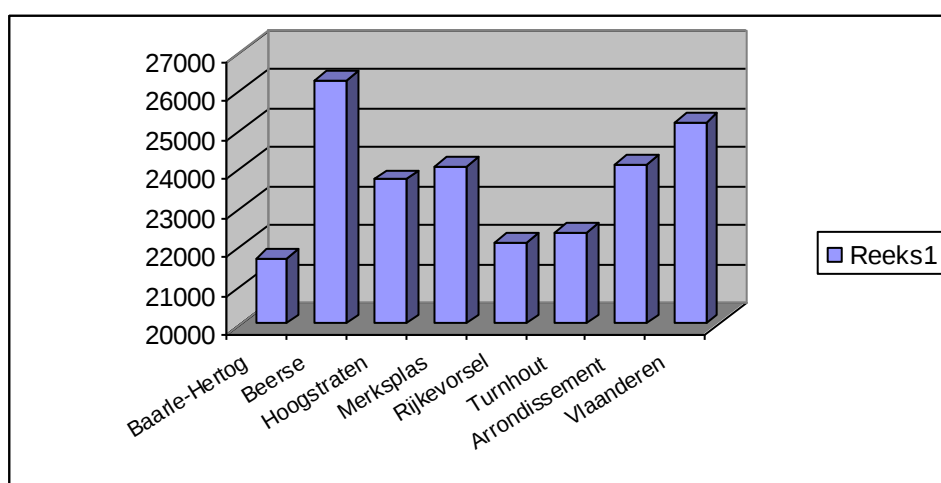
Bron: www.lokalestatistieken.be

Als we de spreiding van de inkomens vergelijken met de omliggende gemeenten, het arrondissement Turnhout en Vlaanderen, zien we volgende resultaten:

Het aandeel in Merksplas ten belope van 23,2 % voor de laagste inkomenscategorie ligt merkelijk hoger dan dit betreffende aandeel voor het arrondissement Turnhout (18,6 %) en Vlaanderen (17,8 %). Het aandeel van de inkomsten in de categorie 10001-20000 (27,1 %) ligt in Merksplas dan weer lager bij vergelijkende cijfers met het arrondissement Turnhout (33,7%) en Vlaanderen (34,1%)

M.b.t. de overige categorieën verkrijgen de gemeente Merksplas, het arrondissement Turnhout en Vlaanderen procentueel ongeveer dezelfde resultaten.

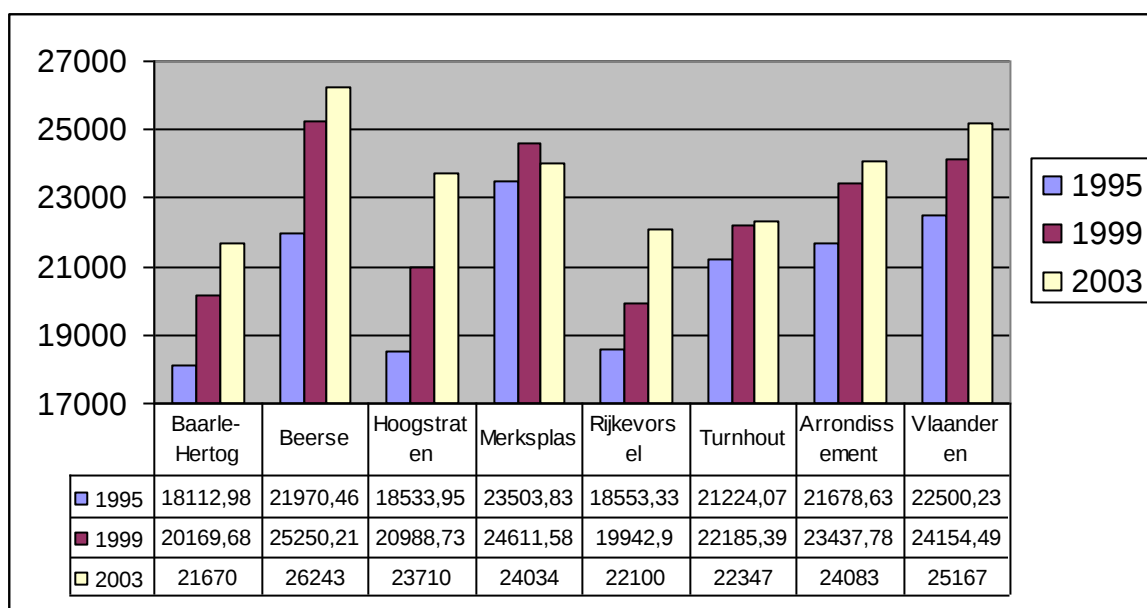
Gemiddeld inkomen per aangifte voor Merksplas, omringende gemeenten, het arrondissement en Vlaanderen aangiften 2004– inkomsten 2003

Bron: www.lokaalstatistieken.be

Merksplas heeft een gemiddeld inkomen per aangifte van € 24.034. Dit is hetzelfde dan het gemiddelde voor het arrondissement Turnhout (€ 24.083). Het gemiddeld inkomen per aangifte in Merksplas ligt, uitgezonderd Beerse, hoger t.o.v. de omliggende gemeenten, maar lager dan het gemiddelde van Vlaanderen.

Evolutie gemiddeld inkomen per aangifte 1992 tot 2003

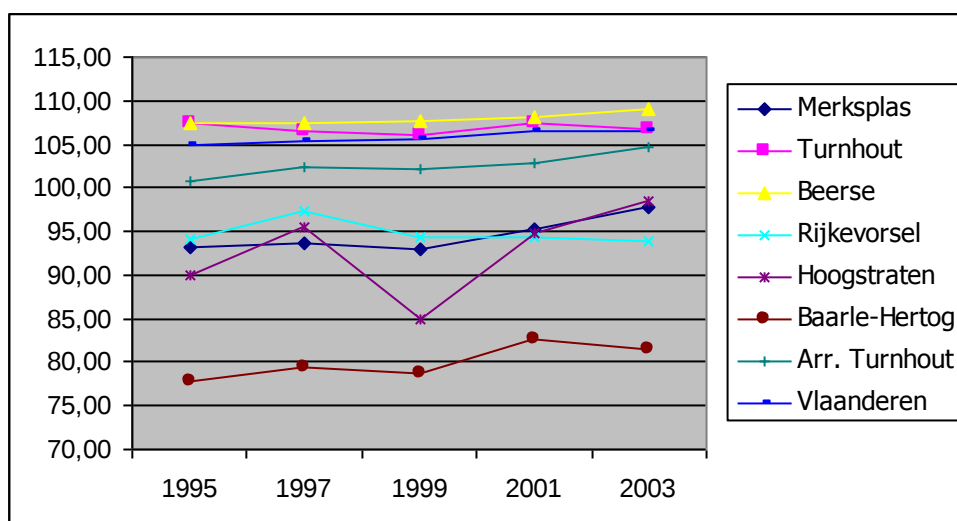
Bron: www.lokalestatistieken.be

Opmerkelijk is dus dat Merksplas een daling kent van het gemiddeld inkomen per aangifte in 2003 vergeleken met 1999.

3.6.2. Welvaartsindex

Als we naar de welvaartsindex (de verhouding tussen het gemiddelde inkomen per inwoner van de gemeente ten opzichte van het landelijk gemiddelde inkomen per inwoner) kijken, dan stellen we vast dat Merksplas in de periode 1995-2003 steeds onder het gemiddelde van België (100,00) ligt, en zo ook onder het gemiddelde van arrondissement Turnhout en Vlaanderen. Van de omliggende gemeenten scoren Hoogstraten en Baarle-Hertog nog lager.

Figuur: Evolutie van de welvaartsindex van Merksplas en omliggende gemeenten, arrondissement Turnhout en Vlaanderen (o.b.v. inkomsten 1995-2003)

Bron: N.I.S., FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

3.6.3. Leefloners

In 2002 is 0,15 % van alle inwoners gerechtigd op het leefloon in Merksplas. Vergelijkend met het arrondissement (0,23 %) en Vlaanderen (0,36 %) is dit een relatief laag percentage.

3.6.4. Dienstverlening over sociale zaken

Naast de objectieve gegevens van inkomen, kunnen we sociale zekerheid ook vanuit een andere hoek bekijken. Weet iedereen hoe een premie aan te vragen, wat bij problemen bij het uitbetalen van onderhoudsgelden ... We geven in deze paragraaf nog een aantal algemene gegevens mee die niet tot een specifieke doelgroep behoren voor de jaren 2004-2005-2006

	2006	2005	2004
* Leefloondossiers	14	13	18
* Cliënten met een vraag voor diverse vormen voor financiële hulpverlening	35	38	55
* Dossiers voorschotten op onderhoudsgeld	0	5	5
* Dossiers oplegkosten rusthuis	1	0	1
* Pensioenaanvragen	47	54	43
* Aanvragen tussenkomst mindervaliden	40	38	33
* Aanvragen sociale voordelen		184	200
* Dossiers budgetbegeleiding	1	0	4
* Dossiers budgetbeheer	29	24	22

3.6.5. Centrale voor kredieten

De Centrale voor kredieten aan particulieren registreert die particulieren die een verbruikskrediet of hypothecaire lening niet meer kunnen afbetalen (i.e. 3 maanden achterstaan met afbetaling). Iedereen die op krediet verkoopt, en ook de banken, moet de centrale raadplegen alvorens iemand een verbruikskrediet toe te staan.

De Centrale voor kredieten is een voorname indicator om schuldoverlast te meten.

Via de Centrale voor kredieten aan particulieren vinden we volgend resultaat voor het arrondissement Turnhout:

Aantal achterstallige contracten 6.996 personen op een totale bevolking van 416.528 =
1,68 % (toestand 2005)
Oftwel 16,7 per 1000 inwoners

Voor Merksplas geldt volgend resultaat:

Aantal achterstallige contracten 107 personen op een totale bevolking van 8.173
= 1,3 % (toestand 2006)
Oftwel 13,09 per 1000 inwoners

Bron: Nationale Bank van België

3.7. JURIDISCHE BIJSTAND – VEILIGHEID

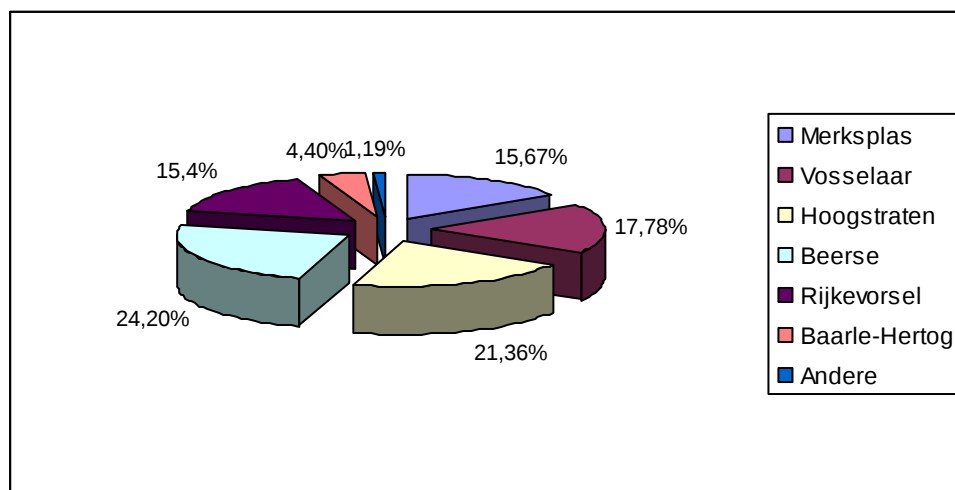
3.7.1. juridische bijstand

In de grondwet lezen we dat elke burger recht heeft op juridische bijstand. OCMW Merksplas maakt deel uit van de intergemeentelijke juridische dienst, een samenwerkingsverband tussen de OCMW's van Baarle-Hertog, Beerse, Hoogstraten, Merksplas, Rijkevorsel en Vosselaar. Daarnaast is er door de intergemeentelijke juridische dienst een bijkomende juriste aangeworven, specifiek voor schuldbemiddeling. Zij is 1 dag per week in Merksplas aanwezig.

In 2005 werd de juridische dienst 1091 maal gecontacteerd, als volgt uitgesplitst:

		procentueel
Merksplas	171	15,67 %
Hoogstraten	233	21,36 %
Beerse	264	24,20 %
Rijkevorsel	168	15,40 %
Vosselaar	194	17,78 %
Baarle-Hertog	48	4,4 %
Andere gemeenten	20	1,19 %

Aantal contacten per gemeente behandeld door de juridische dienst in 2005 (uitgedrukt in %)

Bron: registratieverslag juridische dienst 2005

3.7.2. veiligheid

3.7.2.1. lokale politie Noorderkempen

Op 01 januari 2002 is de Lokale politie Noorderkempen officieel van start gegaan. Deze datum betekende het einde van een traditioneel politiebestedel waarbinnen drie gemeentelijke politiekorpsen en twee rijkswachbrigades door middel van functionele afspraken samen dienden te zorgen voor de lokale politiezorg in de gemeenten Hoogstraten, Rijkevorsel en Merksplas.

De wijkwerking

De wijkgebonden prestaties van de wijk(hoofd)inspecteurs kunnen als volgt onderverdeeld worden:

1. Contact bevolking	Een gedeelte van de dagtaak van een wijkinspecteurs bestaat uit het leggen van contacten met de bevolking naar aanleiding van de uitvoering van kantschriften, woonstonderzoeken, herbezoeken en buurtonderzoeken. Zij treden tevens bemiddelend op bij geschillen, verzamelen informatie, luisteren naar problemen, verwijzen door, geven allerhande raad, enz. Het belang hiervan mag niet onderschat worden: door de zichtbare aanwezigheid, aanspreekbaarheid en luisterbereidheid draagt de wijkagent zo zijn steentje bij tot het terugdringen van het onveiligheidsgevoel.
2. Zwervend patrouilleren	De patrouilles gebeuren zowel met het politievoertuig, met de fiets als te voet. Dit zijn niet de uren nodig voor verplaatsingen voor bijvoorbeeld het uitvoeren van kantschriften. Deze uren worden louter besteed aan het zichtbaar aanwezig zijn in het straatbeeld om op die manier gemakkelijk aanspreekbaar te zijn voor de burger.
3. Uitvoering kantschriften	Een kantschrift is een (schriftelijk) verzoek van de Procureur des Konings tot het uitvoeren van één of ander opsporings- of gerechtelijk onderzoek. Een kantschrift is een goede aanleiding om contact te zoeken met de burger. Om die reden wordt in onze zone getracht zoveel mogelijk kantschriften ten huize uit te voeren en het aantal uitnodigingen naar het bureau tot een minimum te beperken.
4. Administratie en commando	Deze uren worden vooral gepresteerd door de wijkcoördinator. Zij omvatten organisatie en werkverdeling, contacten gemeentebestuur en andere externe partners, opstellen en/of adviseren plaatselijke politiereglementen, administratie allerhande, en alle andere taken die verband houden met het besturen en coördineren van een wijkpost.
5. Planton en onthaal	De openingsuren van de wijkposten werden bewust beperkt. Uiteraard moet er gedurende die uren minstens één wijk(hoofd)inspecteur aanwezig zijn, op de maandagavond zelfs meestal twee. Gedurende deze uren worden aangiften en klachten van de inwoners genoteerd.
6. Onderzoek	Onderzoeken aangaande wapenvergunningen, bewijzen goed gedrag en zeden, woonstcontrole, kleine onderzoeken binnen de wijk, enzovoort.
7. Vergaderingen	Binnen de wijkwerking wonen de wijkagenten en coördinatoren

	regelmatig vergaderingen bij o.a. met de gemeentelijke verkeersraad of andere gemeentelijke diensten, voor de organisatie evenementen, n.a.v. specifieke problemen in de wijk, enzovoort.
8. Lokale ordediensten	Bij de organisatie van allerlei evenementen in de drie gemeenten van de politiezone staan de wijkinspecteurs in voor de verkeersregeling en de goede orde. Dit verhoogt tevens hun aanspreekbaarheid en contacteerbaarheid.
9. Verkeerstaken	De verkeersregeling aan de scholen gebeurt grotendeels door de wijkinspecteurs. Er wordt ook regelmatig beroep gedaan op hen voor fietscontroles in de scholen en fietsbegeleidingen.
10. Andere	De wijkinspecteurs worden ingezet voor assistentie in het BIN-netwerk, niet-dringende kleine interventies, buurtonderzoeken, opstellen van informatierapporten, vakantietoezicht, opleiden van gemachtigde opzichters, deelname schooladoptieplan, verzorgen van voordrachten, enz...

Daarnaast voeren de wijk(hoofd)inspecteurs ook een aantal niet-wijkgebonden taken in functie van de hoofdpst of voor persoonlijke vervolmaking:

11. Beheer en administratie (buiten de wijk)	Administratie buiten de wijkwerking, personeelsvergaderingen, evaluatiegesprekken, afhalen materiaal, kleermaker, enzovoort.
12. Opleiding	Hierin zitten vervat: het verplichte regelmatige schietonderricht, de eventuele baremische opleidingen, de opleiding wijkinspecteur.
13. Interventie	De wijkinspecteurs en –coördinator voeren minstens 3 x per jaar een week interventie uit vanuit de hoofdpst. Daarbuiten worden ze in de praktijk nog regelmatig gevraagd ter versterking van de polyvalente pool o.a. ter vervanging van afwezige/zieke collega's.
14. Onthaal in hoofdpst	De wijkinspecteurs van Hoogstraten doen om de 3 weken de late plantondienst op donderdagavond in het hoofdcommissariaat.
15. Reactief onderzoek	Gerechtelijk onderzoek buiten de wijkwerking. Bijstand aan de diensten Recherche en Jeugd & gezin.
16. Handhaving openbare orde	Buiten de wijkwerking nemen sommige wijkinspecteurs deel aan de handhaving van openbare orde zoals HYCAP, actie CIM, enzovoort.
17. Transfers	Bijstand aan het uitvoeren van dringende transfers van gedetineerden uit de strafinrichtingen.
18. Beleidsvrije ruimte	De wijkinspecteurs nemen regelmatig deel aan acties zoals JOVIC, WODCA, drugsacties gevangenis, enzovoort.
19. Verlof	Jaarlijks vakantieverlof + andere verloven (familiaal verlof, omstandigheidsverlof,...)
20. Medische afwezigheid	Afwezigheid wegens ziekte, arbeidsongeval, bezoek aan arbeidsgeneesheer, medische consultaties

De Dienst Jeugd & Gezin

De dienst streeft ernaar om goede contacten te onderhouden met jongeren en de jeugdproblematiek in al zijn facetten op te volgen.

Tevens kan men er terecht met alle sociale problemen. Het team heeft hierbij vooral een luisterend oor voor moeilijkheden binnen het gezin maar ook voor persoonlijke problemen.

De eerste opvang én de nazorg van slachtoffers van misdrijven / verkeersongevallen is ook één van de taken van het team.

Volgende opsomming geeft een beeld van de problemen waarmee de dienst zoal te maken krijgt:

- schoolverzuim
- kinderverwaarlozing en mishandeling
- seksueel misbruik
- fysische mishandeling
- gezinsproblemen met minderjarigen.
- weglopers van huis.
- problemen inzake bezoek- en hoederecht
- collocatie
- opstellen moraliteitsverslagen
- slachtofferzorg

Samenwerking met de scholen

Schooladoptieplan

Misdaadpreventie begint best reeds op jonge leeftijd. Om deze reden is reeds vóór de politiehervorming in samenwerking tussen verschillende gemeentelijke politiekorpsen en basisscholen van de drie gemeenten van de politiezone het Schooladoptieplan opgestart. Er worden lessen gegeven worden voor leerlingen van het 5de en 6de leerjaar rond o.a. volgende thema's: vandalisme, diefstal, drugs, enz. Hoofdbedoeling is door informatie preventief kinderen te weerhouden van criminele feiten . Tevens verlaagt dit plan de drempel tussen het kind en politie waardoor de politieman ook als een vriend beschouwd wordt en niet enkel als boeman.

Deze lessen worden deels gegeven door een aantal wijkinspecteurs, deels door enkele inspecteurs van de dienst Jeugd & Gezin, en door een hoofdinspecteur van de polyvalente pool die tevens instaat voor de coördinatie van het Schooladoptieplan.

Schooladvies

Op het einde van het jaar 2004 werd "SCHOOLADVIES" in voege gebracht, waarbij de middelbare scholen zich bij problemen in vertrouwen kunnen wenden tot de dienst Jeugd & Gezin. Deze problemen worden bekeken en in samenspraak wordt getracht hieraan een aangepaste oplossing te geven.

Samenwerking met gespecialiseerde "sociale" diensten

Omdat de lokale politie vooral een eerstelijnsfunctie heeft en om op alle problemen efficiënt te kunnen reageren, onderhoudt de dienst Jeugd & Gezin nauwe contacten met vele andere gespecialiseerde diensten, ondermeer:

- OCMW's
- Comité bijzondere jeugdzorg
- Opvanghuizen en instellingen
- Dienst Slachtofferonthaal
- Centrum voor leerlingenbegeleiding .
- Het vertrouwensartsencentrum

- Scholen en hun directies / leerkrachten
- Dienst Slachtofferhulp
- Centrum voor geestelijke gezondheidszorg
- Centrum voor levens- en gezinsvragen

Slachtofferbejegening: Welzijnsteam op arrondissementeel vlak

Op arrondissementeel vlak wordt sedert enkele jaren deelgenomen aan de tweemaandelijksse bijeenkomsten het Welzijnsteam. Het betreft hier vergaderingen waar inzonderheid gesproken wordt over slachtofferbejegening. Ook een eenvormige documentenopleiding kwam aan bod op deze bijeenkomsten.

Het betreft voor een groot gedeelte vaststellingen die in eerste instantie worden gedaan door andere diensten van het korps bv. De interventiedienst, de wijkdiensten en waarin een verdere opvolging aan de dienst Jeugd & Gezin wordt gevraagd. Opvolging bestaat in nabezoeken, verdere onderzoeken, doorverwijzingen, enz.

3.7.2.2. strafinrichting

Historiek

De strafinrichting van Merksplas is onderverdeeld in acht paviljoenen met individuele en meerpersoonscellen. Daarnaast zijn er nog diverse zalen en kamers of cellen in de psychiatrische annex en in de verzorgingsafdeling.

De historiek van de gevangenis te Merksplas toont aan dat de huidige strafinrichting het resultaat is van de strijd tegen het probleem van de landloperij en de bedelarij.

In 1823 besliste de regering om in Merksplas een “kolonie” te bouwen voor de opvang van bedelaars die geschikt waren om arbeid te verrichten. De bedoeling was de arme en onvruchtbare gronden te laten bewerken waardoor niet alleen deze gronden in waarde zouden stijgen maar waardoor ook deze landlopers en bedelaars een zeker arbeidsritme zouden ontwikkelen.

In augustus 1825 was de bouw van de “kolonie” voltooid.

Na een moeizame beginperiode kende men een gestage groei van het aantal landlopers tot ca. 5.400 vlak voor de Eerste Wereldoorlog. Dit aantal daalde echter snel na de oorlogsperiode: de nationale economie kende immers een bloeiperiode door de wederopbouw van het land. De “kolonie” liep zo goed als leeg maar de gebouwen kregen al snel een andere bestemming.

Door de individualisering van de straf, de studie van de persoonlijkheid van de misdadigers, enz. begon men een classificatie van de delinquenten en een differentiatie van de inrichtingen op te stellen.

1924: Oprichting van een sanatorium.

1931: Oprichting van een bijzonder kwartier voor geïnterneerde – abnormalen.

1931: Oprichting van een bijzonder gesticht voor geïnterneerde– recidivisten en gewoontemisdadigers

1935: Oprichting van een speciale afdeling voor fysiek zieke veroordeelden (lichaamszwakken).

1965: Opening van een nieuwe afdeling voor geïnterneerden.

De strafinrichting telt op dit ogenblik 8 paviljoenen. De geïnterneerden en de veroordeelden zijn met uitzondering van de lichaamszwakken en de disciplinair gestraften, in afzonderlijke paviljoenen ondergebracht. Merksplas telt op dit ogenblik een 120-tal individuele kamers of

cellen. De meeste gedetineerden verblijven op kamers van 2, 3 of 4 personen of op zalen. Er zijn op dit ogenblik 5 zalen van om en bij de 20 à 25 gedetineerden.

Capaciteit

De huidige capaciteit van de strafinrichting bedraagt 674 bedden. Er worden gemiddeld ongeveer 670 gedetineerden gehuisvest.

Regime

Circa 270 geïnterneerden verblijven in de inrichting in het kader van de wet van 01/07/1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen en gewoontemisdadigers. Personen die op het ogenblik van de feiten verkeerden hetzij in een staat van krankzinnigheid, hetzij in een ernstige staat van geestesstoornis of van zwakzinnigheid die hen ongeschikt maakt tot het controleren van hun daden en op het ogenblik van de berechting dezelfde symptomen vertonen en bovendien een gevaar betekenen voor de maatschappij worden geïnterneerd. Zij worden niet gestraft maar kunnen b.v. voor een onbepaalde tijd opgenomen worden in een afdeling voor sociaal verweer. Zij kunnen op geregelde tijdstippen vragen om op proef vrijgesteld te worden.

Daarvoor richten zij een vraag tot de Commissie tot Bescherming van de Maatschappij die hierover beslist na advies ingewonnen te hebben van het openbaar ministerie, de directeur en de psychiater van de inrichting voor sociaal verweer en na de betrokkene en/of zijn raadsman gehoord te hebben. Een andere groep wordt gevormd door de ongeveer 400 veroordeelden van gemeen recht. Het overgrote deel betreft hier vreemdelingen ($\pm 75\%$) die straffen uitboeten die hoofdzakelijk vallen in de categorie van drie tot vijf en meer dan vijf jaar.

Personeel

De strafinrichting telt 499 personeelsleden (429 FTE) waaronder 410 technisch en bewakingspersoneel (378 FTE).

Activiteiten

Gedetineerden kunnen iedere dag bezoek ontvangen behalve op zondag. Eenmaal per maand is er op een zondagnamiddag een bijzonder kinderbezoek. Op die namiddag worden allerlei activiteiten georganiseerd en is er bijzondere aandacht voor de relatie vader-kind.

Naast de twee dagelijkse wandelingen kunnen de gedetineerden 's avonds in een zaal televisie kijken, naar de ontspanningszaal gaan of aan sportactiviteiten deelnemen. Wekelijks is er een bedeling van boeken uit de plaatselijke bibliotheek (ca. 5.000 boeken in verschillende talen). Het aanbod wordt regelmatig hernieuwd. De gedetineerden kunnen computerles, alsook taal-, reken-, en tekencursussen en sociale vorming volgen. Er is ook mogelijkheid tot het volgen van technische cursussen (houtbewerking, elektriciteit, bouw, sanitair en decoratie). Een opleiding tot hulpkok hoort ook tot de mogelijkheden. Recent organiseert het Rode Kruis Vlaanderen eveneens een cursus EHBO met attest.

Jaarlijks is er ook een wisselwerking met de organisatoren van het filmfestival “Open doek” waarin de gedetineerden als jury optreden.

De strafinrichting heeft geen overdekte sportaccommodatie. Er is evenwel een kleine fitness ruimte voor de veroordeelden populatie. Er is mogelijkheid tot het spelen van onder meer volleybal, minivoetbal, tafeltennis en biljart. Er worden ook regelmatig toernooien ingericht tussen de paviljoenen.

Ook de maandelijks schaakavonden zijn sterk in trek.

Maandelijks wordt een muzikaal optreden of toneelvoorstelling georganiseerd.

De gedetineerden kunnen worden tewerkgesteld in de onderhoudsdienst (100 plaatsen), in de Regie werkplaatsen (drukkerij en smederij) of werken voor particuliere aannemers (250 plaatsen). Een 10-tal gedetineerden verricht ook arbeid in de plantsoendienst. Ze werken extra-muros.

3.7.2.3. Centrum voor Illegalen

De gebouwen van het Centrum voor Illegalen te Merksplas (CIM) hebben reeds een bewogen leven achter de rug. Als getuigen van de geschiedenis hebben zij altijd de maatschappelijk uitgestoten en geherbergd. Opgericht als bedelaarshuis in 1875 werden de gebouwen in 1993 door Binnenlandse Zaken in gebruik genomen om dienst te doen als gesloten centrum. Door de ingebruikname op 06 maart 2000 van een tweede gebouwencomplex werd deze functie nog meer benadrukt.

Een gesloten centrum voorziet in humane opvang in afwachting van repatriëring of teruggrijping van illegale vreemdelingen.

Met het oog op verwijdering zal het centrum aan de bewoners opvang, psychologische, medische en sociale begeleiding bieden met respect voor de fundamentele menselijke waarden: veiligheid, privacy, gezondheid, de religieuze beleving en de persoonlijke ontwikkeling

De rechten en plichten van de bewoner worden geregeld via het Koninklijk Besluit van 2 augustus 2002 “betreffende de leefregels in de gesloten centra”. Het is dit besluit dat de leidraad is voor de werking van de gesloten centra.

Het Centrum voor Illegalen heeft een maximale opvangcapaciteit van 172 bewoners, waarvan heden 146 plaatsen worden benut. Er wordt in opvang voorzien van alleenstaande mannen en gezinnen. Gemiddeld verbleven in 2005 136 bewoners in het CIM; zij verbleven er gemiddeld 45 dagen.

Het grootste deel van het personeelskader (FTE januari 2006 = 170,4) wordt ingenomen door de veiligheidsbeambten (VB's). Voor het sociale welzijn van de bewoners wordt gezorgd door het sociale team, bestaande uit maatschappelijk assistenten en groepsbegeleiders (opvoeders), en door de psychologe. Verder zijn er ook nog de medische dienst, administratieve krachten en de directie. Kortom: een hele groep mensen die het juiste evenwicht probeert te zoeken tussen regels en rust, tussen bewaking en begeleiding.

3.8. COMMUNICATIE EN INFORMATIE

Zoals reeds eerder gesteld, kent Merksplas een aantal interne en externe communicatiekanalen.

3.8.1. Interne communicatiekanalen

Overleg gemeente – OCMW

Gemeente en OCMW plegen regelmatig overleg m.b.t. materies die op beide besturen betrekking hebben.

Ten minste om de 3 maanden zal een overleg plaatshebben tussen een afvaardiging van de OCMW-raad en een afvaardiging van de gemeenteraad. Samen vormen zij het overlegcomité. De delegaties omvatten in elk geval de burgemeester en de OCMW-voorzitter. Er wordt o.a. overleg gepleegd over volgende aangelegenheden:

Het vaststellen of wijzigen van de personeelsformatie, het vaststellen of wijzigen van het administratief en geldelijk personeelsstatuut, aanstelling van bijkomend personeel, het oprichten of uitbreiden van diensten of instellingen, de OCMW-budgetten,

Daarenboven zijn er nog andere overlegmomenten waarbij gemeente en OCMW tesamen rond de tafel zitten, bijv. comité veiligheid, onderhandelingscomité met de vakbondsafvaardiging,

In Merksplas maakt de OCMW-voorzitter nog geen deel uit van het schepencollege.

Telecommunicatie

Gemeente en OCMW-diensten zijn sedert begin 2007 gehuisvest op 2 verschillende lokaties. Toch blijft een vlotte communicatie mogelijk daar gemeente en OCMW gebruik maken van dezelfde computerserver en telefooncentrale. De systeembeheerders van gemeente en OCMW kennen ook regelmatig overleg en vervangen elkaar bij afwezigheid.

Andere

De gemeentelijke website, het infobord, de gemeentelijke nieuwsbrief wordt beheerd door de communicatie-ambtenaar van de gemeente Merksplas. De OCMW-diensten kunnen op een vlotte manier hun informatie ter beschikking stellen via deze persoon.

Ook op andere vlakken verloopt er een degelijke wisselwerking tussen gemeentelijke en OCMW-diensten, bijv. naar de buitendiensten toe.

3.8.2. Externe communicatiekanalen (naar de bevolking toe)

Gemeentelijk infoblad

Vanaf 2004 geeft het gemeentebestuur een eigen gemeentelijk informatieblad uit. Dit wordt 3maandelijks huis aan huis verdeeld. 2wekelijks verschijnt er een tussentijdse nieuwsbrief

Gemeentelijke website

Sedert 2002 beschikt Merksplas over een gemeentelijke website. Op deze gemeentelijke website staat uitgebreide informatie m.b.t. de dienstverlening door gemeentelijke en OCMW-diensten.

Merksplas feest! Infobord

Gemeente, OCMW, erkende Merksplasse verenigingen kunnen gebruik maken van de mogelijkheid om hun activiteiten bekend te maken via een digitaal infobord in het centrum van de gemeente.

Vitrinekast gemeentehuis

Ter hoogte van het gemeentehuis staat een vitrinekast waar diverse berichten van gemeente en OCMW worden uitgehangen ter kennisgeving aan de bevolking (agenda's diverse raden, diverse aanvragen,)

De Nieuwe Spetser

De Nieuwe Spetser is een informatief maandblad dat opgemaakt wordt door vrijwilligers. Merksplasse personen, verenigingen, organisaties en het gemeente en OCMW-bestuur krijgen hier de kans om hun activiteiten en werking bekend te maken.

In het septembernummer wordt tevens een uitgebreide katern opgenomen met alle mogelijke contactgegevens van Merksplasse verenigingen en organisaties. Dit nummer wordt huis aan huis bedeed en deels gefinancierd door het gemeentebestuur. De andere nummers worden verspreid naar de abonnees.

De wegwijs

Een overzicht van alle diensten van gemeente en OCMW die gebundeld in een brochure wordt verdeeld aan de bevolking.

Verenigingengids

De verenigingengids geeft een overzicht van alle actieve verenigingen in Merksplas.

Diverse infomomenten

Op regelmatige tijdstippen worden er door gemeente, OCMW, andere organisaties, Infomomenten gehouden m.b.t. punten die de Merksplasse bevolking aanbelangen, bijv. naar aanleiding van de bouw gemeenschapscentrum, bouw van seniorenflats,

De infomomenten gaan meestal door in lokalen door het gemeentebestuur ter beschikking gesteld.

Specifieke documentatie

Naargelang het project, bijv. seniorenengids, gemeentelijk ruimtelijk structuurplan

3.9. DOELGROEPEN

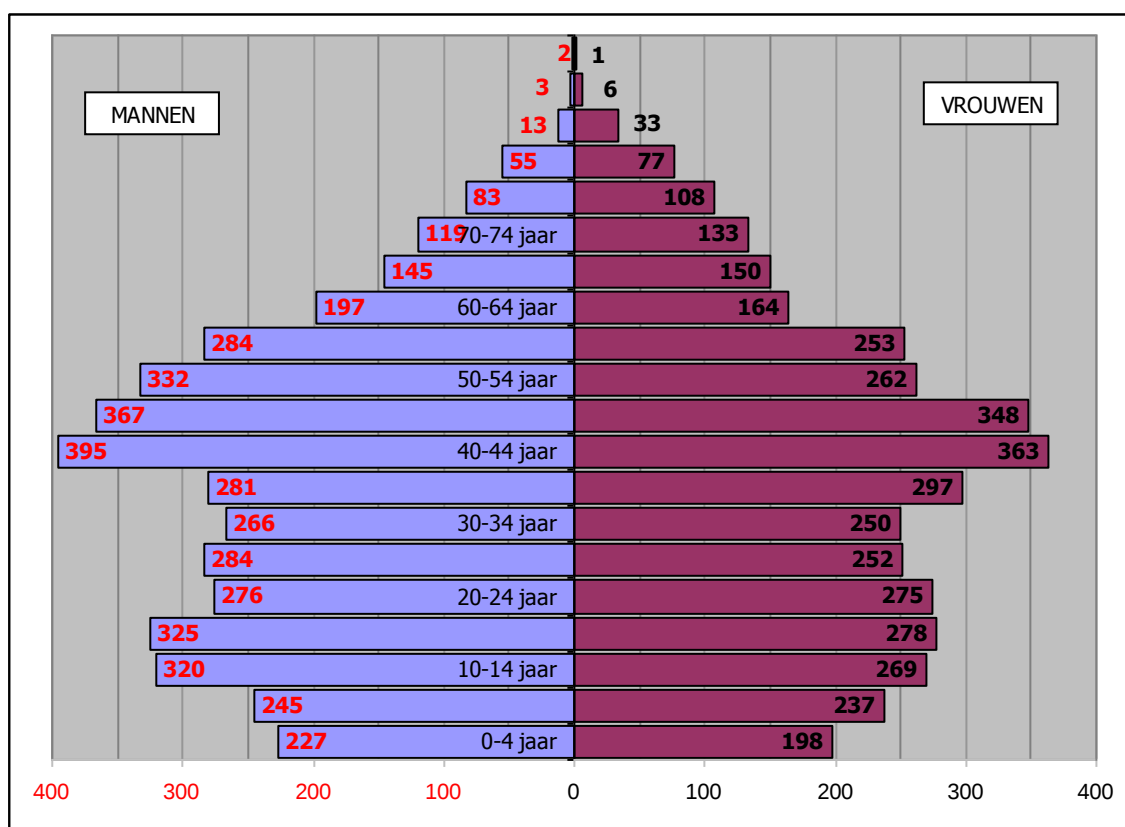
3.9.1. Bevolking: Algemene gegevens

3.9.1.1. Totale bevolking

Bevolkingspiramide

Op 1 januari 2006 telde Merksplas 8.173 inwoners. In onderstaande bevolkingspiramide stellen we de bevolking voor volgens geslacht en leeftijdsgroepen van 5 jaar.

Figuur: Bevolkingspiramide Merksplas (01/01/2006)

Bron: Lokalestatistieken.be

Aandeel van de leeftijdscategorieën in totale bevolking van Merksplas (2004-2011)

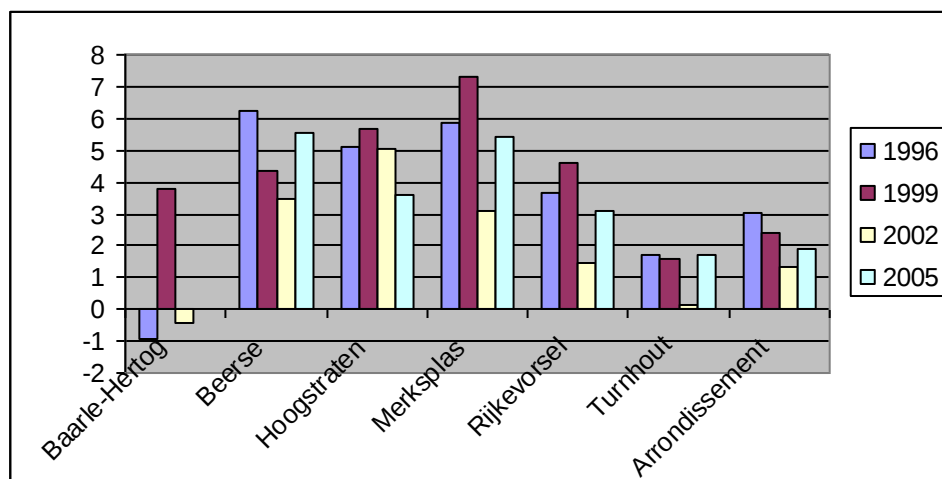
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
0-19 j.	26,7	26,1	25,7	25,1	24,7	24,2	23,8	23,3
20-59 j.	58,3	58,6	58,7	58,5	58,2	58,0	57,7	57,5
+ 60 j.	14,9	15,3	15,7	16,4	17,1	17,8	18,5	19,2

Bron: APS Vlaanderen

3.9.1.2. Natuurlijke aangroei

Natuurlijke aangroei = aantal sterfgevallen – aantal geboortes

Natuurlijke aangroei per 1000 inwoners voor Merksplas, omliggende gemeenten en arrondissement Turnhout (1996-2005)

Bron: www.lokaalstatistieken.be

Merksplas kent ten opzichte van de omliggende gemeenten en arrondissement Turnhout een goede natuurlijke aangroei.

Merksplas situeert zich wat natuurlijke aangroei betreft over de volledige tijdspanne boven het gemiddelde van het arrondissement.

3.9.1.3. Huishoudens

Op 01/01/2006 telt Merksplas 2.909 particuliere huishoudens³ (gezinshoofd = man: 2383 – gezinshoofd = vrouw: 526), waarvan 18,73 % huishoudens zijn van 1 persoon, namelijk 545 huishoudens; 32,79 % van 2 personen, namelijk 954 huishoudens; en 48,47 % van 3 of meer personen, namelijk 1410 huishoudens.

18,01 % zijn huishoudens van 3 personen, 19,59 % zijn huishoudens van 4 personen, 8,59 % zijn huishoudens van 5 personen en 2,26 % zijn huishoudens van 6 personen of meer.

Merksplas telt ook 3 collectieve huishoudens⁴ (Bron: N.I.S., FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie).

³ Het huishouden bestaat uit een persoon die gewoonlijk alleen leeft, ofwel uit 2 of meer personen, al dan niet met elkaar verwant, die gewoonlijk in dezelfde woning wonen en er samenleven.

⁴ Onder collectief huishouden verstaat men: kloostergemeenschappen, rusthuizen, weeshuizen, studenten- of arbeidershomes, verplegingsinrichtingen en gevangenissen.

3.9.1.4. Demografische ratio's per 01/01/2005.

	Grijze druk	Interne Vergr.	Fam. Zorgindex	Groene druk
Baarle-Hertog	41,4	17,8	29,1	45,2
Beerse	31,7	13,7	19,5	44,2
Hoogstraten	34,0	14,6	20,9	44,3
Merksplas	25,8	14,3	15,8	43,7
Rijkevorsel	34,3	14,9	22,6	43,9
Turnhout	41,2	16,1	29,0	36,3
Arrondis. Turnhout	36,4	15,7	24,1	38,8

	Afhankelijkheidsratio	Doorstromingscoëfficiënt
Baarle-Hertog	86,6	86,1
Beerse	75,8	108,0
Hoogstraten	78,3	109,0
Merksplas	69,5	121,2
Rijkevorsel	78,2	108,3
Turnhout	77,5	97,5
Arrondis. Turnhout	75,1	98,0

Bron: www.lokalestatistieken.be

Grijze druk : bevolking 60+ ten opzichte van de bevolking 20-59 jaar
 Interne vergrijzing : bevolking 80+ ten opzichte van 60+
 Familiale zorgindex : bevolking 80+ ten opzichte van de bevolking 50-59 jaar
 Groene druk : bevolking 0-19 jaar ten opzichte van de bevolking 20-59 jaar
 Afhankelijkheidsratio : bevolking 0-19 jaar en 60+ ten opzichte van de bevolking 20-59 jaar
 Doorstromingscoëfficiënt: bevolking 10-24 jaar ten opzichte van de bevolking 50-64 jaar

- de grijze druk, de interne vergrijzing en familiale zorgindex zijn beduidend lager dan het gemiddelde van het arrondissement Turnhout. De grijze druk en familiale zorgindex is zelfs het laagst t.o.v. de omliggende gemeenten
- de groene druk ligt hoger dan het gemiddelde van het arrondissement Turnhout, maar ligt wel in de lijn van de omliggende gemeenten
- de doorstromingscoëfficiënt ligt veel hoger dan het gemiddelde van het arrondissement Turnhout. Merksplas scoort ook veel hoger dan de omliggende gemeenten. Deze tendens is heel positief
- de afhankelijkheidsratio binnen de gemeente Merksplas ligt lager dan het gemiddelde van het arrondissement Turnhout en de omliggende gemeenten. Deze tendens is eveneens positief

3.9.2. Bevolking: leeftijd 0-12 jaar

3.9.2.1. Natuurlijke aangroei

De natuurlijke aangroei in Merksplas is hoger dan verschillende van de ons omliggende gemeenten. In 2005 bedraagt deze per 1000 inwoners 5,42 ten opzichte van 1,89 in het arrondissement Turnhout. Bovendien stellen we vast dat de natuurlijke aangroei in Merksplas t.o.v. 1996 ongeveer gelijk blijft terwijl het gemiddelde voor het arrondissement Turnhout daalt. In 1996 bedroeg de natuurlijke aangroei in Merksplas 5,85 per 1000 inwoners, voor het arrondissement Turnhout 3,03.

3.9.2.2. Aantal kinderen 0 t/m 12 jaar

Toestand per 01/01/2007:

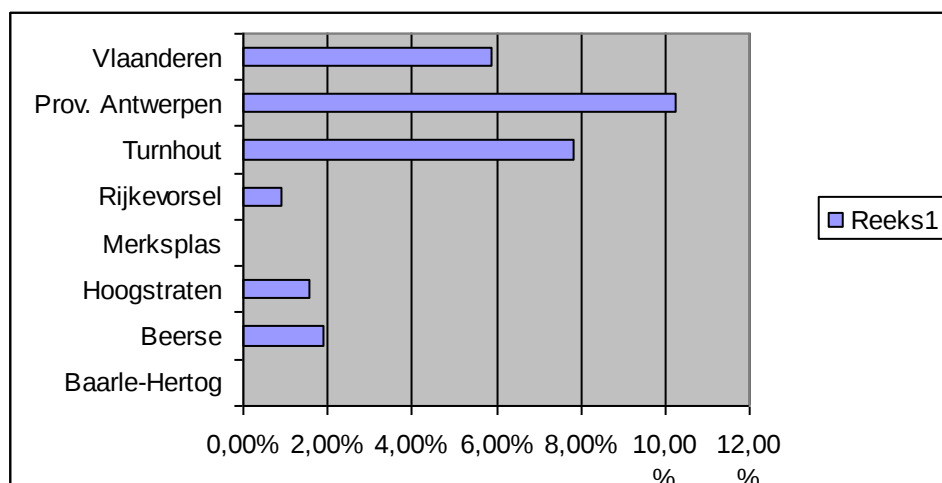
Merksplas telt 1250 kinderen van 0 t/m 12 jaar, meer specifiek

0-2 jaar: 277 kinderen

3-12 jaar: 973 kinderen

3.9.2.3. Kinderen geboren in kansarme gezinnen

Percentage geboorten in kansarme gezinnen t.o.v. het totaal aantal geboorten voor Merksplas en omliggende gemeenten (2005)

Bron: www.provant.be

Cijfers van Kind en Gezin voor de geboortejaren 2004 en 2005 geven daarentegen volgende % kansarmoede voor Merksplas weer:

Kansarmoede in gezin – geboortjaar 2004	1,3 %
Kansarmoede in gezin – geboortjaar 2005	1,2 %

Voor het arrondissement Turnhout geven de cijfers van Kind en Gezin voor de geboortejaren 2004 en 2005 volgende % kansarmoede weer

Kansarmoede in gezin – geboortjaar 2004	3,1 %
Kansarmoede in gezin – geboortjaar 2005	3,2 %

Kansarmoede is een toestand waarbij mensen beknot worden in hun kansen om voldoende deel te hebben aan maatschappelijk hooggewaardeerde goederen, zoals onderwijs, arbeid en huisvesting. Het gaat hierbij niet om een éénmalig feit, maar om een duurzame toestand die zich voordoet op verschillende terreinen, zowel materiële als immateriële. Gehanteerde criteria zijn: maandinkomen gezin, opleiding ouders, ontwikkeling van kinderen in gezin, arbeidssituatie ouders, huisvesting, gezondheid.

3.9.2.4. Kinderen en gezondheid

Kinderopvang

Vanaf 0 tot 2,5 jaar à 3 jaar

In Merksplas zijn 2 erkende diensten voor opvanggezinnen met aangesloten onthaalouders actief, met name : Dienst voor opvanggezinnen en Reddy-Teddy.

Dienst opvanggezinnen .

Het betreft 12 onthaalouders – maximale capaciteit kinderopvangplaatsen: 51 kinderen. Sedert begin 2006 wordt er in Merksplas een tekort aan kinderopvangplaatsen ervaren door de dienst. Voor 2006 is er een hele periode geweest waarbij vraag en aanbod ongeveer in evenwicht waren.

Vanaf 2,5 à 3 jaar

Aantal kinderen die in Merksplas naar school gaan = 843

Op basis van het aantal plaatsen buitenschoolse opvang per 1000 schoolgaande kinderen heeft Kind&Gezin een rangschikking gemaakt om gemeenten met het grootste tekort te identificeren. Dit is natuurlijk slechts een zeer beperkte indicator om het opvangtekort te bepalen, maar op dit moment wel de enige beschikbare.

In de provincie Antwerpen bedraagt het gemiddeld aantal buitenschoolse opvangplaatsen per 1000 schoolgaande kinderen 105. Kinderclub 'De Spetter' (erkend initiatief voor buitenschoolse opvang) biedt 62 opvangplaatsen. Geëxtrapoleerd betekent dit 74 opvangplaatsen per 1000 schoolgaande kinderen.

In Merksplas is er ook nog kortstondig (3 kwartier voor en na de schooluren) opvang in de scholen zelf

Zijn er witte vlekken in het kinderopvanglandschap?

Voor de 0-2 jarigen kampt men met een tekort aan opvanggezinnen. Sinds een jaar is de vraag naar opvang voor kinderen van 0 tot 3 jaar groter dan het aanbod. Er is opnieuw sprake van een wachtlijst.

Hoewel Merksplas niet onmiddellijk vermeld staat als ‘witte vlek’ op de lijsten van Kind & Gezin, is er in praktijk wel een tekort aan kinderopvang, en moeten er regelmatig kinderen op de wachtlijst worden geplaatst, zeker in de vakantieperiodes. Vanaf de paasvakantie 2007 start de gemeente Merksplas ook met vakantieopvang voor 6-14 jarigen. De -6 jarigen kunnen dan nog in de kinderclub terecht.

In 2006 heeft Kinderclub ‘De Spetter’ 437 kinderen opgevangen (minimum 1 dag aanwezig), dit betekent dus bijna 50 % van de schoolgaande kinderen te Merksplas. Het zijn vnl. heel veel kleuters die worden opgevangen in de buitenschoolse kinderopvang.

Elk kind krijgt in Merksplas de kans op opgevangen te worden, en dit in verschillende opvangvoorzieningen afhankelijk van zijn/haar specifieke behoefte. Kinderen met een lichte handicap kunnen terecht in het IBO, kinderen met een zwaardere zorgbehoefte worden opgevangen in vzw Markdal (Boemerang en ’t Vonderke). Vanuit het lokaal overleg wil men de optie tot samenwerking tussen vzw Markdal en het IBO verder stimuleren. In het verleden liep deze samenwerking vlot. Zo wordt er regelmatig samengespeeld en was er één week in het IBO waar er gewerkt werd rond ‘anders-zijn’. De gasten van Markdal van hun kant zorgen voor een lekker vieruurtje voor de kinderen van het IBO.

Verder dient het IBO een aanvraag tot inclusieve opvang in bij Kind en Gezin voor de opvang van kinderen met een handicap of gedragsstoornis (eigen aan het kind)

Verdere uitbouw van de samenwerking van jeugddienst – IBO. De jeugddienst en de sportdienst van de gemeente kent veel succes met de initiatieven als vakantiewerking tot 14 jaar, Fristifuif, en sport- en spelweken. Er werd in het verleden reeds met het IBO samengewerkt (o.a. carnaval, schildpaddeneiland ...). Begeleidsters van het IBO brachten de kinderen weg en de monitoren van de grabbelpas brachten de kinderen terug. Vanuit het lokaal overleg zal deze samenwerking in de toekomst blijvend gestimuleerd worden en geïntegreerd worden tot één geheel.

Preventieve gezondheidszorg

Als we de consultaties door Kind & Gezin afzetten ten opzichte van het aantal geboorten, kunnen we het bereik berekenen. Dit bereik bedraagt in 2005 92,5 %, in 2004 89,2 %. In het arrondissement Turnhout noteert Kind & Gezin in 2005 93,6 % bereik en in 2004 93,3 % bereik door consultaties van de kinderen tijdens het eerste levensjaar.

Deze percentages liggen hoog, zowel voor Merksplas als voor het arrondissement Turnhout. Voor 2004 lag het bereik voor kinderen in kansarm gezin op 100 % - voor 2005 zijn er geen onmiddellijke gegevens beschikbaar.

3.9.3. Bevolking: leeftijd 13-21 jaar

Toestand per 01/01/2007:

Merksplas telt 960 jongeren van 13 t/m 21 jaar, meer specifiek

13-15 jaar: 368 jongeren

16-21 jaar: 592 jongeren

In het jeugdwerkbeleidsplan 2005-2007 staan 6 particuliere jeugdwerkinitiatieven (verenigingen, jeugdhuis, jeugdkoor) geïnventariseerd. Samen hebben zij 774 leden. Daarnaast zijn er ook de gemeentelijke initiatieven. Het aantal deelnemers hieraan bedraagt 200 met grabbelpas, 100 zonder grabbelpas.

De gemeente Merksplas ondersteunt de plaatselijke jeugdwerk-, jeugd en jongerengroepen als volgt:

- materiële ondersteuning
- infrastructurele ondersteuning via lokalenvoorziening
- logistieke ondersteuning o.a. via kampvervoer
- financiële ondersteuning via subsidiesystemen

In Merksplas is een erkende autonome jeugdraad actief.

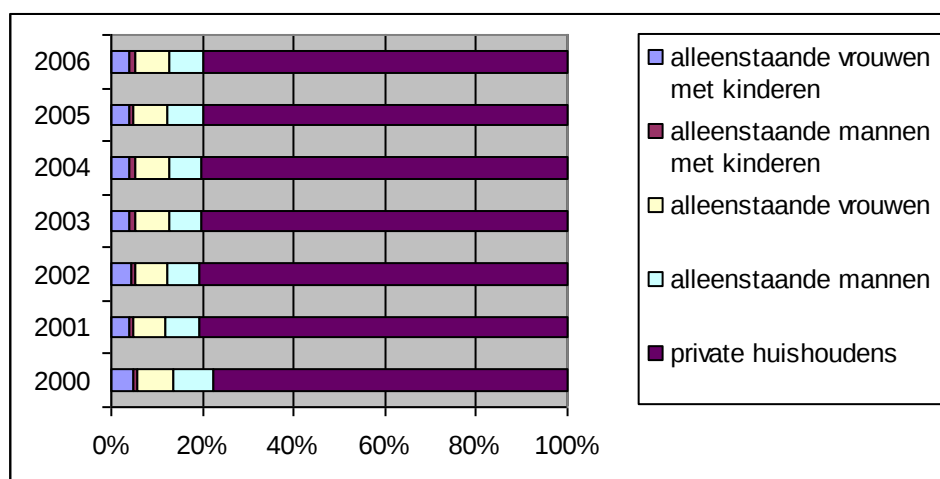
Vanuit het lokaal overleg zal voor de + 12 jarigen een inventarisatie worden gemaakt van de verschillende initiatieven in de gemeente Merksplas (sportactiviteiten, jeugdwerk, opvang, ...). Informatiedoorstroming over de verschillende mogelijkheden en het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende voorzieningen kan een eerste aanzet zijn om tegemoet te komen aan de noden van de + 12 jarigen. Verder zal een uitbreiding worden gerealiseerd van de grabbelpasactiviteiten tot 14 jarigen

3.9.4. Alleenstaanden

Merksplas telt:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Aantal private huishoudens	2178	2734	2759	2779	2814	2878	2909
Aantal alleenstaande mannen	245	255	243	246	250	270	268
Aantal alleenstaande vrouwen	216	233	242	246	260	267	277
Aantal alleenstaande vaders met kinderen	29	29	39	45	45	44	40
Aantal alleenstaande moeders met kinderen	135	134	143	144	139	137	144

Overzicht samenstelling gezinnen te Merksplas (2000 – 2006)

Bron: www.lokaalstatistieken.be

Een steeds belangrijker groep zijn de éénoudergezinnen. Merksplas telt 184 eenoudergezinnen in 2006, waarvan 78 % alleenstaande moeders (144) zijn. Als we dit vergelijken met de omliggende gemeenten zien we dat Merksplas de trend volgt, maar toch nog iets minder alleenstaande ouders kent.

Samenstelling huishoudens 1 persoon (alleenstaanden) te Merksplas (2006)

Leeftijdscategorie	vrouw	man	totaal
10 – 17 jaar	-	1	1
18 – 29 jaar	28	36	64
30 – 39 jaar	24	48	72
40 – 49 jaar	21	58	79
50 – 59 jaar	25	53	78
60 – 69 jaar	45	33	78
70 – 79 jaar	73	27	100
80 – 89 jaar	55	11	66
90 – 99 jaar	6	1	7

Bron: APS Vlaanderen

Uit deze tabel kunnen we afleiden dat vnl. bij de oudere categorieën (vanaf 60 jaar) het aantal vrouwelijke alleenstaanden toeneemt, daar waar dit juist daalt bij de mannelijke alleenstaanden. Vrouwen hebben m.a.w. meer kans om alleen ouder te worden. De levensverwachting bij geboorte bedraagt voor vrouwen 82,49 jaar en voor mannen 77,03 jaar.

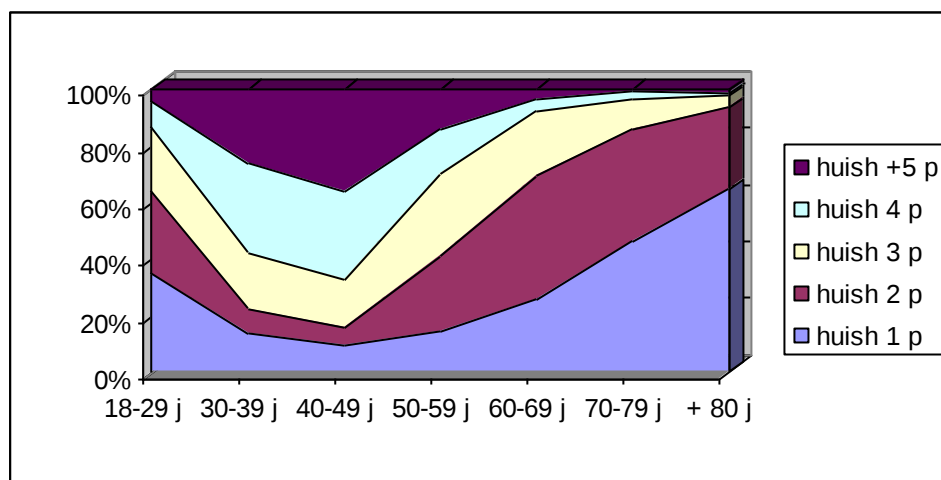
Aandeel van de alleenstaanden in het totaal van huishoudens in Merksplas (2004)

Leeftijdscategorie	Aandeel in huishoudengroep
- 18 jaar	100 %
20 – 39 jaar	19 %
40 – 59 jaar	11 %
60 – 79 jaar	27 %
+ 80 jaar	53 %

Bron: APS Vlaanderen

Het aandeel van de alleenstaanden in het totaal van huishoudens in Merksplas wordt groter vanaf 60 jaar, zelfs tot 53 % bij + 80 jaar. Door de hogere levensverwachting worden koppels meer samen oud. Bij jongeren die alleen gaan wonen is er eveneens een groter aandeel vast te stellen.

Spreiding van de huishoudens volgens omvang en leeftijd in 20064

Bron: APS Vlaanderen

In bovenstaande figuur zien we dat het aandeel éénpersoonshuishoudens minstens 10 % bedraagt doorheen de hele levensloop. Vanaf 75 jaar is dit zelfs het dominante huishoudtype.

Op 01/01/2006 telt Merksplas 2.909 particuliere huishoudens⁵ (gezinshoofd = man: 2383 – gezinshoofd = vrouw: 526), waarvan 18,73 % huishoudens zijn van 1 persoon, namelijk 545 huishoudens; 32,79 % van 2 personen, namelijk 954 huishoudens; en 48,47 % van 3 of meer personen, namelijk 1410 huishoudens.

⁵ Het huishouden bestaat uit een persoon die gewoonlijk alleen leeft, ofwel uit 2 of meer personen, al dan niet met elkaar verwant, die gewoonlijk in dezelfde woning wonen en er samenleven.

18,01 % zijn huishoudens van 3 personen, 19,59 % zijn huishoudens van 4 personen, 8,59 % zijn huishoudens van 5 personen en 2,26 % zijn huishoudens van 6 personen of meer.

Merksplas telt ook 3 collectieve huishoudens⁶ (Bron: N.I.S., FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie).

3.9.5. Senioren (vanaf 55 jaar)

Bevolkingsprojecties

Gegevens algemene vergrijzing

In onderstaande tabel stellen we vast in welke mate het aantal 60-plussers en 80-plussers zal toenemen.

Tabel: Bevolkingsprojecties voor 60-plussers en 80-plussers in Merksplas en arrondissement Turnhout

		Aantal					Index 2005 = 100			
		2005	2010	2015	2020	2025	2010	2015	2020	2025
Merksplas	60+	1233	1522	1853	2219	2612	123,44	150,28	179,97	211,84
	80+	170	225	285	339	385	132,35	167,65	199,41	226,47
Arr. Turnhout	60+	86546	98132	110536	125116	140724	113,38	127,71	144,56	162,60
	80+	13588	17468	21637	24986	26919	128,55	159,23	183,88	198,10

Bron: aps.vlaanderen

Als we het aandeel in de totale bevolking berekenen, kunnen we nagaan hoe deze twee groepen evolueren in de toekomst. In onderstaande tabel zien we dat het aandeel 60-plussers en 80-plussers over heel de lijn lager is dan in het arrondissement Turnhout.

Tabel: Projecties van het aandeel 60-plussers en 80-plussers in Merksplas en het arrondissement Turnhout

		2005	2010	2015	2020	2025
Merksplas	60+	15,30	18,54	22,19	26,20	30,59
	80+	2,11	2,74	3,41	4,00	4,51
Arr. Turnhout	60+	20,79	23,05	25,56	28,66	32,08
	80+	3,26	4,10	5,00	5,72	6,14

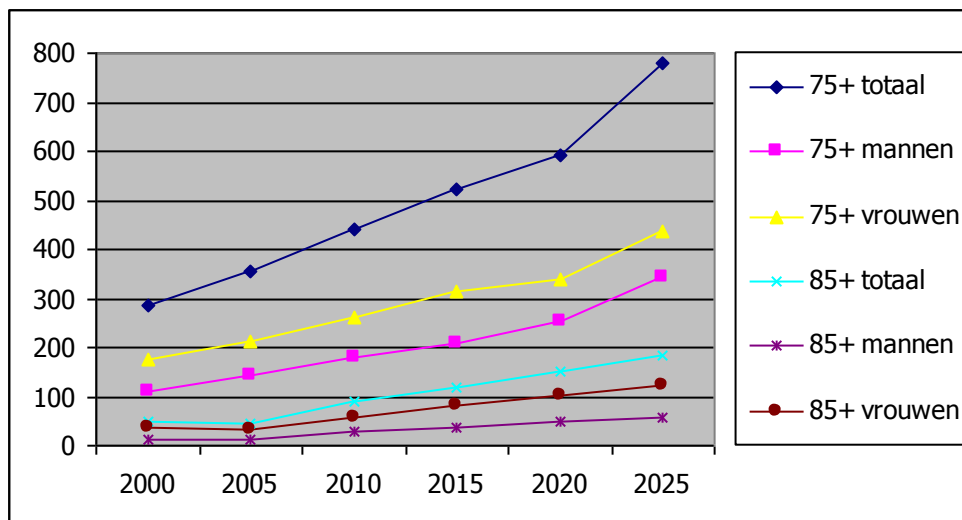
Bron: aps.vlaanderen

Laten we de leeftijdsgroepen anders indelen en het aandeel van de 75-plussers en de 85-plussers berekenen. Dit is een interessante oefening om na te gaan wat de toekomstige zorgbehoefte kan zijn. Totnogtoe zijn het immers vooral de 75-plussers die een beroep doen op ondersteunende dienstverlening en vanaf 85 jaar ook meer zorg nodig hebben. Als we

⁶ Onder collectief huishouden verstaat men: kloostergemeenschappen, rusthuizen, weeshuizen, studenten- of arbeidershomes, verplegingsinrichtingen en gevangenissen.

bovendien nog eens een onderscheid maken naar geslacht komen we tot volgende bevindingen.

Figuur: Aantal 75-plussers en 85 plussers naar geslacht in Merksplas, in 2000 en 2005 en in de bevolkingsprojecties tot 2025

Bron: Lokalestatistieken.be en aps.vlaanderen

We zien duidelijk dat de bejaardenpopulatie ook in belangrijke mate een vrouwelijke populatie is. Bij de vrouwen vertegenwoordigen de 75-plussers een aandeel van 5,12% in 2025, bij de mannen is dit een aandeel van 3,99%. Ook bij de 85-plussers kunnen we deze vaststelling doen. Ten opzichte van het arrondissement Turnhout is het aandeel 75-plussers en 85-plussers in Merksplas kleiner.

Tabel: Aandeel 75-plussers en 85-plussers naar geslacht, in Merksplas en het arrondissement Turnhout, in 2000 en 2005 en in de bevolkingsprojecties tot 2025.

		2000	2005	2010	2015	2020	2025
Merksplas	75+ totaal	3,56	4,38	5,37	6,25	7	9,11
	75+ mannen	1,38	1,77	2,19	2,49	2,99	3,99
	75+ vrouwen	2,18	2,61	3,18	3,76	4,01	5,12
	85+ totaal	0,61	0,56	1,08	1,42	1,78	2,13
	85+ mannen	0,17	0,14	0,36	0,44	0,58	0,68
	85+ vrouwen	0,44	0,42	0,72	0,98	1,21	1,45
Arr. Turnhout	75+ totaal	5,46	6,5	7,77	8,84	9,48	10,96
	75+ mannen	2,08	2,57	3,13	3,57	3,85	4,54
	75+ vrouwen	3,38	3,93	4,64	5,27	5,63	6,42
	85+ totaal	1,29	1,2	1,67	2,17	2,69	3,09
	85+ mannen	0,37	0,34	0,51	0,68	0,85	0,98
	85+ vrouwen	0,92	0,86	1,16	1,5	1,83	2,11

Bron: Lokalestatistieken.be en aps.vlaanderen

De bevolkingspiramide illustreert een nakende vergrijzing. In tegenstelling tot elders in Vlaanderen en omliggende gemeenten vertoont Merksplas niet manifest een duidelijke trend van ontgroening. Merksplas is dan ook één van de jongste gemeenten van Vlaanderen.

Behoeftenstudie Probis 2002

We verwijzen naar de analyse en behoeftenstudie zoals deze is uitgevoerd door studiebureau Probis in opdracht van OCMW Merksplas.

Nota bij referentiekader OCMW Merksplas

Demografie en demografische tendens

De structuur en de evolutie van de bevolking vormen de grondstof voor alle sociale verschijnselen, vandaar het belang van een goede kennis te ontwikkelen.

Uit de omgevingsanalyse van het arr. Turnhout blijken twee socio-demografische ontwikkelingen, met name het proces van individualisering en de vergrijzing van de bevolking. Deze voltrekken zich de laatste tien jaar in een opvallend sneller tempo in het arr. Turnhout dan in het hele Vlaamse Gewest.

Wat het aandeel 60-plussers in de gemeente betreft, merken we voor de gemeente Merksplas een klein aandeel (13,77 %). Dit is tevens een kenmerkend gegeven voor de arr. Turnhout, Maaseik en Hasselt. In de top vijf van de gemeenten met het grootste aandeel - 20 jarigen vinden we de gemeente Merksplas terug met 28,37 % (2de plaats).

Vlaanderen telt gemiddeld 23,05 % jongeren (0-19 jaar) in zijn bevolking. Op actieve leeftijd (20-59 jaar) bedraagt het bevolkingsaandeel 54,78 % en 22,17 % van alle Vlaamse inwoners is ouder dan zestig jaar.

Vergelijken we de leeftijdsstructuur in de Vlaamse arrondissementen met die van tien jaar eerder, dan merken we overal een afname van de ‘nog-niet-actieven’ in de bevolking. Opvallend groot hierbij is de ontgroeningstendens in Turnhout, Hasselt en Maaseik – arrondissementen met een groot aandeel jongeren in hun bevolking.

Een andere demografische tendens die kan worden afgelezen uit de vergelijking van de bevolkingsstructuur gedurende de verschillende jaren is de vergrijzing. In het arr. Turnhout zal de vergrijzing zich het duidelijkst manifesteren tussen 2010 en 2022.

Merksplas kenmerkt zich als gemeente met de laagste grijze druk (oude bevolking/bevolking van middelbare leeftijd): hier staan in 1999 nog meer dan vier actieven tegenover iedere bejaarde. De vergrijzingsgolf brengt niet alleen een snelle aangroei van de oudere leeftijdsgroepen in de bevolking mee, ook binnen deze groep bejaarden doet er zich een verouderingsproces voor. Door ondermeer de vooruitgang van de geneeskunde worden mensen immers aanzienlijk ouder en neemt de groep van de hoogbejaarden in onze samenleving toe. In Vlaanderen bedraagt de interne vergrijzing (aandeel 80+/bevolking van 60 jaar en ouder) 15,33 %. Dit cijfer zegt ons dat er op honderd 60-Plussers vijftien 80-

plussers zijn. In de arrondissementen Turnhout, Maaseik, Hasselt en Tongeren is deze ‘verzilvering’ van de bevolking het minst ver gevorderd: hier bestaat de groep 60-plussers gemiddeld uit 12,21 % hoogbejaarden. In het arr. Oudenaarde is het aandeel 80-plussers met 17,46 % het grootst.

Uit de bevolkingsprognoses blijkt dat arrondissementen en gemeenten met een hoog aandeel 60-plussers in de toekomst geen spectaculaire stijging meer hoeven te verwachten. Waar nu nog weinig 60-plussers wonen, zal hun aandeel in de toekomst wel zeer sterk groeien. Zo zal Merksplas in 2030 meer dan 2,3 keer meer 60-plussers tellen dan vandaag. Het aandeel 80-plussers zal er echter binnen dertig jaar bijna verviervoudigd zijn.

Deze processen van vergrijzing en verzilvering worden een belangrijk aandachtspunt in het toekomstig sociaal beleid. Uiteraard impliceren zij stijgende behoeften aan bejaardenvoorzieningen. In het kader hiervan is het nuttig het huidige aanbod te extrapoleren naar de toekomst om op die manier een beeld te krijgen van de ordergrootte van de toekomstige zorgbehoeften.

Bejaardenvoorzieningen

Het aantal geprogrammeerde wooneenheden en –eenheden worden door Vlaamse overheid berekend aan de hand van bevolkingsprognoses vanuit de MIRA dataset. Zo plant men steeds 5 jaar vooruit, bvb. het programmacijfer 2002 is gebaseerd op de bevolkingsprognose van 2007. Tot op dit ogenblik laat de MIRA dataset ons toe een berekening te maken tot in 2005 (bevolkingsprognose 2010).

Bij het bepalen van het programmacijfer in de gemeente maakt de Vlaamse overheid gebruik van programmanormen, zoals weergegeven in het referentiekader .

De Vlaamse overheid maakt een onderscheid tussen de volgende opvangmogelijkheden voor bejaarden (niet limitatief): rusthuis, serviceflat, dagverzorgingscentrum, centrum voor kortverblijf en lokaal dienstencentrum. Hierbij beschouwd men het rusthuis en de serviceflats als residentiële voorzieningen; het dagverzorgingscentrum, centrum voor kortverblijf en lokaal dienstencentrum als thuiszorgondersteunende voorzieningen.

Momenteel is men te Merksplas bezig met, naast de reeds bestaande bejaardenwoningen- en bejaardenflats:

- de oprichting van 23 bijkomende bejaardenflats ter streke Kleirytsse Driesen door OCMW Merksplas
- de oprichting van een rusthuis door de groep Van den Brande. Dit rusthuis zal een capaciteit hebben van een 60tal kamers. De eerste bewoners worden verwacht in het voorjaar 2008.

Thuiszorg & kansindicatoren

Wat de invulling van de effectieve thuiszorg betreft zien we in Merksplas een overconsumptie van de uren gezinszorg t.o.v. het aantal geprogrammeerde uren..

Op basis van de kansindicatoren uit het SIF kan worden gesteld dat er vandaag de dag in de gemeente Merksplas geen bijkomstige ‘noden’ zijn vast te stellen op basis van de weerhouden indicatoren.

De mantelzorgratio in de gemeente Merksplas ligt beduidend hoger dan deze in Vlaanderen, doch vertoont naar de toekomst toe een dalende tendens o.i.v. de ontgroening.

Belangrijke factoren in toekomstige zorgbehoefte

De toenemende vergrijzing stelt hoge kosten voor medische voorzieningen in het vooruitzicht. Men verwacht zo voor de meeste ziekten een toename van het aantal patiënten met 20 tot 30 %. Vooral kanker, dementie en ziekten die met zware zorgbehoefte gepaard gaan, zullen toenemen, omdat ze vooral voorkomen bij 90-plussers, een categorie die nog verder zal stijgen (voor Merksplas tussen 2002 en 2010 met 64 %). Ook het gebruik van verschillende medische voorzieningen zal met 20 tot 25 % toenemen, vooral het gebruik van kinesist, medicijnen en huisarts. (Breda, J., Van Pellicom, A. en Crets, S., 1996, p. 190)

Wat de leefsituatie betreft wordt er een toename verwacht van het aantal alleenwonenden en een daling van het aantal ouderen dat in- of samenwoont met kinderen. De stijging van het aantal alleenwonende ouderen, de inkrimping van het familienetwerk en de afname van de mantelzorg zullen het (sociale) voorzieningengebruik bij ouderen eveneens doen toenemen. (Breda, J., Van Pellicom, A. en Crets, S., 1996, p. 175)

In de afgelopen decennia is het opleidingsniveau van de bevolking aanzienlijk gestegen. Onderzoek wijst uit dat mensen met een betere opleiding en personen die behoren tot hogere statusgroepen tenderen langer te leven, in een betere gezondheidstoestand te verkeren en ook meer gebruik te maken van allerlei sociale en gezondheidsvoorzieningen. (o.m. Louckx, 1995, Lesthaeghe, R., Deboosere, P., Gadeyne, S., Page, H., 2000)

Elke generatie bejaarden heeft haar eigen levensstijl. De huidige bejaarden zijn niet zo goed geïnformeerd over het aanbod aan gezondheidszorg en stappen niet al te snel naar een arts. Hoe hoger de levensstandaard, hoe meer belang men hecht aan gezondheid en hoe meer men bereid is daarin te investeren. Andrée en Arié Mizrahi vergeleken de uitgaven voor gezondheidszorg van personen met verschillende leeftijd maar met een gelijkaardige gezondheidstoestand. Bij gelijke ernst van ziekte en invaliditeit blijken jongeren hogere uitgaven voor gezondheidszorg te veroorzaken dan ouderen. De huidige veeleisende actieve bevolking vormt de bejaardenbevolking voor de toekomst. De uitgaven voor gezondheidszorg zullen dus voor de nieuwe generatie bejaarden nog hoger liggen dan voor de huidige groep ouderen (Cantillon en Vuylsteek, 1993, p. 86-87), tenzij men erin zou slagen de stijging van de levensverwachting gepaard te laten gaan met een belangrijke vermindering van de morbiditeits- en invaliditeitscijfers (Cantillon en Vuylsteek, 1993, p. 92-93).

Een hoger opleidingsniveau betekent vaak per definitie ook een betere financiële positie. De voorspelde verbetering van het inkomen zou het gebruik van commerciële zorg doen toenemen en het gebruik van bejaardenhulp en poetshulp doen afnemen met bijna 10 %.

Ten slotte is de zorgverlening aan zieken en bejaarden zeer arbeidsintensief. De productiviteit stijgt hier niet of slechts zeer langzaam. Om die reden liggen de vergoedingen in de verzorgingssector achter op de profit-sector. Nu rijzen er ernstige problemen in verband met

personeelstekorten en lage lonen. Die zullen in de toekomst blijven bestaan, gezien de schaarste op de arbeidsmarkt van verzorgende beroepen, gecombineerd met een stijgende vraag naar zorg. De zorgverlening zal duurder worden, wat zeer duidelijk de vraag naar zorg zal beïnvloeden. (Cantillon en Vuylsteek, 1993, p. 92-93)

Programmatiecijfers 2006

De programmatiecijfers voor een rusthuis bedragen voor Merksplas 63 in 2007.
De programmatiecijfers voor de serviceflats bedragen voor Merksplas 33 in 2007.

Tot op heden zijn deze programmatiecijfers nog niet volledig ingevuld. Zoals eerder gesteld, is de groep Van den Brande momenteel volop bezig met het in gebruik nemen van het rusthuis 'Binnenhof'.

Bron: www.provant.be – Ministerie Vlaamse Gemeenschap

Aantal personen te Merksplas met een inkomensgarantie ouderen.

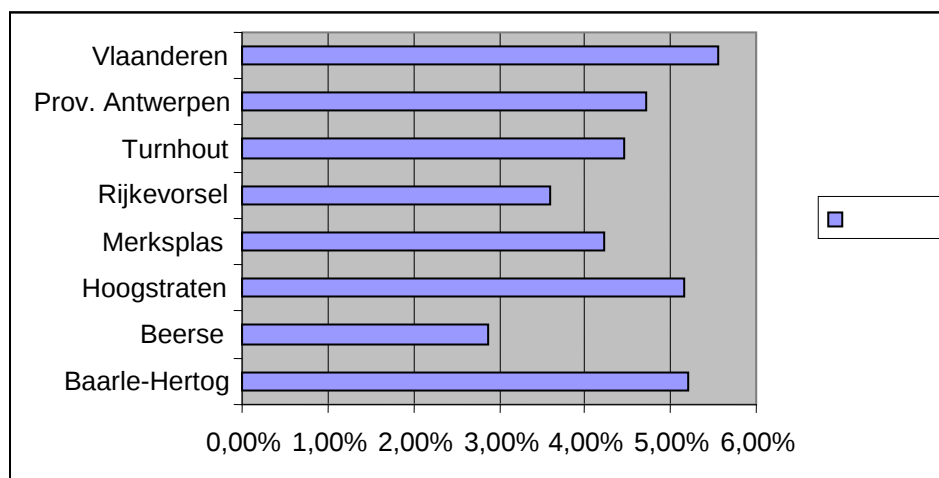
In 2004 zijn er te Merksplas 36 personen die een gewaarborgd inkomen bejaarden of inkomensgarantie ontvangen.

De regeling 'inkomensgarantie ouderen' (eerder 'gewaarborgd inkomen bejaarden') vormt samen met het vervangingsinkomen voor personen met een handicap en het leefloon de waarborg van een basisinkomen.

Het aantal personen te Merksplas in 2004 met een leeftijd van 65 jaar of ouder bedraagt 866. Het gemiddeld percentage ≥ 65 jarigen dat een inkomensgarantie ouderen ontvangt bedraagt 4,23 te Merksplas.

Vergelijken we dit met de ons omliggende gemeenten:

Percentage inkomensgarantie ouderen 2004

Bron: www.provant.be – Rijksdienst voor Pensioenen

3.9.6. Personen met een handicap

3.9.6.1. Algemene gegevens

Het aantal potentiële zorgvragers in de regio en de gemeente kunnen we op dit moment slechts berekenen door de prevalentie van handicaps toe te passen op de bevolkingscijfers (m.a.w. er wordt vanuit gegaan dat x % handicap voorkomt binnen de bevolkingsgroep). Uit de nota ‘zorgplanning regionaal overleg gehandicaptenzorg Turnhout 2003-2008’ lezen we volgende aantallen van de gemeente Merksplas en het arrondissement Turnhout.

Aantal potentiële zorgvragers (> 19jaar) van regio Turnhout en gemeente Merksplas in 2003

Prevalenties	Indeling	Prevalentiecijfer	Aantal personen	
			Merksplas	Arr Turnhout
Mentale handicap	Licht mentale handicap	2,50%	145	7820
	Matig en ernstig mentale handicap	0,40%	23	1251
	Diep mentale handicap	0,10%	6	313
Motorische handicap		0,02%	1	63
Cognitieve stoornissen		0,04%	2	109
Sensorische handicap	Ernstige gezichtsstoornis	0,30%	17	938
	Ernstige gehoorstoornis	0,20%	12	626
Autisme	Autisme	0,15%	9	469
	(rand)normaal begaafd		2	94
Totaal			217	11683

Uit “Zorgplanning regionaal overleg Turnhout 2003 – 2008”

- > Bevolkingscijfers en prevalentie van handicaps: gegevens van jaar 2000 voor leeftijdsgroep > 19 jaar
- > Gegevens Centrale Wachtlijst

Aangezien niet alle personen met een handicap intensieve zorgen nodig hebben, komen ze in diverse circuits terecht (OCMW, psychiatrie, geïnterneerden). Het is dan ook belangrijk niet alleen het zorgaanbod in aanmerking te nemen voor het beleid, maar ook andere thema's zoals toegankelijkheid in de beleidsvisie te betrekken.

3.9.6.2. Tegemoetkomingen voor personen met een handicap

Volgende tabel geeft een overzicht van de tegemoetkomingen aan gehandicapte personen voor het jaar 2006 te Merksplas:

	Aantal % bevolking vlg. arr. Turn		
Tegemoetkoming gehandicapte mannen	47	0,6 %	0,8 %
Tegemoetkoming gehandicapte vrouwen	97	1,2 %	1,3 %
Tegemoetkoming aan personen met een handicap			
Leeftijdsklasse 18-34	17		
Leeftijdsklasse 35-49	35		
Leeftijdsklasse 50-64	37		
Leeftijdsklasse 65-79	40		
Leeftijdsklasse 80	15		

3.9.7. Werkzoekenden

In Merksplas zijn in 2006 in totaal 284 niet-werkende werkzoekenden, waarvan 181 (63,8 %) mannen en 103 (36,1 %) vrouwen.

Bron: www.vdab.be

Aantal niet werkende werkzoekenden in de gemeente Merksplas (2002-2006) volgens geslacht

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
mannen	65	59	100	142	145	162	181
vrouwen	115	108	106	118	114	117	103
TOTAAL	180	167	206	260	259	279	284

We zien dus een grote stijging van het totaal aantal werklozen als we 2006 vergelijken met 2002. Deze stijging heeft zich voornamelijk gemanifesteerd in 2003, meer specifiek naar de werkloosheid bij de mannen toe. De stijging van de werkloosheid bij de mannen bedraagt 80,5 % indien we 2006 vergelijken met 2002. Bij de vrouwen zien we een lichte daling van de werkloosheid als we 2006 vergelijken met 2002 (- 3,4 %)

De stijging in 2003 zou te verklaren kunnen zijn door de afschaffing van de vrijstelling 50+ (worden opnieuw opgenomen in de werkloosheidscijfers).

Wat tevens opvallend in de cijfers van de VDAB-diensten is de toename van de werkloosheid bij niet EU-onderdanen. Dit blijkt vnl. in 2002 versus 2001. Met als gevolg een grote stijging van de werkloosheidscijfers bij de mannen in 2002.

Vermoedelijk zou een actie van de VDAB in de gevangenissen rond die tijd hier iets mee te maken kunnen hebben.

Werkloosheidsgraad te Merksplas (gemiddeld 2006) in vergelijking met de omgeving

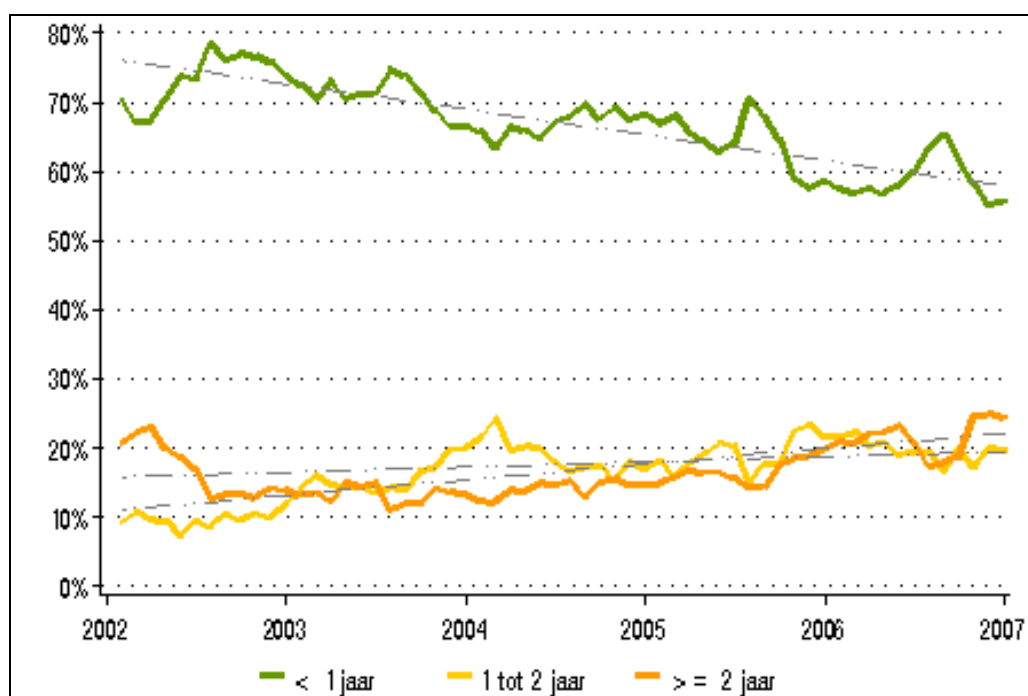
Bron: www.vdab.be

	Mannen	Vrouwen	Totaal
Vlaanderen	6,47 %	9,35 %	7,75 %
Provincie Antwerpen	7,84 %	10,9 %	9,18%
Arrondissement Turnhout	5,58 %	10,69 %	7,79 %
Merksplas	7,74 %	6,16 %	7,08 %

De totale werkloosheidsgraad te Merksplas ligt lager dan de gemiddelden van Vlaanderen, Provincie Antwerpen en arrondissement Turnhout. Opvallend is wel het hoge aandeel mannelijke werkloosheid en het lage aandeel vrouwelijke werkloosheid te Merksplas.

Aandeel werkloosheidsduur in de gemeente Merksplas – evolutie laatste 5 jaar

Bron: www.vdab.be

We bemerken een daling van de werkloosheidsduur < 1 jaar en een stijging van de werkloosheidsduur > 1 jaar.

Werkloosheidscijfers volgens geschooldheidsgraad te Merksplas (gemiddeld 2006) + vergelijkende cijfers omgeving

Bron: www.vdab.be

	Laaggeschoold	Middengeschoold	Hooggeschoold
Vlaanderen	51,4 %	33,3 %	15,1 %
Provincie Antwerpen	51,9 %	33,5 %	14,4 %
Arr. Turnhout	52,6 %	34,1 %	13,2 %
Merksplas	57,4 %	30,6 %	11,8 %

We bemerken dus een iets hoger aandeel van laaggeschoolden te Merksplas in vergelijking met Vlaanderen, provincie Antwerpen en arrondissement Turnhout. Het aandeel middengespoold en hogegespoolden in de werkloosheidsstatistieken van Merksplas ligt dan weer wat lager dan de vergelijsende cijfers.

Niet-werkende werkzoekenden (gemiddelde 2006) te Merksplas – indeling naar nationaliteit

Bron: www.vdab.be

	Man	Vrouw
Belg	138	92
EU zonder arbeidskaart	8	7
EU met arbeidskaart	0	0
Niet-EU	35	3
Totaal	181	103

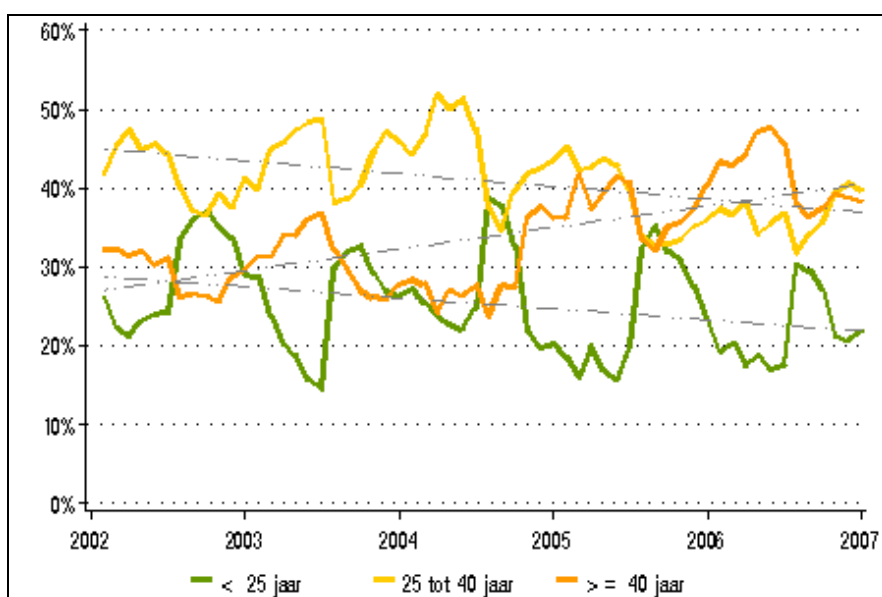
Niet-werkende werkzoekenden (gemiddelde 2006) te Merksplas – indeling naar etniciteit

Bron: www.vdab.be

	Man	Vrouw
Etnisch EU	133	99
Zonder arbeidskaart	133	99
Met arbeidskaart	0	0
Etnisch niet-EU	48	4
Maghreb & Turken	40	1
Andere	9	2
Totaal	181	103

Niet-werkende werkzoekenden (gemiddelde 2006) te Merksplas – indeling naar leeftijd

Bron: www.vdab.be

Omwillen van de relatief hoge werkloosheid bij de mannen te Merksplas, is navraag gebeurd bij de VDAB omtrent het aandeel van gedetineerden in de totale mannelijke werkloosheid.

Heden zijn er 212 mannen uit Merksplas ingeschreven als niet-werkende werkzoekende. 100 hiervan verblijven in de gevangenis. Dit is een aandeel van 47 %.

Over een periode van een 7tal jaar zijn in totaliteit 278 gedetineerden ingeschreven (geweest) door de VDAB-diensten als niet-werkende werkzoekende.

Conclusie: de statistieken zoals hierboven vermeld geven een heel vertekend beeld van de werkloosheid te Merksplas. Als voorbeeld hiervan nemen we volgende cijfers, waarbij we de inschrijvingen uit de gevangenis buiten beschouwing laten.

Februari 2007:

Aantal personen bij de VDAB ingeschreven als niet-werkende werkzoekende (grondgebied Merksplas)

Totaal	256		%	100
Aantal mannen	158	waarvan 100 verblijven in de gevangenis	%	62
Aantal vrouwen	98		%	38

Exclusief gedetineerden geeft dit volgend resultaat

Totaal	156		%	100
Aantal mannen	58		%	37
Aantal vrouwen	98		%	63

Indien we deze cijfers hanteren, zien we een daling van de werkloosheid zowel bij mannen en vrouwen vgl. de cijfers van 2000.

3.9.8. Permanente bewoners campings en weekendverblijven

Campingbewoners en bewoners van weekendverblijven worden te Merksplas niet op dit adres ingeschreven in het bevolkingsregister als permanent verblijf. De inschrijving gebeurt slechts indien de minister hier expliciet toe opdracht geeft.

Cijfers van inschrijvingen in het rijksregister over de jaren 2006-2005 op bevel van de minister:

<u>Camping</u>	2005 – 2006
Breebos	5
Molenzijdse Heide	0

In totaal zijn er op de campings per 31/12/2006 37 personen ingeschreven (permanente bewoning), waarvan 30 personen op camping Breebos en 7 personen op camping Molenzijdse Heide.

<u>Weekendverblijf</u>	2005 – 2006
Pampaweg	2

3.9.8.1. Campings

Merksplas heeft 2 verblijfsrecreatieve voorzieningen (campings), met name:

Molenzijdse Heide, Veldenbergstraat 97 – Merksplas
Breebos, Merksplassestwg. 104 – Rijkevorsel

Camping Molenzijdse Heide beschikt over 818 vaste standplaatsen, over 21 toeristische plaatsen en over een 4tal trekkershutten.

Camping en verblijfpark Breebos is gelegen op de grens van een 3tal gemeenten, nl. Rijkevorsel, Beerse en Merksplas. Over het hele domein is er plaats voor 409 vaste standplaatsen en 16 toeristische plaatsen.

Bron: inventarisatie IOK plangroep

Beide campings beschikken dus samen over een 1000tal vaste standplaatsen op grondgebied Merksplas. Er zijn 37 bewoners in totaliteit over beide campings ingeschreven als permanent wonende, m.a.w. 3,7 %.

We kunnen ons de vraag stellen of deze cijfers een correct beeld geven van de werkelijkheid, m.a.w. is het niet mogelijk dat er meer permanente bewoning op de campings is dan de cijfers in het bevolkingsregister weergeven?

Als we kijken naar het aantal dossiers waarin een beslissing genomen werd door de OCMW-raad, stellen we vast dat van de 87 dossiers er 6 betrekking hebben op campingbewoners, m.a.w. 6,9 %.

Problematieken m.b.t. permanente campingbewoners kunnen o.a. de volgende zijn:

Mensen zoeken op een camping een permanente bewoning omdat ze elders niet terecht kunnen (o.a. financieel, gebrek aan geschikte huisvesting, sociale problematiek ...)

Dit heeft zeker zijn weerslag op de diensten van het OCMW (aanvraag financiële steun, leefloon, huurwaarborg, echtscheidingen,)

Vraag is ook of de gemeente Merksplas hier een antwoord op kan bieden o.a. naar aangepaste huisvesting toe? Het zijn vaak mensen van buiten Merksplas afkomstig die hier een meer permanente oplossing zoeken

3.9.8.2. Weekendverblijven

Merksplas kent 225 weekendverblijven, verdeeld als volgt:

Gebied	Aantal weekendverblijven
Mierenweg	10
Turfkot	8
Stwg. Op Weelde – Lipseinde	24
Elzenberg – Oude Baan	11
Strikkeweg – Strikkevenweg	17
Eindepoel	4
Diepte	8
Geheulsedijk	10
Hoogmoerheyde	5
Koekhovense Heide	5
Kastanjelaar – Stwg. Op Weelde – Kromvenweg	13
Heibleuken – Pampaweg	34
Wortelbaan	10
Wortelbaan – Scharphoutdreef – Eendenpad	
Zwartwaterweg	66

Bron: gemeentelijke diensten Merksplas

Problematiek weekendverblijven: is, zij het iets minder uitgesproken, dezelfde problematiek als deze van de campingbewoners.

3.9.9. Andere nationaliteiten: EU, niet EU, illegalen

BEWEGING VAN DE BEVOLKING 2006								
						2006		2005
TOTALE BEVOLKING OP 31.12.2006						8.269		8.171
				mannen		4.280		4.218
				vrouwen		3.989		3.953
Het aantal inwoners omvat :			Belgen			7.840		7.739
			Vreemdelingen			429		432
De vreemdelingen zijn als volgt verdeeld :								
		2006	2005				2006	2005
Afghanistan		0	1		Marokko		16	10
Brazilië		1	2		Nederland		349	362
Bulgarije		0	1		Nigeria		1	1

China		1	0	Oekraïne		2	0
Dominikaanse rep.		1	1	Oostenrijk		0	1
Duitsland		2	2	Polen		2	2
Egypte		1	1	Portugal		25	23
Filippijnen		0	1	Roemenië		6	4
Finland		1	1	Senegal		1	1
Frankrijk		2	2	Spanje		1	0
Gambia		0	1	Suriname		1	0
Griekenland		1	0	Taiwan		1	2
Groot-Brittannië		6	6	Thailand		1	1
Italië		1	0	Turkije		1	2
India		0	1	Venezuela		1	0
Japan		1	1	Zweden		1	1
Joegoslavië		1	0	Zwitserland		1	1

Bron: gemeentelijke diensten Merksplas

Opgelet: bovenvermelde cijfers kunnen een vertekend beeld geven door de aanwezigheid van een gevangenis te Merksplas.

Zoals reeds eerder vermeld, is er op grondgebied Merksplas ook een centrum voor illegalen met een maximale capaciteit van 172 bewoners.

Over de aanwezigheid van andere illegalen te Merksplas zijn geen cijfers beschikbaar.

3.9.10. Gevangenen (strafinrichting grondgebied Merksplas)

De huidige capaciteit van de strafinrichting bedraagt 674 bedden. Er worden gemiddeld ongeveer 670 gedetineerden gehuisvest.

Standaard worden er in de gemeente Merksplas geen inschrijvingen gedaan op het adres van de gevangenis. Indien een gemeente dergelijke inschrijving weigert, kan de aanvraag tot inschrijving gebeuren via een procedure bij de minister van binnenlandse zaken, die de gemeente al dan niet beveelt tot inschrijving. Dergelijke aanvraag tot inschrijving kan gebeuren op initiatief van de persoon in kwestie, op initiatief van de gevangenisdirecteur, maar meestal gebeurt dit op vraag van andere gemeentes.

Aantal gedetineerden ingeschreven op het adres van de gevangenis (op bevel van de minister van binnenlandse zaken) periode 2005-2006 (rijksregister): 70

Het aantal aanvragen tot inschrijving (meestal op vraag van andere gemeentes) ligt nog veel hoger, naar schatting een 700tal over deze 2 jaren (gemiddeld een 10 tal per week).

Het totaal aantal gedetineerden dat is ingeschreven via de gemeente (rijksregister) op het adres van de gevangenis bedraagt 137 per 31/12/2006. Daarenboven zijn er nog 14 gedetineerden rechtstreeks ingeschreven door de dienst vreemdelingenzaken.

Alhoewel de gevangenis een op zichzelf functionerend orgaan is, heeft de aanwezigheid ervan zijn consequenties naar de OCMW-dienstverlening toe, bijv.

- indien men gedomicileerd is op het adres van de gevangenis, en men verlaat de gevangenis definitief zonder zich uit te schrijven, blijft Merksplas bevoegd voor een aantal zaken bijv. bij opname in een andere instelling met onderbreking (= financiële consequenties voor OCMW Merksplas)
- iemand verlaat definitief de gevangenis en heeft geen geschikte huisvesting waar hij naar toe kan
-

Het is dan ook belangrijk dat iemand die de gevangenis verlaat, uitgeschreven wordt. Er is eerder afgesproken dat de griffie van de gevangenis aan de gemeente laat weten dat iemand de gevangenis heeft verlaten – de procedure tot schrapping kan dan worden ingezet, maar kan wel enige tijd in beslag nemen.

Daarenboven vraagt de gemeente halfjaarlijks de lijst op van gedetineerden die ondertussen de gevangenis hebben verlaten.

4. SWOT-ANALYSE BESTAAND AANBOD

4.1. SWOT m.b.t. HUISVESTING

Opmaak Lokaal Sociaal Beleidsplan 2008-2013 SWOT HUISVESTING		
Intern	STERKTEN	ZWAKTEN
<u>Cliëntniveau</u>		
<i>Gronden</i>	- Nog voldoende woonuitbreidingsgebied beschikbaar	- Woonuitbreidingsgebied kan niet aangesneden worden - Bouwgrond is in Merksplas duurder door het feit dat de gemeente op de Nederlandse grens gelegen is, de eigen inwoners dragen hiervan de gevolgen
<i>Woningen</i>		- Te kleine appartementen worden verhuurd/verkocht tegen zeer hoge prijzen - Oudere woningen voldoen niet aan de huidige comfortnorm - Permanente bewoning van weekendverblijven en op de 2 campings
<i>Sociale huisvesting</i>	- 56 bejaardenwoningen OCMW - 1 transitwoning OCMW - 3 woningen SVK - Bouwmaatschappij De Noorderkempem is in Merksplas gelegen, dit werkt drempelverlagend - De Kleine landeigendom is actief op de verkoopsmarkt in Merksplas	- Contradictie tussen de cijfers en de realiteit van de wachtlijsten - Realiteit: 49 eigen inwoners en in totaal 370 mensen op wachtlijst voor een sociale woning in Merksplas - Verkochte sociale woningen blijven beschouwd worden als sociale woning desondanks ze niet meer beschikbaar zijn op de markt - Het OCMW krijgt veel vraag naar betaalbare huisvesting - Weinig opties mogelijk tot sociale verkavelingen - SVK heeft slechts een beperkt aantal woningen in Merksplas
<i>Ondersteunende diensten wonen</i>		- Vraag naar ondersteunende diensten zoals o.a. tuinonderhoud kan niet worden ingevuld
<u>Organisatieniveau</u>	- Het OCMW en gemeente zetelen in de raad van bestuur van de Bouwmaatschappij de Noorderkempem	- Geen structureel overleg tussen alle betrokken partners: OCMW, polite, Bouwmaatschappij de Noorderkempem
<u>Beleidsniveau</u>		- Doorzichtigheid beleid: subsidiemogelijkheden bij renovatiewerken zijn niet overzichtelijk

4.2. SWOT m.b.t. TEWERKSTELLING

4.2.1. Algemeen

Opmaak Lokaal Sociaal Beleidsplan 2008-2013 SWOT TEWERKSTELLING		
Intern	STERKTEN	ZWAKTEN
<u>Cliëntniveau</u>		
<i>Reguliere tewerkstelling</i>	- Weinig werkloosheid - Veel tewerkstelling dichtbij huis - Veel tewerkstelling in de dienstensector: gevangenis, rusthuis, Zwart-Goor, OCMW, gemeente, ... - Veel tewerkstelling in de tuinbouw - Aanwezigheid van een vergunningsambtenaar (~ bedrijven)	- Tekort aan werknemers in de regio - Tuinbouw krijgt vacatures niet ingevuld en moet veelvuldig beroep doen op gastarbeiders - Geen KMO grond beschikbaar
<i>Sociale tewerkstelling</i>	- PWA kandidaten zijn flink geslonken, veel van hen zijn aan het werk - Dienstenchequebedrijf en strijkatelier binnen het OCMW opgestart	- 'Restgroep' is moeilijk bereikbaar - Mensen die niet uitkeringsgerechtigd zijn worden ook niet bereikt
<i>Opleiding</i>	- OCMW geeft vorming voor laaggeschoolden en langdurig werklozen: bvb. opleiding tot huishoudhulp - Gemeenschapscentrum beschikt over een computerlokaal waar cursussen georganiseerd worden	
<i>Vrijwilligerswerk</i>	- Vrijwilligers actief in de MMC en LOI-werking	- Ondersteuning vrijwilligerswerk vanuit het lokale bestuur
<i>Randvoorwaarden tewerkstelling</i>	- IBO: ruime openingsuren afgestemd op de vraag van de werkende ouders, maar rekening houdend met de draagkracht van het kind - Vakantieopvang tot 14 jaar - Voor- en naschoolse opvang wordt ook aangeboden door de school met behulp van de PWA - 13 onthaalouders op grondgebied Merksplas - Aanwezigheid basismobiliteit - Aanwezigheid belbus	- Vraag naar kinderopvang is groter dan het aanbod, o.m. vanuit de seizoensarbeiders - Vraag naar opvang voor -3 jarigen is erg fluctuerend - Geen trein in Merksplas - Enkel busverbinding met centrumstad Turnhout
<u>Organisatieniveau</u>	- De opleiding huishoudhulp komt tot stand in een samenwerking tussen OCMW Merksplas, OCMW Hoogstraten, VDAB en het landelijk dienstencoöperatief - Contacten met VDAB en PWA op vlak van ATB - Ondersteuning vanuit Welzijnzorg Kempen op vlak van ATB - 2 maal per jaar overleg met RVA	
<u>Beleidsniveau</u>		- Doorzichtigheid van het beleid: informatie over tewerkstelling

4.2.2. Kinderopvang: kwaliteit van de voorzieningen voor kinderopvang

4.2.2.1. Aanbodzijde

4.2.2.1.1. Kwalitatieve analyse buitenschoolse opvang volgens het kwaliteitscharter: IBO

Kwaliteitscharter	Sterkten	Aandachtspunten
Pedagogische werking	– Nadruk op vrije tijd en vrije spelkeuze – Huiselijke sfeer – Aandacht voor verschillende spelvormen die aansluiten bij verschillende ontwikkelingsgebieden – Opsplitsing in leeftijdsgroepen (kleuters en kids)	
Begeleiding	– Alle begeleiders voldoen aan de 50%-regel van Kind en Gezin – Vakantieperiodes: 1 begeleidster per 10 kinderen – Extra jobstudenten tijdens de vakantieperiodes – Aandachtsbegeleidster voor nieuwe kindjes	
Ouderparticipatie	– Dagelijkse contacten – Ouders worden op voldoende wijze geïnformeerd over de werking van het initiatief en de aangeboden activiteiten via informatiebrochures.	
Infrastructuur	– Voldoende ruimte, zowel binnen als buiten – Ingericht overeenkomstig de erkenningvoorwaarden waarden – Bij de inrichting werd rekening gehouden met de wensen van de kinderen – Gezelligheid en huiselijkheid – Indeling in verschillende spelzones	
Veiligheid/Gezondheid	– in orde met de erkenningsvoorwaarden	– Hoofdingang langs drukke straat (Pastorijstraat)

Kinderclub de spetter heeft een kwaliteitshandboek opgemaakt met daarin:

- het kwaliteitsbeleid: missie, visie en waarden
- De kwaliteitsplanning: doelstelling en timing, inzet van welke middelen om de doelen te verwezenlijken
- het kwaliteitssysteem: beschrijving inzet van de middelen (procedures) en processen
- evaluatie van de dienstverlening

De werkzaamheden vragen een grote tijdsinvestering van de coördinator en begeleiders.

Bovenstaande kwalitatieve appreciatie is grotendeels terug te brengen op het gunstig inspectieverslag van Kind en Gezin.

4.2.2.1.2. Kwalitatieve analyse: Dienst Opvanggezinnen

Kwaliteitscharter	Sterkten	Aandachtspunten
Pedagogische werking	– Familiale sfeer – Persoonlijke en kleinschalige opvang – Pedagogisch verantwoord en veilig speelgoed	
Begeleiding	– Opvangouders worden door een maatschappelijk assistent of sociaal verpleegkundige begeleid – De Opvangouders moeten verplicht een basiscursus en min. 4 vormingsavonden per jaar volgen	

Ouderparticipatie	– De ouders krijgen voldoende ‘kinderinformatie’ via individuele gesprekken tijdens breng- en haalmomenten en eventueel via een heen- en weerboekje – De Landelijke Kinderopvang Dienst Opvanggezinnen organiseert vorming voor opvangouders en ouders	
Infrastructuur	– De opvang wordt bij elk opvanggezin in een kindvriendelijke gezinswoning gedaan, met eet-, slaap- en speelruimtes. De kinderen kunnen er ook spelen in de tuin.	
Veiligheid/Gezondheid	– De opvangouders kunnen op alle momenten de ouders op hun werk bereiken – Bij de opvangouders worden de veiligheid en hygiëne jaarlijks gecontroleerd. Zij respecteren daarnaast de nieuwe richtlijnen i.v.m. de brandveiligheid – Kinderen worden nooit alleen gelaten, ook niet voor vervoer van en naar school van schoolgaande kinderen	

De kwalitatieve appreciatie van de Dienst Opvanggezinnen is in belangrijke mate terug te brengen tot de tevredenheid van ouders die hun kindje bij een onthaalouder laten opvangen.

4.2.2.1.3. Kwalitatieve analyse andere (opvang-) voorziening

4.2.2.1.3.1 Sport- en spelweken

Voor de 4-12 jarigen is er een sportweek tijdens de 1ste week van juli (9-16 uur) en de 3de week van augustus (9-16 uur).

De activiteiten worden geleid door monitoren. Enkele voordelen van deze voorziening zijn zowel de kostprijs als de keuzemogelijkheden voor de kinderen die graag sporten.

4.2.2.1.3.2. Vakantiewerking Merksplas

Omwille van een capaciteitstekort in kinderclub de spetter is de gemeente vanaf de paasvakantie 2007 gestart met een vakantiewerking in de vroegere oac gebouwen op Merksplas kolonie. Kinderen tussen 6 en 14 jaar kunnen er tijdens de schoolvakanties tussen 7 en 18 uur terecht. De coördinatie van de vakantiewerking gebeurt door de coördinator van de buitenschoolse kinderopvang en de jeugdconsulent. Zij staan in voor de programmatie, communicatie, (programmaboekjes, reclame,...), administratie (inschrijvingen) en in samenwerking met de monitoren ook voor de praktische voorbereiding van de activiteiten. Voor de begeleiding van activiteiten doet men een beroep op monitoren/jobstudenten die een basisattest als monitor behaalden.

Wat de activiteiten betreft is er veel variatie en er worden geregeld uitstapjes gepland.

4.2.2.1.3.3. Kinderoppasdienst Gezinsbond

De kinderoppassers volgen jaarlijks 2 vormingssessies en ontvangen driemaal per jaar het tijdschrift OKIDEE.

4.2.2.2. Vraagzijde

De verschillende betrokken partijen van het lokaal overleg geven aan dat ouders de kwaliteit van de verschillende voorzieningen en belangrijk item vinden in de keuze van opvanginitiatief. Ook vanuit het lokaal overleg wordt de verbetering van de kwaliteit en de continue kwaliteitszorg steeds gestimuleerd.

Vanuit het lokaal overleg wordt gevraagd voldoende aandacht te besteden aan samenwerking tussen de verschillende initiatieven voor het realiseren van permanente kwaliteitszorg.

4.2.2.3. Besluitvorming

4.2.2.3.1. Algemeen

Merksplas is een gemeente met ongeveer 8000 inwoners, wat niet echt veel is in vergelijking met de gemeenten in de regio. Merksplas is vooral een woondorp dat afhankelijk is van gemeenten en steden rondom haar (Turnhout, Hoogstraten en in mindere mate Antwerpen) waar de mensen gaan werken, winkelen en ontspanningsmogelijkheden gaan zoeken. Van de ongeveer 8000 inwoners zijn er 1238 jonger dan 12 jaar.

4.2.2.3.2. Dagopvang

De 2 diensten voor opvanggezinnen melden dat er momenteel een gebrek aan opvanggezinnen heerst. Er is een tekort aan onthaalouders vergeleken met de vraagzijde.

4.2.2.3.3. Buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang wordt vooral verzorgd door het IBO 'De Spetter'. De 2 scholen voorzien nog steeds voor- en naschoolse opvang voor 45 minuten.

De kwaliteit van het IBO is hoog. Alle begeleidsters hebben een erkend diploma en zijn bijgevolg in orde voor wat de 50%-regel betreft.

4.2.2.3.4. Atypische opvangvormen

Een nood aan atypische opvangvormen wordt door enkele ouders gesuggereerd via de coördinator van het IBO. De behoefte tijdens weekdagen is uiteraard het grootst, gevolgd door opvang bij ziekte van kinderen en urgentieopvang.

Omwille van overbezetting kunnen op dit moment mensen die plots opvang nodig hebben dikwijls niet terecht in de kinderclub. Zeker tijdens vakantieperiodes is dit een probleem. Aan kind en gezin wordt een aanvraag ingediend om 6 plaatsen te voorzien voor deze opvang.

Kinderen met een lichte handicap of gedragsstoornis kunnen terecht in het IBO. Voor kinderen met een zwaardere handicap zijn er in Merksplas aparte voorzieningen, oa. Vakantieopvang Boemerang (vzw Markdal) en dagopvang 't Vonderke (vzw Markdal). Tussen deze initiatieven is er trouwens een goede samenwerking met het IBO. Er wordt op geregelde tijdstippen samen 'gespeeld' en de 'gasten' van vzw Markdal zorgen dagelijks voor een lekker vieruurtje voor de kinderclub (zelfgebakken koekjes).

4.3. SWOT m.b.t. GEZONDHEID, WELZIJN & JUSTITIE

Opmaak Lokaal Sociaal Beleidsplan 2008-2013 SWOT GEZONDHEID, WELZIJN & JUSTITIE

Intern	STERKTEN	ZWAKTEN
<u>Cliëntniveau</u>		
<i>Aanbod</i>	- Redelijk lage drempel OCMW - Brede waaier aan dienstverlening - Evolutie van het imago van het OCMW - Gemeentelijke nieuwsbrief	- Nog steeds een hoge drempel bij OCMW-cliënteel - Brede bevolking kent gratis juridische dienstverlening OCMW onvoldoende - De burger weet niet welke hulp van welke dienst verwacht kan worden - Wachtlijsten bij 2^e en 3^e-lijns hulpverlening - Snelle overschakeling van telefoon OCMW naar antwoordapparaat: kost geld voor de mensen die bellen
<i>Personen met een handicap</i>	- Widar en Zwart Goor vervullen een bovenlokale functie maar inwoners van Merksplas krijgen altijd voorrang - OCMW meldt steeds het recht op tegemoetkomingen - Cafetaria Koffiepot (Zwart Goor) staat ook open voor buurtbewoners - Uittesten van hulpmiddelen in Zwart Goor	
<i>Bejaarden</i>	- Bouw van een nieuw rusthuis - Bejaarden kunnen in de eigen gemeente blijven	- Geen reële wachtlijst rusthuis omdat mensen zich preventief inschrijven
<i>Sociale cohesie</i>	- Actie van de politie: problemen detecteren via burens - Landelijke gemeente: mensen kennen elkaar nog - Onthaal nieuwe inwoners	
<u>Organisatieniveau</u>	- Samenwerking regionale voorzieningen gehandicaptenzorg - Samenwerking met gevangenis - Diensten voor huishulp verwijzen naar elkaar - Doorverwijzing tussen de lokale 1^e-lijns hulpverlening verloopt soepel - Diensten stellen zich voor bij verenigingen	- Ontbrekend overleg tussen de diensten (overleg met toestemming van de cliënt) - Geen structureel overleg tussen OCMW en politie (maar is ook delicaat) - Diensten verwijzen onvoldoende door naar OCMW - Doorverwijzing naar 2e en 3e-lijns hulpverlening meestal buiten Merksplas: geen feedback over opvolging - Samenwerking organisaties beperkt zicht tot de eigen zuil
<u>Beleidsniveau</u>		

5. MEERJARENPLAN

Strategische en tactische doelstellingen, met acties:

De tabellen hieronder omschrijven per thema één strategische doelstelling (SD), die telkens een aantal tactische doelstellingen (TD) omvat. Sommige tactische doelstellingen zijn al geconcretiseerd in een aantal operationele doelstellingen of acties. Bij andere tactische doelstellingen moeten de acties nog bepaald worden.

In de loop van de uitvoering van dit lokaal sociaal beleidsplan kunnen permanent acties bijgevoegd worden. De hier geformuleerde strategische en tactische doelstellingen fungeren als het kader waarbinnen de nieuw geformuleerde acties moeten inpassen. Door de voortdurende veranderende omgeving, zoals wettelijke bepalingen of veranderende noden bij de bevolking, zal het lokaal sociaal beleidsplan ook regelmatig moeten geëvalueerd en bijgestuurd worden.

Verantwoordelijkheid:

Per tactische doelstelling of per actie wordt aangeduid wie de verantwoordelijkheid op zich neemt om acties tijdig op te starten, de juiste mensen samen te brengen, de voortgang van het proces te bewaken en toe te werken naar resultaat.

Timing:

Het jaartal per tactische doelstelling of per actie duidt aan wanneer er met die doelstelling/actie van start zal worden gegaan. Sommige acties lopen continu en vragen permanent aandacht.

Middelen:

Middelen voor het eerste jaar zijn voorzien in de budgetten van 2008 en in de meerjarenplanning van het OCMW en de gemeente. Bij het jaarlijkse opstellen van de begroting zullen de uit te voeren acties van dit lokaal sociaal beleidsplan mee genomen worden in de besprekingen.

Afstemming met de andere beleidsplannen:

Het lokaal sociaal beleidsplan fungeert als een koepelplan dat niet los kan gezien worden van de andere plannen. De stuurgroep gebruikte de andere, reeds opgemaakte beleidsplannen als input voor het lokaal sociaal beleidsplan, zoals o.a. het meerjarenplan van het OCMW en de gemeente, het cultuurbeleidsplan, waarin het bibliotheekbeleidsplan is geïntegreerd, het sportbeleidsplan en het jeugdbeleidsplan. Enkele doelstellingen uit dit plan zijn verder concreet uitgewerkt in de sectorale beleidsplannen. Alle lokale beleidsplannen sluiten als dusdanig op elkaar aan en versterken een geïntegreerd en inclusief lokaal sociaal beleid.

5.1. HUISVESTING: DOELSTELLINGEN OP STRATEGISCH, TACTISCH EN OPERATIONEEL NIVEAU

STRATEGISCHE DOELSTELLING: HET LOKALE BESTUUR MERKSPLAS STREEFT NAAR KWALITEITSVOL EN BETAALBAAR WONEN VOOR IEDEREEN.

TACTISCHE DOELSTELLINGEN	Verantwoordelijke	Timing / Opstarten
1. Stimuleren en versterken van het sociale huisvestingbeleid		
a) Uitbesteden van een woonbehoeftenstudie, wat een vernieuwd planningskader zal bieden, om woonuitbreidingsgebieden versneld te kunnen aansnijden	Gemeente	2008
b) Prioriteitenlijsten opstellen op basis van de nieuwe woonbehoeftenstudie	Gemeente	2009
c) Op basis van die prioriteitenlijst gefaseerd aansnijden van woonuitbreidingsgebieden om sociale bouwgronden te creëren	Gemeente	2009
d) Bij het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden maximaal streven naar sociale vermenging	Gemeente	2010
e) Onderzoeken om bij privé-verkaveling aan te sturen om een percentage sociale kavels te voorzien, bvb. via het uitwerken van een gemeentelijke verkavelingvoorwaarde	Gemeente	2010
f) Sociale huurders aanmoedigen om hun sociale woning te kopen	Gemeente	2008
g) Opstarten van een structureel overleg tussen betrokken partners, gemeente – OCMW – huisvestingsmaatschappij – particuliere sector, om afstemming en samenwerking te bevorderen	OCMW – Gemeente	2008
h) Opstarten van ‘preventief’ wijkoverleg met Bouwmaatschappij de Noorderkempen en wijkpolitie, om inzicht te krijgen in specifieke problemen van de sociale woonwijk, en er snel op te kunnen inspelen	OCMW – Gemeente	2008
2. Aanbod van sociale huisvesting OCMW continueren: bejaardenwoningen, bejaardenflats, woningen lokaal opvanginitiatief (LOI), transitwoningen		
a) Zoeken naar alternatieve huisvesting voor LOI, in de plaats van huidige woning	OCMW	2008
b) Onderhouden/ renoveren van het andere huisvestingspand voor LOI	OCMW	2008
c) Zoeken naar nieuwe transitwoning, in de plaats van huidige woning	OCMW	2009
d) Opvolgen van de gerealiseerde nieuwe huisvesting voor ouderen: ‘Woon- en zorgcentrum Het Binnenhof’ van groep Van den Brande: communicatie naar doelgroep ouderen, afspraken opnamebeleid, uitwerken vrijwilligersbeleid (zie bij thema ‘gezondheid en welzijn’)	OCMW	2008

	Verantwoordelijke	Timing / Opstarten
3. OCMW- ondersteunende diensten wonen verder ontwikkelen		
a) Mee zoeken naar alternatieven voor invulling van de vraag naar tuinonderhoud, bvb. via vrijwilligers van de instellingen voor gehandicaptenzorg	OCMW	2008
b) Opvolgen van wetgeving ter zake, en bij verandering hierop inspelen	OCMW	continu
4. Informeren van mensen over (boven)lokale premies bij (ver)bouwen en hen daarbij gericht helpen en doorverwijzen	Gemeente – OCMW	2008
a) Voorzien van een hoofdstuk ‘levenslang wonen’ in de Sociale voorzieningengids		
b) Voorzien van duidelijke link met het AGEM (Autonoom Gemeentebedrijf Elektriciteitsnet Merksplas) en een REG (rationeel energiegebruik)-ambtenaar		
5. Aandacht geven aan inbreiding en renovatie in de woonkern (dorp)		
a) Initiatieven nemen om het wonen in de dorpskern aantrekkelijker te maken	Gemeente	2009
b) Stimuleren van renovatie en vernieuwbouw	Gemeente	2009
c) Ter uitvoering van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan opmaken van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP), zoals voor aflijning van woonkern (dorp) op perceelsniveau, toegangspercelen tot de binnengebieden, zonevreemde woningen, agrarische linten, ...	Gemeente	2012
d) Uitzoeken welke gronden van het register van onbebouwde percelen ook effectief beschikbaar zijn. Dit geeft een inventaris van de inbreidingsgebieden.	Gemeente	2008
e) Verwezenlijken van kavels met betaalbare gronden, variatie in grootte, en gefaseerd op de markt brengen, zonder de normen van ‘sociale huisvesting’ te hanteren, om jonge mensen/ gezinnen de kans te bieden te blijven wonen in eigen dorp: uitvoeren van de woningprogrammatie	Gemeente	2009
6. Aandacht geven aan de leefbaarheid in de woonzones en de open ruimtes, met versterking van natuur en spel en ontspanning/ rust	Gemeente – OCMW	2008
7. Mee instappen in initiatief IOK voor Vlaamse projectsubsidies lokaal woonbeleid	Gemeente	2008

5.2. TEWERKSTELLING: DOELSTELLINGEN OP STRATEGISCH, TACTISCH EN OPERATIONEEL NIVEAU.

STRATEGISCHE DOELSTELLING: HET LOKALE BESTUUR MERKSPLAS STIMULEERT MAXIMAAL DE REGULIERE EN SOCIALE TEWERKSTELLING OP HAAR GRONDGEBIED.		
TACTISCHE DOELSTELLINGEN	Verantwoordelijke	Timing / Opstarten
1. Voeren van een KMO-vriendelijk beleid		
a) Opvolgen en uitvoeren van de acties in het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan, o.m. afbakenen, ontsluiten en ontwikkelen van een nieuw lokaal bedrijventerrein	Gemeente	2010
b) IJveren voor herlokalisatie van lokale zonevreemde bedrijven	Gemeente	2011
c) Onderzoeken om een KMO-loket/ ondernemersvriendelijk loket of aanspreekpunt op te starten	Gemeente	2009
d) Opzetten van een informatiecampagne over de wetgeving, bestemmings- en structuurplannen t.a.v. bedrijfslocaties	Gemeente	2009
e) Regelmatig overleggen tussen gemeente, GOM, UNIZO en lokale ondernemersraden	Gemeente	2008
2. Verder uitbouwen en ontwikkelen van het toerisme		
a) Link verstevigen tussen toerisme en horeca	Gemeente	2008
b) Projecten voor de handelaars en middenstand uitvoeren, i.s.m. UNIZO	Gemeente	2008
c) Continueren van het samenwerkingsverband met Baarle-Hertog, Hoogstraten en Rijkevorsel	Gemeente	2008
d) Opmaken inrichtingsplan Kolonie, i.s.m. bovenlokale actoren, als nieuwe hefboom voor het ontwikkelen van het toerisme, en met koppeling aan een maatschappelijk doel	Gemeente	2009
3. Participeren aan het Tewerkstellingsforum/ Forum lokale werkgelegenheid	Gemeente – OCMW	2008
4. Bekendmaken van het aanbod PWA/ Contactpunt Werkwinkel	OCMW	2008
5. Uitbreiden van de sociale tewerkstelling in de diensten OCMW		
a) Uitbreiden van het strijkatelier: aanwerven van een technische beambte	OCMW	2008
b) Uitbreiden van het project huishulp via dienstencheques: aanwerven van bijkomend personeel	OCMW	2008
c) Opvolgen van de te verwachten wijzigingen in de wet/ modaliteiten voor uitbreiding van het systeem dienstencheques naar een klusjesdienst, bvb. in een samenwerkingsverband OCMW, gemeente en PWA	OCMW	2008

	Verantwoordelijke	Timing / Opstarten
d) Opstarten van arbeidstrajectbegeleiding: aanwerven en inwerken van arbeidstrajectbegeleider, ondersteuning vanuit WZK, overleg met VDAB en PWA, begeleiden van langdurig werklozen/ kansengroepen die aanbod sociale tewerkstelling binnen lokale besturen krijgen	OCMW	2008
e) Voorzien van gezamenlijk aanbod sociale tewerkstelling gemeente en OCMW	OCMW	2008
6. Bestendigen van de goede samenwerking met de instellingen op het grondgebied, zoals van de federale overheid justitie, de sector van gehandicaptenzorg, samenwerkingsverbanden m.b.t. vrijwilligers ...	Gemeente – OCMW	continu
7. Uitbouwen van een vrijwilligersnetwerk		
a) Opstarten van een vrijwilligerswerking voor het nieuwe rusthuis ‘Woon- en zorgcentrum Het Binnenhof’	OCMW	2009
b) Uitbouwen van de vrijwilligerswerking voor andere thematieken en i.s.m. derde partners	OCMW	2010
c) Blijven werven en ondersteunen van vrijwilligers voor de MMC (mindermobielen centrale), het LOI (Lokaal Opvanginitiatief), gemachtigde opzichters en vakantieopzichters bij de scholen via de politie, culturele activiteiten ...	Gemeente – OCMW	continu
d) Onderzoeken hoe de ondersteuning van de verschillende vrijwilligers voor gemeente en OCMW samen kan gebeuren, bvb. een gezamenlijk vrijwilligersnetwerk opzetten, een organisatie- en afsprakennota OCMW en gemeente daaromtrent: centraliseren, sturen, praktisch en inhoudelijk begeleiden ...	Gemeente – OCMW	2009
e) Samenwerken met het provinciaal Steunpunt Vrijwilligerswerk voor ondersteuning van vrijwilligers	Gemeente – OCMW	2009
f) Waarderen van de vrijwilligers die vrijwilligerswerk doen voor de gemeente en het OCMW	Gemeente – OCMW	2009
8. Optimaliseren van de randvoorwaarden voor de tewerkstelling op het grondgebied: mobiliteit, vorming		
a) Voorzien van een optimale mobiliteit in functie van tewerkstelling: aandacht voor goede ontsluitingen voor het industrie-, woon/werk- en recreatieverkeer	Gemeente	2008
b) Continueren van de opleiding huishoudhulp, i.s.m. VDAB, 2 omliggende gemeenten en private organisaties	OCMW	
c) Onderzoeken om de cursussen in het computerlokaal van het gemeenschapscentrum uit te breiden	Gemeente	2008

	Verantwoordelijke	Timing / Opstarten
9. Optimaliseren van de randvoorwaarden voor de tewerkstelling op het grondgebied: kinderopvang		
a) Verdere kwaliteitsvolle uitbouw van Kinderclub ‘De Spetter’	Gemeente – OCMW	2008
b) Verdere uitbreiding van de opvangmogelijkheden voor 0-3 jarigen	Gemeente – OCMW	2008
c) Ouderparticipatie	Gemeente – OCMW	2008
d) Opvang zieke kinderen	Gemeente – OCMW	2008
e) Samenwerking scholen - IBO	Gemeente – OCMW	2008
f) Inclusieve opvang: de kinderopvang in een ruim sociaal netwerk	Gemeente – OCMW	2008

9. a) Kinderclub ‘De Spetter’ werd opgericht ter concretisering van het beleidsplan buitenschoolse kinderopvang. Ook in de toekomst zal de kwaliteitsvolle uitbouw van dit opvanginitiatief en de realisatie van de samenwerking met andere opvanginitiatieven vanuit het lokaal overleg gestimuleerd worden. Alle acties die kinderclub de spetter onderneemt ter bevordering van de kwaliteit of uitbreiding van kwantiteit worden door het lokaal overleg ondersteund. Het verbeteren/vernieuwen van de accommodatie voor de IBO-locatie wordt door het lokaal overleg ondersteund, alsook een eventuele uitbreiding van de opvangcapaciteit en /of voorbereiding van het personeel.

9. b) De Dienst Opvanggezinnen Landelijke kinderopvang en Reddy Teddy kampen met een wachtlijst. Regelmatig voeren de diensten campagnes voor het rekruteren van nieuwe onthaalouders. Het lokaal overleg zal deze acties mee ondersteunen en is bereid mee te brainstormen over mogelijke campagnes, communicatiemiddelen, opvangcapaciteit en /of voorbereiding van het personeel.

9. c) Ouderparticipatie is een initiatiefgebonden item. Doch ouderparticipatie begint bij een degelijke informatiedoorstroming. Ter ondersteuning van de individuele initiatieven, is door het lokaal overleg, in samenwerking met het gemeentebestuur, een brochure opgemaakt waarin alle opvanginitiatieven opgenomen zijn. Deze brochure wordt verspreid bij nieuwe inschrijvingen, bij geboorteaangiftes en bij nieuwe inwoners.

9. d) Op arrondissementeel vlak worden verschillende initiatieven genomen om de opvang voor zieke kinderen te realiseren. De informatiedoorstroming naar de ouders over de mogelijkheden is niet altijd evident. Om de bevolking te informeren over de mogelijkheden voor deze specifieke opvangvorm zullen deze initiatieven eveneens opgenomen worden in de brochure vermeld onder punt 7.2.

9. e) Om de samenwerking tussen enerzijds de scholen onderling en anderzijds het IBO te versterken, wordt vanuit het lokaal overleg de optie genomen om gezamenlijk jaarlijks (minstens) 1 vormingsavond in te richten. Het voordeel hiervan is dat het op deze manier meer mogelijkheden verschaft om een ‘duurdere’ expert uit te nodigen. Zo kunnen kwaliteitsvolle onderwerpen aan bod komen. Een ander pluspunt is dat het onderling contact tussen de scholen en het IBO optimaal behouden blijft.

9. f) De jeugd- en sportdienst van de gemeente kent veel succes met de initiatieven als sport- en spelweken en de nieuwe vakantiewerking. Er werd in het verleden reeds met het IBO samengewerkt. Vanuit het lokaal overleg zal deze samenwerking in de toekomst blijvend gestimuleerd worden.

9. g) Elk kind krijgt in Merksplas de kans om opgevangen te worden, en dit in verschillende opvangvoorzieningen afhankelijk van zijn/haar specifieke behoefte. Kinderen met een lichte handicap kunnen terecht in het IBO, kinderen met een zwaardere zorgbehoefte worden opgevangen in vzw Markdal (Boemerang en 't Vonderke).

Vanuit het lokaal overleg wil men de optie tot samenwerking tussen vzw Markdal en het IBO verder stimuleren. In het verleden verliep deze samenwerking vlot. Zo wordt er regelmatig samengespeeld en was er onlangs één week in het IBO waar er gewerkt werd rond 'anders-zijn'. De gasten van Markdal van hun kant zorgen voor een lekker vieruurtje voor de kinderen van het IBO. Verder zal het IBO een aanvraag tot inclusieve opvang indienen bij Kind en Gezin voor de opvang van kinderen met een handicap of gedragsstoornis (eigen aan het kind).

9. h) De adviesraad lokaal overleg kinderopvang zal, overeenkomstig de bepalingen van de regelgevende overheid, 2x per jaar blijven samenkomen en zal de taken opnemen zoals beschreven in de statuten goedgekeurd op de gemeenteraad van 17 september 2007.

Op de vergadering van de adviesraad lokaal overleg kinderopvang van 1 oktober 2007 werden de hierboven geformuleerde doelstellingen positief geadviseerd. Er was een meerderheid van de stemgerechtigde leden aanwezig. In de loop van 2008 zal de adviesraad lokaal overleg kinderopvang deze doelstellingen verder concretiseren.

5.3 GEZONDHEID EN WELZIJN: DOELSTELLINGEN OP STRATEGISCH, TACTISCH EN OPERATIONEEL NIVEAU.

STRATEGISCHE DOELSTELLING: HET LOKALE BESTUUR MERKSPLAS WERKT AAN EEN GECOÖRDINEERDE EN TOEGANKELIJKE DIENSTVERLENING VOOR GEZONDHEID EN WELZIJN.		
TACTISCHE DOELSTELLINGEN	Verantwoordelijke	Timing / Opstarten
1. Invulling geven aan het concept ‘Sociaal huis’, door gemeente en OCMW samen		2008 - 2009
a) Uitzoeken hoe een toegankelijke en klantvriendelijke sociale dienstverlening voor elke burger in Merksplas kan georganiseerd worden: visie op concept ‘Sociaal Huis’, logisch samenbrengen van het zorgaanbod van beide lokale besturen, ...	OCMW	
b) Uitzoeken hoe de functies van één loket, informatie en doorverwijzing concreet kunnen ingevuld worden: hoe de vragen van de burgers stroomlijnen, locatie van het onthaal, hoe het onthaal organiseren, hoe het zorgaanbod coördineren, ...: concretiseren van een geïntegreerde aanpak	Gemeente – OCMW	
c) Veranderen van de naam en werken aan een positief imago van het OCMW als Sociaal Huis: uithangbord, ...	OCMW	2009
2. Burgers informeren over aanbod en organisatie van het ‘Sociaal huis’, via verschillende communicatiekanalen, aangepast aan verschillende doelgroepen, en frequent herhaald		2009
a) Bekend maken en blijven herhalen, proactief aanspreken en informeren van specifieke doelgroepen: via Voorzieningengids, Seniorengids, ..., via intermediairen zoals huisartsen ...	OCMW	continu
b) Informatie over aanbod via het leggen van links van websites gemeente, OCMW met de lokale welzijn-, gezondheid-, en zorgdiensten m.b.t. hun aanbod,	Gemeente – OCMW	2008
c) Informatie over lokale premies en tegemoetkomingen ruim beschikbaar maken, bvb. via maandblad ‘De Nieuwe Spetser’, alsook de informatie over de bovenlokale premies o.m. te raadplegen via websites ‘premiezoeker’ en ‘rechtenverkenner’	Gemeente – OCMW	2008
3. Meewerken aan de acties voor preventie en gezondheidspromotie van het LOGO Noorderkempem		
a) Jaarlijks minstens één actie/ project uitvoeren in het kader van de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen	Gemeente – OCMW	2008 - 2013

	Verantwoordelijke	Timing / Opstarten
4. Aanbod van diensten OCMW continueren en overleggen/ afstemmen/ samenwerken met derde partners met vergelijkbaar aanbod		
a) Bespreken van financiële problemen en aanvragen leefloon, b) Aanvragen en opvolgen van voordelen voor pensioen, bejaarden, andersvaliden, c) Hulpverlening bij problemen van psychische, relationele of sociale aard, d) Optimaliseren van de maaltijddienst, e) Optimaliseren van de dienst voor gezins- en bejaardenhulp en optimaliseren van ad-hoc cliëntoverleg met andere zorgaanbieders/ derde partners f) Optimaliseren van de poetsdienst via dienstencheques, g) Optimaliseren van de mindermobielen centrale,	OCMW	2008 - 2013
5. Uitwerken van een seniorenbeleid		
a) Binnen de sociale dienst een verantwoordelijke voor het seniorenbeleid aanduiden	OCMW	2009
b) Uitwerken van een visie voor een integraal seniorenbeleid	OCMW	2008 - 2013
c) Oprichten van een seniorenadviesraad	Gemeente – OCMW	2009
d) Het zorgaanbod voor senioren optimaliseren en uitbreiden: ▪ Optimaal invullen van de vragen naar thuiszorg: onderzoeken om nieuwe initiatieven uit te werken voor zorgbehoevenden, bvb. gezelschap houden, boodschappen doen, ▪ Onderzoeken om systematisch en proactief bezoek te brengen aan hoogbejaarden 80+ ▪ Mogelijkheden onderzoeken om een dagopvangcentrum te realiseren voor ouderen, eventueel i.s.m. private partner, groep Van den Brande, zie ook thema ‘huisvesting’ ▪ Afspraken concretiseren met het nieuwe private rusthuis ‘Woon- en zorgcentrum Het Binnenhof’ m.b.t. opnamebeleid en zorgaanbod, bvb. comfortzorg ▪ Inschakelen van een vrijwilligersnetwerk, zie ook thema ‘tewerkstelling’	Gemeente – OCMW	2010 2008 2008 continu 2009
6. Toetsen van de fysieke toegankelijkheid van openbare gebouwen, openbare ruimten en wegeninfrastructuur	OCMW – Gemeente	continu

6. TAAKVERDELING EN WERKAFSPRAKEN TUSSEN GEMEENTE EN OCMW

6.1. PROTOCOL VAN SAMENWERKING TUSSEN GEMEENTE EN OCMW

Het gemeentebestuur en het OCMW willen hun inspanningen bundelen en op elkaar afstemmen. Dit is vastgelegd in een protocol van samenwerking tussen OCMW en gemeente Merksplas, en goedgekeurd in de resp. raadszittingen van december 2004.

Hieronder volgt een overzicht van de sociale dienstverlening, zoals opgenomen in het protocol van samenwerking:

Gemeentelijke toelagen

De gemeente Merksplas verleent een aantal toelagen, zowel aan particulieren als aan organisaties en instellingen: geboortepremies, werkingstoelage aan het OCMW, gemeentelijke premie aan gehandicapten, mantelzorgtoelage, toelagen aan verenigingen voor gehandicapten, toelage aan instellingen onderwijs en opvang gehandicapten, toelage aan beschutte werkplaatsen, toelage vakantiewerking dagcentrum Markdal, toelagen aan verenigingen/instellingen voor gezondheidszorg, toelagen werkingskosten kringloopcentrum WEB, werkingskosten jeugd, werkingskosten jeugdhuis en speelpleinwerking.

OCMW-toelagen

OCMW Merksplas verleent een aantal toelagen, zowel aan particulieren als aan organisaties en instellingen: vergoeding aan Welzijnszorg Kempen, vergoeding voor transportkosten van zieken, vergoeding voor tewerkstelling van minder-validen, vergoeding aan privé-diensten voor gezins- en bejaardenhulp, verwarmingstoelagen, ...

Gemeentelijke sociale voorzieningen

De gemeente heeft volgende sociale voorzieningen: gemeentelijke sociale dienst (deze wordt verleend via de sociale dienst van het OCMW), buitenschoolse kinderopvang, speelpleinwerking, PWA.

Sociale voorzieningen OCMW Merksplas

De sociale dienst (inclusief schuldbemiddeling), juridische dienst, maaltijddienst, personenalarmsystemen, dienst voor gezins- en bejaardenhulp en een poetsdienst via dienstencheques, mindermobielen centrale, sociale huisvesting, lokaal opvanginitiatief,

6.2. TAAKVERDELING EN WERKAFSPRAKEN

6.2.1. Takenpakket van het OCMW

6.2.1.1. Sociale voorzieningen

- pensioenaanvragen
- tegemoetkomingen voor gehandicapten
- tegemoetkomingen voor bejaarden
- huurtoelagen
- gemeentelijke toelage voor thuisverzorging van bejaarden (mantelzorgtoelage)
- gemeentelijke toelage voor ouders met gehandicapte kinderen (medisch-pedagogische toelage)

6.2.1.2. Juridische dienst

6.2.1.3. Opvang en begeleiding van asielzoekers (L.O.I.)

6.2.1.4. Ter beschikking stellen van aangepaste woongelegenheden voor senioren

- 23 seniorenflats Ter Driezen
- 26 bejaardenwoningen en 10 bejaardenflats Kern Lindendijk

6.2.1.5. Thuiszorgdiensten

- huishulp van huishoudelijke aard via systeem dienstencheques
- gezins- en bejaardenzorg
- warme maaltijden
- personen-alarm-systeem
- mindermobielen centrale
- strijkatelier

6.2.1.6. crisisopvang

6.2.1.7. Financiële begeleiding: budgetbegeleiding, budgetbeheer en schuldbemiddeling

6.2.1.8. Verlenen van begeleiding bij psychische hulpverlening

6.2.1.9. Hulp bij tewerkstelling van laaggeschoolden en moeilijk te plaatsen werknemers

6.2.1.10. Participeren in sociale huisvestingsmaatschappijen die actief zijn op het grondgebied van Merksplas.

6.2.2. Takenpakket van de gemeente

Naast een aantal kerntaken van de gemeente, als daar zijn: burgerlijke stand, bibliotheek, cultuur, communicatie, milieu, onderwijs, ruimtelijke ordening, sport, wegenis, riolering, gebouwen, groenvoorziening, toerisme, vergunningen, vervult de gemeente ook een aantal specifiek sociale opdrachten en betoelaagt de gemeente ook initiatieven hieromtrent:

6.2.2.1. Buitenschoolse kinderopvang

6.2.2.2. Speelpleinwerking – sportkampen en tussenkomst vakantiewerking – ondersteuning jeugdinitiatieven

6.2.2.3. . Participeren in sociale huisvestingsmaatschappijen die actief zijn op het grondgebied van Merksplas.

6.2.2.4. Ondersteuning PWA/lokale werkwinkel

6.2.2.5. Technische ondersteuning patrimonium OCMW

6.2.2.5. Betoelaging:

- Toelage OCMW
- Toelagen om sociale redenen (Toelagereglement voor incontinenten personen, voor kinderen onder 3 jaar en voor onthaalmoeders (erkend door Kind en Gezin))
- Toelagen aan instellingen voor gehandicapten
- Toelagen aan instellingen ten dienste van gezinnen
- Toelage aan ambulancedienst
- Toelagen aan instellingen voor gezinshulp
- Toelagen aan liefdadige instellingen met sociale kenmerken
- Geboortepremies
- Toelagen aan verenigingen allerlei

6.2.3. Diensten die door derden worden aangeboden:

- Werkwinkel (PWA)
- 't Zwart Goor
- Widar
- Markdal
- Bouwmaatschappij De Noorderkempen
- Sociaal Verhuurkantoor SVK
- Lokale Politie Noorderkempen
- Brandweer
- Rode Kruis
- Strafinrichting
- Centrum voor Illegalen
- Familiehulp
- Landelijke Thuiszorg
- Sowel
- Thuiszorg De Voorzorg
- Vrije Basisschool Merksplas
- Qworzo
- Schoolgemeenschap De Mast
- Kind en Gezin
- Onthaalmoeders Reddy Teddy
- Onthaalmoeders Landelijke Kinderopvang
- CAW De Kempen
- Centrum voor Basiseducatie
- CLB
- KINA
- Mutualiteiten
- Ziekenzorg
- OKRA
- KVG
- Dokters en thuisverpleging
- Adviesraden
- Vakbondsorganisaties
-

6.2.4. Samenwerkingsverbanden:

- intergemeentelijke juridische dienst
(een samenwerking tussen de OCMW's van Baarle-Hertog, Beerse, Hoogstraten, Merksplas, Rijkevorsel en Vosselaar)
- Welzijnszorg Kempen (27 OCMW's arrondissement Turnhout)
(LOGO, Centrum Geestelijke Gezondheidszorg, Regionale dienst Gezinszorg)
- IOK
(gemeenschappelijke dienst PBW)

6.3. OPVOLGING VAN TAAKAFSPRAKEN

OCMW en gemeente komen op regelmatige basis bijeen voor een overlegcomité. Tijdens deze vergaderingen kunnen de gemaakte afspraken geëvalueerd en opgevolgd worden. Tevens is het zinvol om in opvolging van huidig lokaal sociaal beleidsplan de stuurgroep lokaal sociaal beleidsplan minimaal 1x per jaar te laten samenkomen voor evaluatie en bijsturing.

7. BETROKKENHEID

In zitting van december 2005 hebben zowel gemeenteraad als OCMW-raad het stappenplan om te komen tot de uitvoering van het decreet lokaal sociaal beleidsplan goedgekeurd.

Een stuurgroep werd opgericht in 2006, bestaande uit zowel mandatarissen als personeelsleden van gemeente en OCMW:

- burgemeester
- schepenen van sociale zaken
- gemeentesecretaris
- OCMW-voorzitter
- OCMW-secretaris
- Hoofdmaatschappelijk werker
- 2 maatschappelijk werkers

De stuurgroep werd begeleid door Strategisch Projectenorganisatie Kempen, voorheen Strategisch Plan Kempen.

Deze stuurgroep is een eerste maal bijeengekomen in juni 2006, waarbij werd overgegaan tot het bepalen van de thema's en de doelgroepen. In een volgende bijeenkomst werden afspraken gemaakt om te komen tot de inventarisatie van gegevens (omgevingsanalyse), zoals deze zou worden opgemaakt door de secretarissen van gemeente en OCMW, in onderlinge afspraak.

In 2007 werd verder gewerkt aan de omgevingsanalyse, die op een aantal tijdstippen voor feedback werd voorgelegd aan de stuurgroep. Tevens werd door de stuurgroep een lijst van betrokken derde actoren opgemaakt.

In het najaar van 2007 werden beslist om deze omgevingsanalyse te bezorgen aan zoveel mogelijk (derde) actoren, actief op het grondgebied van Merksplas, voor eventuele op- of aanmerkingen. Het informatieve luik van het ontwerp lokaal sociaal beleidsplan werd op de website van de gemeente Merksplas geplaatst.

Oplijsting van actoren in het kader van het lokaal sociaal beleidsplan te Merksplas

PWA

VDAB

IBO

't Zwart Goor

Widar

Markdal

CAW De Kempen

Bouwmaatschappij De Noorderkempen

Sociaal Verhuurkantoor SVK

KINA

Gemeentelijke Basisschool Qworzo
 Vrije Basisschool
 De Voorzorg socialistische mutualiteit
 Christelijke mutualiteit
 Lokale Politie Noorderkempen
 Strafinrichting
 Centrum voor Illegalen
 Pastoor
 Thuiszorg De Voorzorg
 Wit-Gele Kruis
 Kind en Gezin
 Leefbaar Merksplas
 CD&V Merksplas
 Groen! Merksplas
 Onthaalmoeders Reddy Teddy
 Landelijke Kinderopvang
 ABVV
 ACV
 Centrum voor Basiseducatie
 Centrum voor Geestelijke Gezondheidszorg
 CLB
 Familiehulp
 Landelijke Thuiszorg
 Sowel
 LOGO Noorderkempen
 Landbouwrap
 Milieuraad
 Sportraad
 Cultuurraad
 Jeugdraad
 OKRA
 Liberale mutualiteit
 Zorgkas onafhankelijke ziekenfondsen
 Liberale vakbond
 Kind en Preventie
 Lokaal Overleg Kinderopvang
 Ziekenzorg
 VOKA
 UNIZO
 KVG
 Brandweer
 Dokters Vandeweerd en Boenders
 Dokter Jacobs
 Dokter Mariën
 Dokter Moonen
 Dokters Peeters en Van Dijck
 Rode Kruis
 Sociale dienst OCMW
 Juridische dienst OCMW
 Lokale politie wijkpost Merksplas
 Thuisverpleging An Backx, Liesbeth Boonen, Christel Brokken, Nuyens Ann

De betrokken actoren werden uitgenodigd voor een actorenmoment in het kader van de totstandkoming van het lokaal sociaal beleidsplan op woensdag 28/11/2007 in het

gemeenschapscentrum te Merksplas om tesamen met de lokale actoren een sterkte/zwakte-analyse te maken van de sociale situatie opgesplitst naar 4 thema's:

- huisvesting
- tewerkstelling
- gezondheid, welzijn en justitie
- socio-culturele ontplooiing

Aan de actoren
lokaal sociaal beleid
te Merksplas

lokaal sociaal beleidsplan

geachte mevrouw/heer

Op 22 mei 2004 trad het decreet lokaal sociaal beleid in werking. Met dit decreet wil de Vlaamse regering het ruime dienstverleningsveld beter op elkaar afstemmen, de lokale besturen een sterkere coördinerende rol toekennen en verder werken aan een toegankelijke sociale dienstverlening waarin de mensen vlot hun weg vinden.

Het OCMW en het gemeentebestuur is druk in de weer om een lokaal sociaal beleidsplan voor Merksplas op te maken. Momenteel hebben wij de omgevingsanalyse, het in kaart brengen van het actuele sociale aanbod, voltooid. In bijlage vindt u dan ook het informatieve luik van dit ontwerp lokaal sociaal beleidsplan.

Mogen wij vragen dat u - in functie van een correcte weergave van de activiteiten die uw organisatie of instelling ontplooit - zou nagaan of u zich in dit ontwerp kan vinden.

Eventuele op- of aanmerkingen aangaande dit gedeelte kan u vóór 20 november 2007 digitaal overmaken aan de gemeentesecretaris (dries.couckhuyt@merksplas.be).

Mogen wij u eveneens uitnodigen op woensdag 28 november 2007 in het gemeenschapscentrum 'de Marc/kt' (markt 1, 2330 Merksplas) om 20.00 uur om samen met de lokale actoren een sterkte/zwakte-analyse te maken van de sociale situatie opgesplitst naar vier thema's:

1. huisvesting
2. tewerkstelling
3. gezondheid, welzijn en justitie
4. socio-culturele ontplooiing

Mogen wij vragen dat u om praktische redenen een seintje geeft van uw komst aan de gemeentesecretaris (014/63.94.10 of via e-mail dries.couckhuyt@merksplas.be). Mocht u verhinderd zijn kan u altijd uw evaluatie van de lokale sociale situatie schriftelijk overmaken tegen die datum. Wij danken u alvast voor uw medewerking.

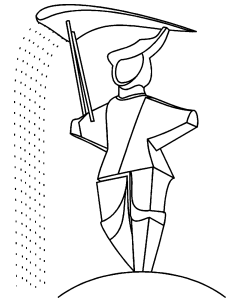
Hoogachtend

Dries Couckhuyt
secretaris

Frank Wilrycx
burgemeester

bijlage(n): 1

Tevens werd een bijkomend naar alle burgers via de nieuwsbrief een open oproep gelanceerd.

LOKAAL SOCIAAL BELEIDSPLAN

Oproep tot de lokale sociale actoren en/of geïnteresseerden

Op 22 mei 2004 trad het decreet lokaal sociaal beleid in werking. Met dit decreet wil de Vlaamse regering het ruime dienstverleningsveld beter op elkaar afstemmen, de lokale besturen een sterkere coördinerende rol toekennen en verder werken aan een toegankelijke sociale dienstverlening waarin de mensen vlot hun weg vinden.

Het OCMW en het gemeentebestuur is druk in de weer om een lokaal sociaal beleidsplan voor Merksplas op te maken. Momenteel hebben wij de omgevingsanalyse, het in kaart brengen van het actuele sociale aanbod, voltooid. Op de website van de gemeente (www.merksplas.be) vindt u dan ook het informatieve luik van dit ontwerp lokaal sociaal beleidsplan.

Mogen wij vragen dat u - in functie van een correcte weergave van de activiteiten die uw organisatie of instelling ontplooit - zou nagaan of u zich in dit ontwerp kan vinden.

Eventuele op- of aanmerkingen aangaande dit gedeelte kan u vóór 20 november 2007 digitaal overmaken aan de gemeentesecretaris (dries.couckhuyt@merksplas.be).

Mogen wij u eveneens uitnodigen op woensdag 28 november 2007 in het gemeenschapscentrum 'de Marc/kt' (markt 1, 2330 Merksplas) om 20.00 uur om samen met de lokale actoren een sterkte/zwakte-analyse te maken van de sociale situatie opgesplitst naar vier thema's:

- 1. huisvesting*
- 2. tewerkstelling*
- 3. gezondheid, welzijn en justitie*
- 4. socio-culturele ontplooiing*

Mogen wij vragen dat u om praktische redenen een seintje geeft van uwkomst aan de gemeentesecretaris (014/63.94.10 of via e-mail dries.couckhuyt@merksplas.be). Mocht u verhinderd zijn kan u altijd uw evaluatie van de lokale sociale situatie schriftelijk overmaken tegen die datum. Wij danken u alvast voor uw medewerking en interesse.

Op het actorenmoment waren 25 personen aanwezig, die na een welkomstwoord door de OCMW-voorzitter en na een korte toelichting door SPK en gemeentesecretaris werden onderverdeeld in 2 werkgroepen om te komen tot de sterkte/zwakte-analyse per thema

LOKAAL SOCIAAL BELEIDSPLAN MERKSPLAS

VOORSTELLING AAN ACTOREN EN GEÏNTERESSEERDEN SWOT-ANALYSE

Woensdag 28 november 2007 om 20.00 uur
Gemeenschapscentrum – grote zaal

DRAAIBOEK

<i>19.45 uur – 20.10 uur</i>	<i>onthaal</i>	
<i>20.10 uur – 20.15 uur</i>	<i>welkomstwoord</i>	<i>Josée Van Aert</i>
<i>20.15 uur – 20.30 uur</i>	<i>opzet LSB</i>	<i>Bea De Potter</i>
<i>20.30 uur – 20.35 uur</i>	<i>informatief gedeelte (opmerkingen buiten bestek deze vergadering)</i>	<i>Dries Couckhuyt</i>
<i>20.35 uur – 20.40 uur</i>	<i>kennismakingsronde</i>	<i>Dries Couckhuyt</i>
<i>invullen pancarte naam + organisatie voorstelling aanwezigheidslijst</i>		
<i>20.40 uur – 20.50 uur</i>	<i>SWOT-analyse</i>	<i>Dries Couckhuyt</i>
<i>Opsplitsing in werkgroepen per 2 thema's met telkens 1 moderator (Bea De Potter en Veerle Buytaert van SPK) en 1 secretaris (Dries Couckhuyt en Lutgarde Schuermans) :</i>		
<i>1. huisvesting</i>		
<i>2. tewerkstelling</i>		
<i>3. gezondheid, welzijn en justitie</i>		
<i>4. socio-culturele ontplooiing</i>		
<i>20.50 uur – 21.40 uur</i>	<i>SWOT-analyse in werkgroep</i>	
<i>21.40 uur – 21.55 uur</i>	<i>rapportering per werkgroep aan plenaire vergadering</i>	<i>secretaris</i>

De resultaten van de besprekingen in de werkgroepen werden door de secretarissen na afloop toegelicht in plenaire vergadering.

In januari 2008 werd opnieuw een bijeenkomst van de stuurgroep gepland teneinde de sterkte-zwakte-analyse van het actoren-moment te bespreken. De stuurgroep heeft uiteindelijk in februari 2008 een voorstel van doelstellingen en acties geformuleerd voor de 3 thema's die weerhouden zijn geworden, met name: huisvesting, tewerkstelling, gezondheid en welzijn.

Huidig ontwerp van lokaal sociaal beleidsplan zal in de loop van de maand april 2008 ter goedkeuring worden voorgelegd aan de gemeenteraad en de OCMW-raad.

Het lokaal sociaal beleidsplan zal in zijn definitieve versie eveneens na goedkeuring ervan, worden overgemaakt aan de bevraagde actoren.